

Tijdschrift voor Zeegeschiedenis

REGISTER OP JAARGANG 11 T/M 20
(1992 TOT EN MET 2001)

Samengesteld door IRENE B. JACOBS

2003

© Irene Jacobs

Tijdschrift voor Zeeschiedenis verschijnt tweemaal per jaar. Uitgegeven door de Nederlandse Vereniging voor Zeeschiedenis met steun van de Directie van Oostersche Handel en Reederijen.

Redactiesecretariaat:

Valkhof 18, 3362 GA Sliedrecht

Productie en distributie:

Uitgeverij Verloren, Postbus 1741, 1200 BS Hilversum, www.verloren.nl

Inhoud

Artikelen, gerangschikt op onderwerp	5
Algemene maritieme literatuur	5
Maritieme iconografie	5
Marine – algemeen	5
Marine – tot 1700	5
Marine – 18 ^{de} en 19 ^{de} eeuw	5
Marine – 20 ^{ste} eeuw: algemeen	6
Marine – 20 ^{ste} eeuw: Eerste Wereldoorlog	6
Koopvaardij – algemeen	6
Koopvaardij – rederij	6
Koopvaardij – tot 1800	6
Koopvaardij – vaart om de Oost	6
Koopvaardij – vaart om de West	6
Walvisvaart	7
Zee- en binnenvisserij	7
Pleziervaart – watersport	7
De mens op zee en in de haven	7
Schip en scheepsbouw – scheepsbouw	7
Schip en scheepsbouw – schip	7
Schip en scheepsbouw – voortstuwing	8
Stuurmanskunst	8
Kartografie en oceanografie	8
Zee- en binnenvaartrecht	8
Diversen	8
Artikelen, gerangschikt op auteur	9
Boekbesprekingen en -aankondigingen, gerangschikt op onderwerp	12
Naslagwerken	12
Algemene maritieme literatuur	12
Maritieme iconografie	13
Marine – algemeen	14
Marine – tot 1700	15
Marine – 18 ^{de} en 19 ^{de} eeuw	15
Marine – 20 ^{ste} eeuw: algemeen	16
Marine – 20 ^{ste} eeuw: Eerste Wereldoorlog	16
Marine – 20 ^{ste} eeuw: Tweede Wereldoorlog	17
Koopvaardij – algemeen	17
Koopvaardij – rederij	18
Koopvaardij – tot 1800	19
Koopvaardij – vaart om de Oost	19

Koopvaardij – vaart om de West	20
Koopvaardij – stoom- en motorvaart	21
Walvisvaart	21
Zee- en binnenvisserij	21
Kust- en binnenvaart	22
Ontdekkings- en wetenschappelijke reizen	23
Loods-, bergings- en reddingswezen	24
Sleepvaart	24
Baggerbedrijf	24
Pleziervaart – watersport	24
De mens op zee en in de haven	24
Schip en scheepsbouw – algemeen	28
Schip en scheepsbouw – scheepsbouw	29
Schip en scheepsbouw – schip	30
Schip en scheepsbouw – bewapening	30
Schip en scheepsbouw – voortstuwing	30
Schip en scheepsbouw – scheepssier	30
Maritieme archeologie	31
Stuurmanskunst	32
Kartografie en oceanografie	32
Havens en waterwegen	32
Zee- en binnenvaartrecht	33
Diversen	33
Boekbesprekingen en -aankondigingen, gerangschikt op auteur	36

Toelichting artikelen:

ACHTERNAAM AUTEUR, VOORLETTER(S), titel artikel. Jaargang Tijdschrift voor Zeegeschiedenis, (nummer 1 of 2), jaar van uitgave Tijdschrift voor Zeegeschiedenis, paginanummers

Toelichting boekbesprekingen en -aankondigingen:

ACHTERNAAM AUTEUR, VOORLETTER(S), titel uitgave (plaats en jaar van uitgave). Jaargang Tijdschrift voor Zeegeschiedenis, (nummer 1 of 2), jaar van uitgave Tijdschrift voor Zeegeschiedenis, paginanummer(s), (naam recensent)

Artikelen

Gerangschikt op onderwerp, daarbinnen alfabetisch op auteursnaam

ALGEMENE MARITIEME LITERATUUR

- BRUIJN, J., *Geschiedschrijving van de Marine*. 13 (1), 1994, 3-17
 HACQUEBORD, L., *Van Noordse Compagnie tot Maatschappij voor de Walvisvaart. Honderd jaar onderzoek naar de geschiedenis van de Nederlandse walvisvaart*. 13 (1), 1994, 19-40

MARITIEME ICONOGRAFIE

- BEYLEN, J. VAN, *Een zeventiende-eeuwse 'nieuwskaart' van de Slag op het Slaak. 'Kort en bondigh verhael vande Spaensche Armade tot Antwerpen toegerust ende van daer gevaren den 10 Septemb. 1631'*. 14 (1), 1995, 3-23
 KALDENBACH, K., *Trekschuiten, haringbuizen en vrachtschepen op Vermeers Gezicht op Delft*. 19 (1), 2000, 17-30

MARINE – ALGEMEEN

- ALPHEN, M.A. VAN, *School ships for midshipmen in the Dutch, British and U.S. navies in the 19th and beginning of the 20th century*. 19 (2), 2000, 153-174
 BRUIJN, J.R., *The Dutch navy goes overseas (c. 1780-c. 1860)*. 20 (2), 2001, 163-174
 ROODHUYZEN- VAN BREDA VRIESMAN, D.J.A., *Anna Braak, een achttiende-eeuwse 'marinenvrouw'*. 11 (2), 1992, 115-136
 SICKING, L., *Meesters van de zee. Maritieme samenwerking tussen Karel V en Hendrik VIII*. 18 (1), 1999, 3-14

MARINE – TOT 1700

- JONG, J. DE, *De verpachting van het kwart van de Convooien en Licenten, 1625-1639*. 15 (2), 1996, 147-162

MARINE – 18DE EN 19DE EEUW

- CANISIUS, W.G.M.H., *De buis van Bourbon: een hoogst explosieve uitvinding*. 12 (2), 1993, 129-140
 CARLI, J., *De rol van de marine bij de expeditie naar Samalangan (1877) tijdens de tweede Atjeh Oorlog*. 18 (2), 1999, 39-52
 GROOT, S.J. DE, *Schout-bij-nacht J.A. Bloys van Treslong (1757-1824). Terecht een zondebok of niet?* 13 (2), 1994, 131-147
 GROOT, S.J. DE, *Terecht- en Teleurstelling op de Taag. Het handelen van luitenant-admiraal Cornelis Schrijver op de rivier van Lissabon in 1748*. 17 (2), 1998, 153-162
 GROOT, S.J. DE en A.H. HUUSSEN JR., *De To-verlantaarn: een satirisch tijdschrift over de inval der Engelsen en Russen in Noord-Holland, 1799-1800*. 18 (2), 1999, 2-21
 HUUSSEN JR., A.H. zie GROOT, S.J. DE en A.H. HUUSSEN JR.
 LEMMERS, A., *De kunstclip van Aenae en de leugen van Asmus*. 12 (2), 1993, 111-127
 TANG, D.J., *De Koninklijke Marine en de slavernij in Suriname, 1815-1863*. 19 (2), 2000, 141-152
 WALDECK, P., *De Vlieter: dieptepunt in de geschiedenis van de Nederlandse zeemacht. Relas van een persoonlijke belevenis*. 18 (1), 1999, 29-46

MARINE – 20STE EEUW: ALGEMEEN

TEITLER, G., Handelsbescherming, 1945-1990. Een terreinverkenning. 12 (1), 1993, 37-50

MARINE – 20STE EEUW: EERSTE WERELDOORLOG

GROOT, S.J. DE, Het 'Baralong-voorval', 19 augustus 1915. Misdad en straf volgens het Britse zeerecht. 14 (2), 1995, 123-136

KOOPVAARDIJ – ALGEMEEN

CLETON, R., Aansprakelijkheidsverzekering in de scheepvaart. Opkomst en verspreiding van de 'Protection and Indemnity' (P&I) Clubs (ca. 1850 tot heden). 14 (themanummer Geld en water), 1995, 109-126

GOEY, F. DE en P. VAN DE LAAR, Scheepsfinanciering: een comparatief perspectief (1870-1970). 14 (themanummer Geld en water), 1995, 23-61

GRAAF, T. DE en J.-J. MOBRON, Bankiers en reders: belangen en invloeden van banken op marietiem gebied (1870-1964). 14 (themanummer Geld en water), 1995, 63-107

HEIJER, H.J. DEN, Plannen voor samenvoeging van VOC en WIC. 13 (2), 1994, 115-130

KERKMEIJER, W., Groningers onder neutrale vlag (1795-1810). 13 (2), 1994, 149-164

LAAR, P. VAN DE zie GOEY, F. DE en P. VAN DE LAAR

MOBRON, J.-J. zie GRAAF, T. DE en J.-J. MOBRON

VERAGTERT, K., Zeeverzekeringen te Antwerpen (1814-1860). 14 (themanummer Geld en water), 1995, 9-22

KOOPVAARDIJ – REDERIJ

VERMEULEN, P., Pleidooi voor de zeilvaart. Een vereniging van reders van zeilschepen aan het einde

van de negentiende eeuw. 12 (2), 1993, 141-158
ZEIJL, P.W. VAN, De Nederlandsch Amerikaansche Stoomvaartmaatschappij en de vaart op Buenos Aires, 1888-1890. 11 (2), 1992, 153-163

KOOPVAARDIJ – TOT 1800

HEIJER, H.J. DEN, Zeeuwse smokkelhandel op West-Afrika (1674-1730). 16 (2), 1997, 141-159

UFKES, T., Vier registers vergeleken over de jaren 1654 en 1655. Een verkenning. 19 (1), 2000, 3-16

KOOPVAARDIJ – VAART OM DE OOST

BOWEN, H.V., From trade to empire. The domestic reconstruction of the English East India Company after 1760. 20 (1), 2001, 47-58

GAASTRA, F.S., De VOC en EIC in Bengalen aan de vooravond van de Vierde Engelse Oorlog (1780-1784). 20 (1), 2001, 24-35

GRAAF, D. DE, De Koninklijke Compagnie. De Pruisische Aziatische Compagnie 'von Emden nach China' (1751-1765). 20 (2), 2001, 143-162

MARSHALL, P., The place of the Seven Years War (1756-63) in the changing balance between Britain and the Netherlands in Asia. 20 (1), 2001, 15-23

POL, A., Geld voor goederen. De export van munten en baren door de Engelse en Nederlandse Oost-Indische compagnieën; een poging tot vergelijking. 20 (1), 2001, 36-46

STAARMAN, A., De VOC en de Staten-Generaal in de Engelse Oorlogen: een ongemakkelijk bondgenootschap. 15 (1), 1996, 3-24

KOOPVAARDIJ – VAART OM DE WEST

KLOOSTER, W., Slavenvaart op Spaanse kusten. De Nederlandse slavenhandel met Spaans Amerika, 1648-1701. 16 (2), 1997, 121-140

PARMENTIER, J., De rederij Radermacher & Steenhart (1730-1741); Zeeuwse Guinea-vaart en slavenhandel met Zuidnederlandse participatie. 11 (2), 1992, 137-151

TEENSMA, B.N., Dorst op de Deventer. Commandeur Gijssels' bezoek aan Cabo Frio in juli 1630. 17 (1), 1998, 15-20

WALVISVAART

DEKKER, P., Onbekende Nederlandse walvisvaart en de naamgeving van de Afrikaanse Walvisbaai. 13 (1), 1994, 41-50

ZEE- EN BINNENVISSERIJ

EGMOND, F., De 'Gulden Berg' van Holland: haring in de zestiende eeuw. 16 (1), 1997, 33-45

IBELINGS, B., De middeleeuwse visstapel te Naarden. Een bronbespreking met economisch-politieke en ecologische kanten. 16 (1), 1997, 47-61

KERKHOVEN, J., De visserijhistorie op zoek naar ecologische crises. 16 (1), 1997, 5-16

UBBENS, J., Noorse kabeljauwvissers en Nederlandse kooplieden. Vistechnieken, vangstresultaten en de afzetmarkt voor stokvis in de zeventiende eeuw. 16 (1), 1997, 17-30

VLIET, A.P. VAN, 'Ruiner les pêcheries'. Een aanval van Duinkerker kapers op de Nederlandse vissersvloot in 1600. 12 (1), 1993, 3-11

PLEZIERVAART – WATERSPORT

SEGERS, Y., De lokroep van het water. Zeilsport en pleziervaart in België, 1846-1913. 19 (1), 2000, 31-47

DE MENS OP ZEE EN IN DE HAVEN

BRUIJN, J.R., Commandanten van Oost-Indiëvaarders in de achttiende eeuw. 20 (1), 2001, 4-14

BRUIJN, J.R. zie GROUSTR, F.N. en J.R. BRUIJN

DAMME, D. VAN, De aalmoezeniers van de Oostendse Compagnie. 18 (1), 1999, 15-27

FRANCKE, J., 'Een Sware Equipage'. De bemanning

van de schepen van de Admiraliteit Zeeland en de commissievaart tijdens de Negenjarige Oorlog (1688-1697). 19 (2), 2000, 119-140

GROUSTR, F.N. en J.R. BRUIJN, Een kentering in de gezondheid aan boord. Bataafse vloten naar Oost- en West-Indië, 1802. 14 (1), 1995, 25-50

UFKES, T., Nederlandse schippers op Danziger en Stockholmse handelsschepen, 1670-1700. 15 (1), 1996, 25-57

SCHIP EN SCHEEPSBOUW – SCHEEPSBOUW

BRYZGALOV, V.V., De Pomoorse scheepsbouw in de tijd van Peter de Grote. 17 (2), 1998, 123-134

KAMER, H.N., De functie en wijze van aanbrengen van de scheerstroken en de spantvormen van zeventiende-eeuwse schepen. 17 (2), 1998, 145-152

KAMER, H.N., De voorsteven van zeventiende-eeuwse zeegaande schepen. 20 (2), 2001, 131-142

ROMBURGH, C.P.P. VAN, Opkomst en ondergang van de Nederlandsche Scheepsbouw Maatschappij (1894-1984). Een bedrijfsgechiedenis in zwart/wit. 14 (2), 1995, 137-153

STAPELKAMP, H., Hendrik Hardes (1815-1871): grondlegger van de moderne Japanse scheepsbouw en industrie. 11 (1), 1992, 29-39

ZAND, L. VAN 'T, Gehannes met een admiraalschip: de bouw van de "Eendracht" (1652-1654). 17 (2), 1998, 135-144

SCHIP EN SCHEEPSBOUW – SCHIP

HUISMAN-VAN BERGEN, A. zie MARKEN, J.-V. VAN en A. HUISMAN-VAN BERGEN

MARKEN, J.-V. VAN en A. HUISMAN-VAN BERGEN, Zeewaardig maken van de Epica-vouwkano door Engelandvaarders tijdens de Tweede Wereldoorlog. 18 (1), 1999, 47-52

WEGENER SLEESWYK, A. en M. WEGENER SLEESWYK, Joseph Furttenbach en de 'Holländische Nave'. 17 (1), 1998, 3-14

WEGENER SLEESWYK, M. zie WEGENER SLEESWYK, A. en M. WEGENER SLEESWYK

- DIRKZWAGER, J.M., *De Nederlandse marine als pionier in de technische ontwikkeling. Ontwikkeling en gebruik van stoomketels in het tweede kwart van de negentiende eeuw.* 11 (1), 1992, 41-57
- DIRKZWAGER, J.M., *De Nederlandse marine als pionier in de technische ontwikkeling. Schroefvoortstuwing in het tweede en derde kwart van de negentiende eeuw.* 12 (1), 1993, 13-36

STUURMANSKUNST

- JONKERS, A.R.T., *De tanende tradities: de neergang van magnetische declinatie in Nederlandse pelagische navigatie.* 15 (2), 1996, 121-145
- VERBOUT-WAMSTEEKER, A., *Navigatieopleidingen aan de Fundaties van Renswoude 1756-1795.* 17 (1), 1998, 37-56

KARTOGRAFIE EN OCEANOGRAPHIE

- BIEZEN, C., *'De waardigheid van een koloniale mogendheid'. De Hydrografische Dienst en de kartering van de Indische Archipel tussen 1874 en 1894.* 18 (2), 1999, 23-38
- LEEUW, K. DE, *Enkele kaarten en plattegronden van de verdedigingswerken langs de Surinamerivier met geheimschrift (1782).* 16 (2), 1997, 160-177
- PARMENTIER, J., *Saxenburg, een spookeiland met Bloemendaalse relaties 1670-1833.* 17 (1), 1998, 21-36

ZEE- EN BINNENVAARTRECHT

- KEUNING, M. DE, *Strandroverij langs de Hollandse kust in de achttiende eeuw.* 11 (1), 1992, 5-28
- TEITLER, G., *Een mijlpaal voorbij. Nederland en de Noordzee-conventie, 1882-1910.* 11 (1), 1992, 59-71

- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 1992. 11 (2), 1992, 165-166
- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 1994. 13 (2), 1994, 166-167
- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 1996. 15 (2), 1996, 163-164
- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 1998. 17 (2), 1998, 163-164
- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 2000. 19 (2), 2000, 175-176
- , Jaap R. Bruijnprijs, reglement. 20 (2), 2001, 175-176
- AKVELD, L.M., *Jules van Beylen. Ter herinnering.* 19 (2), 2000, 177
- BRUIJN, J.R., *In memoriam: Jan Aart Broeze (1945-2001).* 20 (2), 2001, 177

Artikelen

Gerangschikt op auteur

- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 1992. 11 (2), 1992, 165-166
- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 1994. 13 (2), 1994, 166-167
- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 1996. 15 (2), 1996, 163-164
- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 1998. 17 (2), 1998, 163-164
- , J.C.M. Warnsinckprijs van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis 2000. 19 (2), 2000, 175-176
- , Jaap R. Bruijnprijs, reglement. 20 (2), 2001, 175-176
- AKVELD, L.M., *Jules van Beylen. Ter herinnering.* 19 (2), 2000, 177
- ALPHEN, M.A. VAN, *School ships for midshipmen in the Dutch, British and U.S. navies in the 19th and beginning of the 20th century.* 19 (2), 2000, 153-174
- BEYLEN, J. VAN, *Een zeventiende-eeuwse 'nieuwskaart' van de Slag op het Slaak. 'Kort en bondigh verhael vande Spaensche Armade tot Antwerpen toegerust ende van daer gevaren den 10 Septemb. 1631'.* 14 (1), 1995, 3-23
- BIEZEN, C., *'De waardigheid van een koloniale mogendheid'. De Hydrografische Dienst en de kartering van de Indische Archipel tussen 1874 en 1894.* 18 (2), 1999, 23-38
- BOWEN, H.V., *From trade to empire. The domestic reconstruction of the English East India Company after 1760.* 20 (1), 2001, 47-58
- BRUIJN, J.R., *Geschiedschrijving van de Marine.* 13 (1), 1994, 3-17
- BRUIJN, J.R., *Commandanten van Oost-Indiëvaarders in de achttiende eeuw.* 20 (1), 2001, 4-14

- BRUIJN, J.R., *The Dutch navy goes overseas (c. 1780-c. 1860).* 20 (2), 2001, 163-174
- BRUIJN, J.R., *In memoriam: Jan Aart Broeze (1945-2001).* 20 (2), 2001, 177
- BRUIJN, J.R., zie GROUSTRAN, F.N.
- BRYZGALOV, V.V., *De Pomoorse scheepsbouw in de tijd van Peter de Grote.* 17 (2), 1998, 123-134
- CANISIUS, W.G.M.H., *De buis van Bourbon: een hoogst explosieve uitvinding.* 12 (2), 1993, 129-140
- CARLI, J., *De rol van de marine bij de expeditie naar Samalangan (1877) tijdens de tweede Atjeh Oorlog.* 18 (2), 1999, 39-52
- CLETON, R., *Aansprakelijkheidsverzekering in de scheepvaart. Opkomst en verspreiding van de 'Protection and Indemnity' (P&I) Clubs (ca. 1850 tot heden).* 14 (themanummer Geld en water), 1995, 109-126
- DAMME, D. VAN, *De aalmoezeniers van de Oostendse Compagnie.* 18 (1), 1999, 15-27
- DEKKER, P., *Onbekende Nederlandse walvisvaart en de naamgeving van de Afrikaanse Walvisbaai.* 13 (1), 1994, 41-50
- DIRKZWAGER, J.M., *De Nederlandse marine als pionier in de technische ontwikkeling. Ontwikkeling en gebruik van stoomketels in het tweede kwart van de negentiende eeuw.* 11 (1), 1992, 41-57
- DIRKZWAGER, J.M., *De Nederlandse marine als pionier in de technische ontwikkeling. Schroefvoortstuwing in het tweede en derde kwart van de negentiende eeuw.* 12 (1), 1993, 13-36
- EGMOND, F., *De 'Gulden Berg' van Holland: haring in de zestiende eeuw.* 16 (1), 1997, 33-45
- FRANCKE, J., *'Een Sware Equipage'. De bemanningen van de schepen van de Admiraliteit Zeeland en de commissievaart tijdens de Negenjarige Oorlog (1688-1697).* 19 (2), 2000, 119-140
- GAASTRA, F.S., *De VOC en EIC in Bengalen aan de vooravond van de Vierde Engelse Oorlog (1780-*

1784). 20 (1), 2001, 24-35
GOEY, F. DE en P. VAN DE LAAR, Scheepsfinanciering: een comparatief perspectief (1870-1970). 14 (themanummer Geld en water), 1995, 23-61
GRAAF, D. DE, De Koninklijke Compagnie. De Pruisische Aziatische Compagnie 'von Emden nach China' (1751-1765). 20 (2), 2001, 143-162
GRAAF, T. DE en J.-J. MOBRON, Bankiers en reders: belangen en invloeden van banken op marietiem gebied (1870-1964). 14 (themanummer Geld en water), 1995, 63-107
GROOT, S.J. DE, Schout-bij-nacht J.A. Bloys van Treslong (1757-1824). Terecht een zondebok of niet? 13 (2), 1994, 131-147
GROOT, S.J. DE, Het 'Baralong-voorval', 19 augustus 1915. Misdaad en straf volgens het Britse zeerecht. 14 (2), 1995, 123-136
GROOT, S.J. DE, Terecht- en Teleurstelling op de Taag. Het handelen van luitenant-admiraal Cornelis Schrijver op de rivier van Lissabon in 1748. 17 (2), 1998, 153-162
GROOT, S.J. DE en A.H. HUSSSEN JR., De Toerlantaarn: een satirisch tijdschrift over de inval der Engelsen en Russen in Noord-Holland, 1799-1800. 18 (2), 1999, 2-21
GROUSTR, F.N. en J.R. BRUIJN, Een kentering in de gezondheid aan boord. Bataafse vloten naar Oost- en West-Indië, 1802. 14 (1), 1995, 25-50
HACQUEBORD, L., Van Noordse Compagnie tot Maatschappij voor de Walvisvaart. Honderd jaar onderzoek naar de geschiedenis van de Nederlandse walvisvaart. 13 (1), 1994, 19-40
HEIJER, H.J. DEN, Plannen voor samenvoeging van VOC en WIC. 13 (2), 1994, 115-130
HEIJER, H.J. DEN, Zeeuwse smokkelhandel op West-Afrika (1674-1730). 16 (2), 1997, 141-159
HUISMAN-VAN BERGEN, A., zie MARKEN, J.-V. VAN
HUUSSEN JR., A.H., zie GROOT, S.J. DE
IBELINGS, B., De middeleeuwse visstapel te Naarden. Een bronbespreking met economisch-politieke en ecologische kanten. 16 (1), 1997, 47-61
JONG, J. DE, De verpachting van het kwart van de Convooiën en Licenten, 1625-1639. 15 (2), 1996, 147-162

JONKERS, A.R.T., De tanende tradities: de neergang van magnetische declinatie in Nederlandse pelagische navigatie. 15 (2), 1996, 121-145
KALDENBACH, K., Trekschuiten, haringbuizen en vrachtschepen op Vermeers Gezicht op Delft. 19 (1), 2000, 17-30
KAMER, H.N., De functie en wijze van aanbrengen van de scheerstroken en de spantvormen van zeventiende-eeuwse schepen. 17 (2), 1998, 145-152
KAMER, H.N., De voorsteven van zeventiende-eeuwse zeegaande schepen. 20 (2), 2001, 131-142
KERKHOVEN, J., De visserijhistorie op zoek naar ecologische crises. 16 (1), 1997, 5-16
KERKMEIJER, W., Groningers onder neutrale vlag (1795-1810). 13 (2), 1994, 149-164
KEUNING, M. DE, Strandroverij langs de Hollandse kust in de achttiende eeuw. 11 (1), 1992, 5-28
KLOOSTER, W., Slavenvaart op Spaanse kusten. De Nederlandse slavenhandel met Spaans Amerika, 1648-1701. 16 (2), 1997, 121-140
LAAR, P. VAN DE, zie GOEY, F. DE
LEEUW, K. DE, Enkele kaarten en plattegronden van de verdedigingswerken langs de Surinamerivier met geheimschrift (1782). 16 (2), 1997, 160-177
LEMMERS, A., De kunstklip van Aenae en de leugen van Asmus. 12 (2), 1993, 111-127
MARKEN, J.-V. VAN en A. HUISMAN-VAN BERGEN, Zeewaardig maken van de Epica-vouwkano door Engelandvaarders tijdens de Tweede Wereldoorlog. 18 (1), 1999, 47-52
MARSHALL, P., The place of the Seven Years War (1756-63) in the changing balance between Britain and the Netherlands in Asia. 20 (1), 2001, 15-23
MOBRON, J.-J., zie GRAAF, T. DE
PARMENTIER, J., De rederij Radermacher & Steenhart (1730-1741); Zeeuwse Guinea-vaart en slavenhandel met Zuidnederlandse participatie. 11 (2), 1992, 137-151
PARMENTIER, J., Saxenburg, een spookeiland met Bloemendaalse relaties 1670-1833. 17 (1), 1998, 21-36
POL, A., Geld voor goederen. De export van munten en baren door de Engelse en Nederlandse Oost-Indische compagnieën; een poging tot vergelijking. 20 (1), 2001, 36-46
ROMBURGH, C.P.P. VAN, Opkomst en onder-

gang van de Nederlandsche Scheepsbouw Maatschappij (1894-1984). Een bedrijfsgeschiedenis in zwart/wit. 14 (2), 1995, 137-153
ROODHUYZEN- VAN BREDA VRIESMAN, D.J.A., Anna Braak, een achttiende-eeuwse 'marinenvrouw'. 11 (2), 1992, 115-136
SEGRS, Y., De lokroep van het water. Zeilsport en pleziervaart in België, 1846-1913. 19 (1), 2000, 31-47
SICKING, L., Meesters van de zee. Maritieme samenwerking tussen Karel V en Hendrik VIII. 18 (1), 1999, 3-14
STAARMAN, A., De VOC en de Staten-Generaal in de Engelse Oorlogen: een ongemakkelijk bondgenootschap. 15 (1), 1996, 3-24
STAPELKAMP, H., Hendrik Hardes (1815-1871): grondlegger van de moderne Japanse scheepsbouw en industrie. 11 (1), 1992, 29-39
TANG, D.J., De Koninklijke Marine en de slavernij in Suriname, 1815-1863. 19 (2), 2000, 141-152
TEENSMA, B.N., Dorst op de Deventer. Commandeur Gijssels' bezoek aan Cabo Frio in juli 1630. 17 (1), 1998, 15-20
TEITLER, G., Een mijlpaal voorbij. Nederland en de Noordzee-conventie, 1882-1910. 11 (1), 1992, 59-71
TEITLER, G., Handelsbescherming, 1945-1990. Een terreinverkenning. 12 (1), 1993, 37-50
UBBENS, J., Noorse kabeljauwvissers en Nederlandse kooplieden. Vistechnieken, vangstresultaten en de afzetmarkt voor stokvis in de zeventiende eeuw. 16 (1), 1997, 17-30
UFKES, T., Nederlandse schippers op Danziger en Stockholmse handelsschepen, 1670-1700. 15 (1), 1996, 25-57
UFKES, T., Vier registers vergeleken over de jaren 1654 en 1655. Een verkenning. 19 (1), 2000, 3-16
VERAGTERT, K., Zeeverzekeringen te Antwerpen (1814-1860). 14 (themanummer Geld en water), 1995, 9-22
VERBOUT-WAMSTEEKER, A., Navigatieopleidingen aan de Fundaties van Renswoude 1756-1795. 17 (1), 1998, 37-56
VERMEULEN, P., Pleidooi voor de zeilvaart. Een vereniging van reders van zeilschepen aan het einde van de negentiende eeuw. 12 (2), 1993, 141-158

VLIET, A.P. VAN, 'Ruiner les pêcheries'. Een aanval van Duinkerker kapers op de Nederlandse vissersvloot in 1600. 12 (1), 1993, 3-11
WALDECK, P., De Vlieter: dieptepunt in de geschiedenis van de Nederlandse zeemacht. Relas van een persoonlijke belevenis. 18 (1), 1999, 29-46
WEGENER SLEESWYK, A. en M. WEGENER SLEESWYK, Joseph Furttenbach en de 'Holländische Nave'. 17 (1), 1998, 3-14
WEGENER SLEESWYK, M., zie WEGENER SLEESWYK, A.
ZAND, L. VAN 'T, Gehannes met een admiraalschip: de bouw van de "Eendracht" (1652-1654). 17 (2), 1998, 135-144
ZEIJL, P.W. VAN, De Nederlandsch Amerikaanse Stoomvaartmaatschappij en de vaart op Buenos Aires, 1888-1890. 11 (2), 1992, 153-163

Boekbesprekingen en -aankondigingen

Gerangschikt op onderwerp, daarbinnen alfabetisch op auteursnaam

NASLAGWERKEN

- BERCKENHAGEN, E., *Schiffahrt in der Weltliteratur. Ein Panorama aus fünf Jahrtausenden* (Hamburg, 1995). 15 (2), 1996, 167 (J.A. de Moor)
- BRUCE, A. en W. COGAR, *An Encyclopedia of Naval History* (New York, 1998). 18 (1), 1999, 61-62 (C.O. van der Meij)
- COGAR, W. zie BRUCE, A. en W. COGAR
- DEINUM, R., *'Verenigd door vaart'. Gids van de bronnen betreffende watertransport en havenbedrijven in het IISG en NEHA* (Amsterdam, 1994). 14 (1), 1995, 71-72 (C.A. Davids)
- KOOYMANS, M. en J. SCHOONEVELD-OOSTERLING (eds.), *VOC-glossarium. Verklaringen van termen, verzameld uit de Rijks Geschiedkundige Publicatiën die betrekking hebben op de Verenigde Oost-Indische Compagnie* (Den Haag, 2000). 19 (2), 2000, 196-197 (F.S. Gaastra)
- SCHOONEVELD-OOSTERLING, J. zie KOOYMANS, M. en J. SCHOONEVELD-OOSTERLING
- VERHOEVEN, G. en P. VERKRUIJSSE (red.), *Journael ofte gedenkwaerdige beschrijvinghe van de Oost-Indische Reyse van Willem Ysbrantsz. Bontekoe van Hoorn. Descriptieve bibliografie 1646-1996* (Zutphen, 1996). 15 (2), 170-171 (F.S. Gaastra)
- VERKRUIJSSE, P. zie VERHOEVEN, G. en P. VERKRUIJSSE

ALGEMENE MARITIEME LITERATUUR

- , *Lampas 26, aflevering 3, themanummer scheepvaart* (z.p., 1993). 13 (1), 1994, 77 (L.Th. Lehmann)
- , *'Middeleeuwen aan zee', Themanummer Madoc. Tijdschrift over de Middeleeuwen* 13

- (1999). 19 (2), 2000, 195 (A.P. van Vliet)
- , *'America and the Sea.' A Maritime History* (Mystic, 1998). 18 (1), 1999, 62-64 (D.J. Tang)
- BROEZE, F., *Island Nation. A history of Australians and the sea* (St. Leonards, 1998) (uit de serie *The Australian Experience*). 19 (1), 2000, 52-53 (C.O. van der Meij)
- BUTEL, P., *The Atlantic* (Londen, 1999). 18 (2), 1999, 63 (P.C. Emmer)
- BUTLER, B. zie LITTLEWOOD, K. en B. BUTLER
- CIRIACONO, S., *Acque e agricoltura. Venezia, l'Olanda e la bonifica europea in età moderna* (Milaan, 1994). 16 (1), 1997, 67-68 (C.A. Davids)
- FOULKE, R., *The sea voyage narrative* (New York, 1997). 18 (1), 1999, 75 (J.R. Bruijn)
- GOSLINGA, C. Ch., *The Dutch in the Caribbean and in Surinam 1791/5-1942* (Assen/Maastricht, 1990). 12 (1), 1993, 60-61 (R. Prud'homme van Reine)
- HOLM, P., *Kystfolk. Kontakter og sammenhaenge over Kattegat og Skagerrak ca. 1550-1914* (Esbjerg, 1991). 12 (2), 1993, 171-172 (L.U. Scholl)
- JAMIESON, A. zie STARKEY, D.J. en A. JAMIESON
- JONG, M. DE (red.), *Maritiem Journaal 1990* (Middelburg, 1990). 11 (1), 1992, 76-77 (C.P.P. van Romburgh)
- LITTLEWOOD, K. en B. BUTLER, *Of Ships and Stars. Maritime heritage and the founding of the National Maritime Museum, Greenwich* (Londen/New Brunswick, 1998). 18 (1), 1999, 55-56 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- MASSON Ph. en M. VERGÉ-FRANCESCHI (eds.), *La France et la mer au siècle des grandes découvertes* (Parijs, 1993). 13 (1), 1994, 65-66 (L.H.J. Sicking)
- PRUD'HOMME VAN REINE, R.B. (red.), *Schepen bij de vleet. Maritieme musea in Nederland en*

- België* (Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 79-80 (I.B. Jacobs)
- SIRE, H.J.A., *The Knights of Malta* (New haven/Londen, 1994). 16 (1), 1997, 66-67 (Ph.M. Bosscher)
- SPIJKERMAN, P. (red.), *Zuiderzeemuseum. Een museum voor mensen over mensen* (Den Haag, 1998). 19 (1), 2000, 59-60 (R. Daalder)
- STARKEY, D.J. en A. JAMIESON (eds.) *Exploiting the Sea. Aspects of Britain's Maritime Economy since 1870* (Exeter, 1998). 18 (1), 1999, 71-72 (F.S. Gaastra)
- VERGÉ-FRANCESCHI, M., zie MASSON Ph. en M. VERGÉ-FRANCESCHI
- WIERINGA, F. *Een cultuur valt droog. Over het ontstaan van het Zuiderzeemuseum 1916-1950* (Enkhuizen, 1998). 19 (1), 2000, 59-60 (R. Daalder)
- WILSON, T., *Flags at sea. A guide to flags at sea of the major maritime nations, from the 16th century to the present day, illustrated from the collections of the National Maritime Museum* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 71 (C.P.P. van Romburgh)

MARITIEME ICONOGRAFIE

- , *Illustrierter Deutscher Flottenkalender für 1903* (Herford, 1992). 12 (2), 1993, 172 (C.A. Davids)
- AKVELD, L.M., *Magnifiek Maritiem* (Amsterdam, 1992). 13 (1), 1994, 52 (H.J.A. Dessens)
- BARNES, D. (ed.), *The butcher, the baker, the candlestickmaker: Jan Luyken's mirrors of 17th-century Dutch daily life* (Hempstead (N.Y.), 1995). 15 (2), 1996, 179 (C.A. Davids)
- BLAKE, N. en R. LAWRENCE, *The Illustrated Companion to Nelson's Navy* (Londen, 1999). 19 (2), 2000, 197-198 (C.O. van der Meij)
- BÖLK, W., *Stettin und sein Hafen. Bilder des Meisterphotographen Max Dreblow* (Hamburg, 1992). 13 (1), 1994, 56 (A.M.C. van Dissel)
- COLLIER, W., *Het Bekken Album* (Alkmaar, 1999). 19 (1), 2000, 74-75 (E.K. Spits)
- DAALDER, R., *Maritieme Meesters. Scheepvaart op tekeningen, 1600-1800* (Haarlem/Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 76 (C.O. van der Meij)
- FINAMORE, D., *Capturing Poseidon. Photographic Encounters with the Sea* (Salem, Massachusetts, 1998). 19 (1), 2000, 74 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- GARDINER, R. (ed.), *The Campaign of Trafalgar 1803-1805* (Londen, 1997). 18 (1), 1999, 67-69 (C.O. van der Meij)
- GULIK, W. VAN, *Nederlanders in Nagasaki – Japanse prenten uit de 19de eeuw / The Dutch in Nagasaki – 19th-century Japanese prints* (Amsterdam, 1998). 18 (1), 1999, 61 (M. Chaiklin)
- HARLAND, J., *Ships and Seamanship. The Maritime Prints of J.J. Baugean* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 192-193 (L.M. Akveld)
- KRAHÉ, P., *Literarische Seestücke. Darstellungen von Meer und Seefahrt in der Englischen Literatur des 18. bis 20. Jahrhunderts* (Bremerhaven, 1992). 13 (1), 1994, 61-62 (R.B. Prud'homme van Reine)
- LAWRENCE, R. zie BLAKE, N. en R. LAWRENCE
- NISPEN, W. VAN, *De Teems in brant. Een verzameling teksten en afbeeldingen rond de Tweede Engelse Zeeoorlog (1665-1667)* (Hilversum, 1991). 11 (2), 1992, 174-175 (A. van der Moer)
- PRUD'HOMME VAN REINE, R.B., *Ter navolging. Maritieme kunst en curiosa uit de Kweekschool voor de Zeevaart* (Zutphen, 1992). 13 (1), 1994, 67-68 (A. Lemmers)
- REED, P., *Modelling Sailing Men-of-War. An Illustrated Step-by-Step Manual* (Londen, 2000). 20 (1), 2001, 75-76 (H.N. Kamer)
- RUDOLPH, W., *Des Seemanns Bilderwelt. Volkskunst der Fahrensleute an der Ostseeküste von 1750 bis 1900* (Hamburg, 1993). 13 (1), 1994, 70-71 (C.H. Slechte)
- SCHOLL, L.U., *Der Industriemahler Otto Bollhagen 1861-1924* (Herford, 1992). 12 (2), 1993, 179-180 (C.H. Slechte)
- STEUSLOFF, W., *In der Ferne und daheim. Seefahrer-Souvenirs in Mecklenburg-Vorpommern. Ende des 20. Jahrhunderts* (Rostock, 1998). 19 (2), 2000, 198 (L.M. Akveld)
- TEWES, N.A., *'Terug naar de basis'. Werk van Marten Klompjen, deel 3 in de reeks 'Varen in het*

Noorden' (Groningen, 2000). 20 (1), 2001, 88 (H. den Heijer)
WOODMAN, R., *The Victory of Seapower. Winning the Napoleonic War 1806-1814*. (Londen, 1998). 18 (1), 1999, 67-69 (C.O. van der Meij)

MARINE – ALGEMEEN

ACDA, G.M.W. (e.a.), *Het Instituut. Honderdzeventig jaar opleiding tot marineofficier 1829-1999* (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 193-194 (N. Habermehl)
ANRYS, H. e.a., *De Zeemacht. Van de admiraliteit van Vlaanderen tot de Belgische zeemacht* (Tielt, 1992). 13 (1), 1994, 53-54 (L.H.J. Sicking)
BAKKER, M., *Herstelplaats voor 's Lands vloot. Van Het Nieuwe Werk naar Rijkswerf Willemsoord* (Amsterdam, 1993). 13 (1), 1994, 54 (A. Lemmers)
BOSSENBROEK, M., *Volk voor Indië. De werving van Europese militairen voor de Nederlandse koloniale dienst 1814-1909* (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 52-54 (J. à Campo)
BOVEN, W.G. VAN (red.), *Unsere Zukunft liegt auf dem Wasser. Herinneringen van Wilhelm II aan zijn keizerlijke marine* (Den Helder/Doorn, 1998). 17 (2), 1998, 185-186 (F.S. Gaastra)
BRUIJN, J.R., *The Dutch Navy of the Seventeenth and Eighteenth Centuries* (Columbia, 1993). 13 (2), 1994, 168-170 (A.W.H. Pearsall)
BRUIJN, J.R., *Varend Verleden. De Nederlandse oorlogsvloot in de 17de en 18de eeuw* (Amsterdam, 1998). 18 (2), 1999, 54-61 (C.O. van der Meij)
BUIKHUIZEN, J. zie EEKHOUT, L.L.M., O. SCHUTTE, P.J.F. VAN DER POL en J. BUIKHUIZEN
EEKHOUT, L.L.M., O. SCHUTTE, P.J.F. VAN DER POL en J. BUIKHUIZEN, *Emblemen van de Koninklijke Marine / Coats of Arms of the Royal Netherlands Navy* (Leeuwarden/Mechelen, 1991). 11 (2), 1992, 169-170 (S.J. de Groot)
EEKHOUT, L.L.M., *Het Admiralenboek. De vlagofficieren van de Nederlandse marine 1382-1991* (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 57-58 (S.J. de Groot)

FRIEDMAN, N., *Seapower and Space. From the Dawn of the Missile Age to Net-Centric Warfare* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 206-207 (H. Visser en G. Boven)
GARDINER, R. (ed.), *The line of battle. The sailing warship, 1650-1840* (Londen, 1992). 12 (2), 1993, 170-171 (H.J.A. Dessens)
GLETE, J., *Navies and Nations. Warships, Navies and State Buildings in Europe and America, 1500-1860* (Stockholm, 1993). 13 (1), 1994, 59-60 (M. 't Hart)
HARDING, R., *Seapower and Naval Warfare 1650-1830* (Londen, 1999.) 20 (1), 2001, 69-72 (C.O. van der Meij)
HATTENDORF, J.B., *Naval History and Maritime Strategy. Collected Essays* (Malabar, Florida, 2000). 20 (1), 2001, 68-69 (G.M.W. Acda)
HILL, J.R. (ed.), *The Oxford Illustrated History of the Royal Navy* (Oxford, 1995). 16 (1), 1997, 64-65 (C.O. van der Meij)
HORE, P. (ed.), *Seapower Ashore. 200 years of Royal Navy operations on land* (Londen, 2001). 20 (2), 2001, 191-192 (A.J. van der Peet)
MARLEY, D., *Wars of the Americas. A chronology of armed conflict in the New World, 1492 to the present* (Santa Barbara, 1998). 18 (1), 1999, 76 (J.A. de Moor)
MEER, S. DE, 's Lands Zeemagazijn (Zutphen, 1994). 14 (1), 1995, 72-73 (H. Ketting)
ORT, J.W. zie WEEKENSTROO, D., P.C. VAN ROYEN en J.W. ORT
PADFIELD, P., *Maritime Supremacy and the Opening of the Western Mind. Naval campaigns that shaped the modern world 1588-1782* (Londen, 1999). 20 (1), 2001, 69-72 (C.O. van der Meij)
POL, P.J.F. VAN DER zie EEKHOUT, L.L.M., O. SCHUTTE, P.J.F. VAN DER POL en J. BUIKHUIZEN
RAVEN, G.J.A. en N.A.M. RODGER (eds.), *Navies and armies. The Anglo-Dutch relationship in war and peace, 1688-1988* (Edinburgh, 1990). 11 (2), 1992, 177-178 (A. van der Kuil)
REGAN, G., *The Guinness book of naval blunders* (Enfield, 1993). 14 (1), 1995, 64-65 (A. van der Peet)
REYNOLDS, C.G., *Navies in History* (Annapolis, 1998). 20 (1), 2001, 69-72 (C.O. van der Meij)

ROBERTS, J. (ed.), *Warship 1994* (Londen, 1994). 14 (2), 1995, 171-172 (W.G. Boven)
ROYEN, P.C. VAN zie WEEKENSTROO, D., P.C. VAN ROYEN en J.W. ORT
SCHUTTE, O. zie EEKHOUT, L.L.M., O. SCHUTTE, P.J.F. VAN DER POL en J. BUIKHUIZEN
TEITLER, G., *Ambivalentie en aarzeling. Het beleid van Nederland en Nederlands-Indië ten aanzien van hun kustwateren, 1870-1962* (Assen, 1994). 14 (2), 1995, 165-166 (S.W.P.C. Braunius)
TRACY, N. (ed.), *The Naval Chronicle. The Contemporary Record of the Royal Navy at War: Volume I 1793-1798; Volume II 1799-1804; Volume III; Volume IV 1807-1810* (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 68-69 (C.O. van der Meij)
WEEKENSTROO, D., P.C. VAN ROYEN en J.W. ORT (red.), *Welvaart en Zeemacht. De Koninklijke Marine in de 21ste eeuw* (Amsterdam, 1999). 19 (2), 2000, 200 (M.A. van Alphen)
WIJN, J.J.A. (e.a.) (red.), 'Tot in de verste uithoeken...' *De cruciale rol van de Gouvernements Marine bij het vestigen van de Pax Neerlandica in de Indiëse Archipel 1815-1962* (Amsterdam, 1998). 18 (1), 1999, 69-70 (A.M.C. van Dissel)
WRIGHT, R.N.J., *The Chinese steam navy 1862-1945* (Londen, 2000). 20 (1), 2001, 81-82 (A.J. van der Peet)

MARINE – TOT 1700

CHURCHES, C. zie HAINSWORTH, R. en C. CHURCHES
DAVIES, J.D., *Gentlemen and tarpaulins. The officers and men of the Restoration navy* (Oxford, 1991). 12 (2), 1993, 167-168 (J.R. Bruijn)
GRANIER, H., *L'Admiral De Ruyter au combat (1607-1676). Le Zélandais qui fit trembler l'Angleterre* (Parijs, 1992). 13 (1), 1994, 60-61 (A. van der Moer)
HAINSWORTH, R. en C. CHURCHES, *The Anglo-Dutch Naval Wars 1652-1674* (Stroud/Gloucestershire, 1998). 20 (1), 2001, 69-72 (C.O. van der Meij)

JONES, J.R., *The Anglo-Dutch Wars of the Seventeenth Century* (Londen, 1996). 16 (1), 1997, 69-70 (C.O. van der Meij)
LOADES, D., *The Tudor Navy. An Administrative, Political and Military History* (Aldershot, 1992). 13 (1), 1994, 65 (L.H.J. Sicking)
PRUD'HOMME VAN REINE, R., *Rechterhand van Nederland. Biografie van Michiel Adriaenszoon de Ruyter* (Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 68 (Ph.M. Bosscher)
RODGER, N.A.M., *The safeguard of the Sea. A Naval History of Britain. Volume I: 660-1649* (Londen, 1997). 17 (2), 1998, 175-177 (C.O. van der Meij)
ROELOFSEN, C.G., *Studies in the History of International Law. Practice and Doctrine in Particular with Regard to the Law of Naval Warfare in the Low Countries from circa 1450 until the early 17th Century* (Utrecht, 1991). 13 (2), 1994, 177-178 (S.W.P.C. Braunius)
SICKING, L., *Zeemacht en onmacht. Maritieme politiek in de Nederlanden 1488-1558* (Amsterdam/Den Haag, 1998). 18 (1), 1999, 56-57 (A.P. van Vliet)

MARINE – 18DE EN 19DE EEUW

–, *The Naval Chronicle. The Contemporary Record of the Royal Navy at War. Volume V: 1811-1815* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 74 (C.O. van der Meij)
ALPHEN, M.A. VAN en A.M.C. VAN DISSEL (eds.), *1799. De Brits-Russische invasie in Noord-Holland* (Themanummer MARS et HISTORIA nummer 4, 1999). 19 (1), 2000, 58-59 (D.J.A. Roodhuyzen-van Breda Vriesman)
BÉDOYÈRE, G. DE LA (ed.), *Particular Friends. The Correspondence of Samuel Pepys and John Evelyn* (Woodbridge, 1998). 18 (2), 1999, 65-66 (C.O. van der Meij)
BONNEL, U. (ed.), *Fleurieu et la Marine de son temps* (Parijs, 1992). 13 (1), 1994, 76 (J.R. Bruijn)
CROWHURST, P., *The French War on Trade: Privateering 1793-1815* (Hampshire, 1989). 13 (1),

- 1994, 56-57 (R.B. Prud'homme van Reine)
 DISSEL, A.M.C. VAN zie ALPHEN, M.A. VAN en A.M.C. VAN DISSEL
 FISCHER Fzn., J.F., *De Delft: De dagjournalen met de complete en authentieke geschiedenis van 's-Lands Schip van Oorlog Delft en de waarheid over de zeeslag bij Camperduin* (Franeker, 1997). 18 (1), 1999, 64-65 (R.B. Prud'homme van Reine)
 GARDINER, R. (ed.), *Steam, Steel & Shellfire, The Steam Warship 1815-1905* (Londen, 1992). 13 (1), 1994, 58-59 (A. van Dijk)
 GARDINER, R. (ed.), *The Naval War of 1812* (Londen, 1998). 19 (2), 2000, 188-189 (C.O. van der Meij)
 KREUGER, S.C.P., *Zr.Ms. Onrust. Verraad en ondergang in Borneo* (Amsterdam, 1994). 14 (2), 1995, 170 (F. de Boer)
 KROTOV, P.A., *Gangutskaja batalija 1714 goda* (De slag bij Hangö in 1714) (St. Petersburg, 1996). 16 (1), 1997, 76-77 (J.W. Veluweekamp)
 LAVERY, B., *Nelson and the Nile. The Naval War against Bonaparte 1798* (Londen, 1998). 18 (1), 1999, 67-69 (C.O. van der Meij)
 LEMMERS, A.A., *Techniek op Schaal. Modellen en het technologiebeleid van de Marine 1725-1885* (Amsterdam, 1996). 17 (1), 1998, 73-74 (W. Heijveld)
 MAFFEO, S.E. *Most secret and confidential. Intelligence in the age of Nelson* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 188-189 (R.B. Prud'homme van Reine)
 OOSTERLING, J.E., *Het korvet 'Lynx' in Zuid-Amerika, de Filippijnen en Oost-Indië, 1823-1825. De Koninklijke Marine als instrument van het 'Politiek-systhema' van koning Willem I* (Zutphen, 1989). 13 (2), 1994, 175-177 (M.A. van Alphen)
 POPE, D., *England Expects. Nelson and the Trafalgar Campaign* (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 80 (C.O. van der Meij)
 UYTHOVEN, G. VAN, *Voorwaarts, Bataven! De Engels-Russische invasie van 1799* (Zaltbommel, 1999). 19 (1), 2000, 57-58 (C.P.P. van Romburgh)
- MARINE – 20STE EEUW: ALGEMEEN
 AMSTEL, W.H.E. VAN, *Scheepnamen der Koninklijke Marine, schepen in dienst vanaf 1945* (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 77 (D.J. Tang)
 BRUIJN, J.R. zie DISSEL, A.M.C. VAN en J.R. BRUIJN
 DISSEL, A.M.C. VAN en J.R. BRUIJN, *Bij de MARVA. Vrouwelijke militairen in dienst van de Koninklijke Marine 1944-1982* (Amsterdam, 1994). 15 (1), 1996, 65-66 (Ph.M. Bosscher)
 DRUNEN, M.C.F. VAN (red.), *Jaarboek van de Koninklijke Marine 1991 ('s-Gravenhage/Bergen, 1992). 12 (2), 1993, 168 (P.A. Boon)*
 GARDIER, R. (red.), *Navies in the Nuclear Age. Warships since 1945* (Londen, 1993). 13 (2), 1994, 171 (G. Teitler)
 GOLDRICK, J. en J.B. HATTENDORF (eds.), *Mahan is not enough. The proceedings of a conference on the works of Sir Julian Corbett and Admiral Sir Herbert Richmond* (Newport, 1993). 14 (1), 1995, 57-58 (R.B. Prud'homme van Reine)
 HATTENDORF, J.B. zie GOLDRICK, J. en J.B. HATTENDORF
 JENSEN, M.W. en G. PLATJE, *De MARID. De Marine Inlichtingendienst van binnenuit belicht* (Den Haag, 1997). 17 (2), 1998, 183 (A.M.C. van Dissel)
 OOSTERHUIS, G., *Promotie. Een empirisch onderzoek naar de loopbanen van marineofficieren in de twintigste eeuw* (Den Helder, 1993). 14 (1), 1995, 62 (M.A. van Alphen)
 PHILBIN, T.R., *The lure of Neptune. German-Soviet naval collaboration and ambitions, 1919-1941* (Columbia, 1994). 14 (2), 1995, 164-165 (G. Teitler)
 PLATJE, G. zie JENSEN, M.W. en G. PLATJE
- MARINE – 20STE EEUW: EERSTE WERELDOORLOG
 YATES, K., *Flawed Victory. Jutland, 1916* (Londen, 2000). 20 (1), 2001, 78-79 (G. Boven)
- MARINE – 20STE EEUW: TWEDE WERELDOORLOG
 ELPHICK, P., *Life Line. The Merchant Navy at War 1939-1945* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 65-66 (A.J. van der Peet)
 GREENE, J. en A. MASSIGNANI, *The Naval War in the Mediterranean 1940 – 1943* (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 74-75 (G.M.W. Acda)
 HAGUE, A., *The Allied Convoy System 1939-1945. Its organization, defence and operation* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 196-197 (A.J. van der Peet)
 LUXTON, B., *The shame of Savo. The sinking of HMAS Canberra* (St. Leonards, 1994). 14 (2), 1995, 170-171 (H.J.E. van der Kop)
 MULLIGAN, T.P., *Neither Sharks nor Wolves. The Men Of Nazi Germany's U-boat Arm, 1939-1945* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 63-64 (G. Boven)
 NELISSE, C., D. ROGGEVEEN en J. TONKENS (red.), *Belevenissen van oud-kwekelingen van de Kweekschool voor de Zeevaart varende in de Tweede Wereldoorlog* (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 199-200 (N. Habermehl)
 POPE, D., *The Battle of the River Plate* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 62-63 (G.M.W. Acda)
 POPE, D., *73 North. The Battle of the Barents Sea 1942* (Londen, 2000). 19 (2), 2000, 193 (G.M.W. Acda)
 ROGGEVEEN, D. zie NELISSE, C., D. ROGGEVEEN en J. TONKENS
 ROHWER, J. en G. HUMMELCHEN, *Chronology of het War at Sea, 1939-1945: The Naval History of World War Two* (Londen, 1992). 12 (2), 1993, 178-179 (G.K. Pielage)
 ROYEN, P.C. VAN, *Hr. Ms. KXVII en Hr. Ms. O 16. De ondergang van twee Nederlandse onderzeeboten in de Zuid-Chinese Zee (1941)* (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 78-79 (G.M.W. Acda)
 SATCHELL, A., *Running the Gauntlet. How Three Giant Liners Carried a Million Men to War, 1942-1945* (Londen, 2001). 20 (2), 2001, 197-198 (G.M.W. Acda)
 TONKENS, J. zie NELISSE, C., D. ROGGEVEEN en J. TONKENS
- WINKLARETH, R.J., *The Bismarck Chase. New Light on a Famous Engagement* (Londen, 1998). 18 (1), 1999, 72-73 (G.M.W. Acda)
- KOOPVAARDIJ – ALGEMEEN
 –, *Een trekschuit voor koningen. De barge tussen Gent en Brugge* (Gent, 1993). 13 (2), 1994, 181 (C. Lesger)
 BAUTE, D. en R. KUIPER (ed.), *Cort relaas sedert den jare 1609. De avonturen van een Zeeuws koopman in Spanje tijdens de Tachtigjarige Oorlog* (Hilversum, 2000). 19 (2), 2000, 182 (R. Fagel)
 BOHN, R. (ed.), *Nordfriesische Seefahrer in der frühen Neuzeit* (Amsterdam, 1999). 19 (2), 2000, 187-188 (A. Kos)
 BRUIJN, J.R. en W.F.J. MÖRZER BRUYNS (eds.), *Anglo-Dutch mercantile marine relations 1700-1850* (Amsterdam/Leiden, 1991), 12 (1), 1993, 54-55 (A.M.C. van Dissel)
 GULDBERG, M., *Jydepoter fra Varde-egnen: produktion og handel ca. 1650-1850* (Auning, 1999). 19 (1), 2000, 70 (P. Boon)
 KAUKIAINEN, Y., *A history of Finnish shipping* (Londen/New York, 1993). 14 (1), 1995, 59-60 (J.Th. Lindblad)
 KUIPER, R. zie BAUTE, D. en R. KUIPER
 LINDBLAD, J.Th. en F.C. DUFUR-BRIËT (eds.), *Dutch entries in the pound-toll registers of Elbing, 1585-1700* (Den Haag, 1995). 16 (1), 1997, 68-69 (V. Enthoven)
 MOLLAT DU JOURDIN, M., *Europe and the Sea* (Oxford, 1993). 13 (2), 1994, 174-175 (C. Lesger)
 MÖRZER BRUYNS, W.F.J. zie BRUIJN, J.R. en W.F.J. MÖRZER BRUYNS
 SCHUMAN, P., *Tussen vlag en voorschip. Een eeuw wettelijke en maatschappelijke emancipatie van zeevarenden ter Nederlandse koopvaardij 1838-1940* (Amsterdam, 1995). 16 (1), 1997, 73-74 (F. Broeze)
 VELUWENKAMP, J.W., *Archangel. Nederlandse ondernemers in Rusland 1550-1785* (Amsterdam, 2000). 20 (1), 2001, 72-74 (J.R. Bruijn)

- BEUKEMA, H., *Wagenborg 100 Jaar. Transport over water, wadden en wegen* (Alkmaar, 1998). 18 (2), 1999, 81 (J.R. Bruijn)
- BOER, G.J. DE, Smit 150, 1842-1992. *Anderhalve eeuw vlootgeschiedenis* (Alkmaar, 1992). 12 (2), 1993, 174-175 (F.M.M. de Goey)
- BOER, G.J. DE, A.J.J. MULDER, H.A. SLETTENAAR en E.W.J. VELTEROP, *Koninklijke Java-China-Paketaart Lijnen* (KJCPL) (Alkmaar, 1994). 13 (2), 1994, 168 (R. Daalder)
- BOER, G.J. DE en A.J.J. MULDER, *Nedlloyd 25 jaar maritiem* (Alkmaar, 1995). 15 (2), 1996, 178-179 (P. van de Laar en C.P.P. van Romburgh)
- BOER, G.J. DE, *De Nederlandse Blauwpijpers* (Alkmaar, 1997). 17 (1), 1998, 77 (H.J.A. Dessens)
- BOER, G. DE, *Wagenborg 100 Jaar. De schepen van 1898 tot 1998* (Alkmaar, 1998). 18 (2), 1999, 81 (J.R. Bruijn)
- BOER, G.J. DE, *150 jaar Van Uden* (Alkmaar, 1998). 20 (1), 2001, 85 (W. Kerkmeijer)
- BOOT, W.J.J., *Schepen, Schelpen, Schuitengat. De scheepvaart om Terschelling en Vlieland van 'Assistent' tot 'Koegelwiek'* (Franeker, 1998). 18 (1), 1999, 74 (J.E. Korteweg)
- BURMESTER, H., *Weltumseglung unter Preussens Flagge. Die Königlich Preußische Seehandlung und ihre Schiffe* (Hamburg, 1988). 12 (1), 1993, 55 (L.L. von Münching)
- CAMPO, J.N.F.M. A., *Koninklijke Paketaart Maatschappij. Stoomvaart en staatsvorming in de Indonesische archipel 1888-1914* (Hilversum, 1992). 14 (1), 1995, 52-53 (C.A. Davids)
- GOEY, F. DE (red.), *Vaart op Insulinde; Uit de beginjaren der Rotterdamsche Lloyd NV, 1883-1914* (Rotterdam, 1991). 12 (2), 1993, 171 (J.Th. Lindblad)
- HAALMEYER, F. en B. SCHOLTEN, *Van Nievelt, Goudriaan & Co's Stoomvaart Maatschappij (Nigoco)* (Alkmaar, 1995). 16 (1), 1997, 75-76 (F. Broeze)
- HOFFMANN, G., *Das Haus an der Elbchaussee. Die Godeffroys – Aufstieg und Niedergang einer Dynastie* (Hamburg, 1998). 20 (1), 2001, 60-63 (F. Broeze)

- KLINGBEIL, P., *Die Flying P-Liner. Die Segelschiffe der Reederei F. Laeisz (Bremerhaven/Hamburg, 1998).* 19 (1), 2000, 75 (D.J. Tang)
- LENTJES, A. en H., *Rederij Van Ommeren, de binnenvaartvloot, deel 1* (Schoorl, 1992). 12 (2), 1993, 172 (H.J.A. Dessens)
- LENTJES, A. en H., *Rederij Van Ommeren, de binnenvaartvloot, deel 2* (Schoorl, 1993). 13 (1), 1994, 77 (H.J.A. Dessens)
- MULDER, A.J.J. zie BOER, G.J. DE en A.J.J. MULDER
- MULDER, A.J.J. zie BOER, G.J. DE, A.J.J. MULDER, H.A. SLETTENAAR en E.W.J. VELTEROP
- MÜNCHING, L.L. VON, *De geschiedenis van de Batavier lijn. Nederlands oudste stoomvaartlijn, 1830-1958* (Franeker, 1994). 14 (2), 1995, 171 (J.R. Bruijn)
- OOSTERWIJK, B., Smit 150, 1842-1992. *Anderhalve eeuw maritieme dienstverlening* (Alkmaar, 1992). 12 (2), 1993, 174-175 (F.M.M. de Goey)
- SCHOL, A., *Koninklijke Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij* (Alkmaar, 1998). 18 (1), 1999, 73-74 (R.H. Rozendaal)
- SCHOLTEN, B. zie HAALMEYER, F. en B. SCHOLTEN
- SLETTENAAR, H.A. zie BOER, G.J. DE, A.J.J. MULDER, H.A. SLETTENAAR en E.W.J. VELTEROP
- VELTEROP, E.W.J. zie BOER, G.J. DE, A.J.J. MULDER, H.A. SLETTENAAR en E.W.J. VELTEROP
- WEGNER, M., *Hanseaten. Von stolzen Bürgern und schönen Legenden* (Berlin, 1999). 20 (1), 2001, 60-63 (F. Broeze)
- WINDE, H. DE, *Rederij T. Muller* (Schoorl, 1993). 13 (2), 1994, 181 (H.J.A. Dessens)
- WINDE, H. DE, *Rederij Willem Muller Terneuzen* (Schoorl, 1994). 14 (2), 1995, 172 (L.L. von Münching)
- WITTHÖFT, H.J., *Die Oldenburg-Portugiesische Dampfschiffs-Reederei im zweiten Weltkrieg; ein Tagebuch* (Hamburg, 1992). 13 (1), 1994, 74-75 (L.L. von Münching)

- CARSWELL, J., *The South Sea Bubble* (Stroud, 1993). 17 (1), 1998, 61-62 (C.O. van der Meij)
- ENGELS, M.Ch., *Merchants, Interlopers, Seamen and Corsairs. The 'Flemish' community in Livorno and Genoa, 1615-1635* (Hilversum, 1997). 17 (2), 1998, 177 (M. Ebben)
- KIRSCH, P., *The Galleon: the Great Ships of the Armada Era* (Londen, 1990). 12 (1), 1993, 63 (J.C.A. Schokkenbroek)
- LANGENBACH, K., *Eisenzeitliche Schiffsausrüstung im Bereich von Nord- und Ostsee* (Bremerhaven/Hamburg, 1998). 19 (1), 2000, 69-70 (Th.J. Maarleveld)
- MARSEILLE, T., *Wat tolboeken vertolken. Koophandel, schepen en scheepvaart op de IJssel rond 1570* (Leeuwarden, 1993). 13 (2), 1994, 174 (C. Lesger)
- SEIFERT, D., *Kompagnons und Konkurrenten. Holland und die Hanse im späten Mittelalter. Quellen und Darstellungen zur Hansischen Geschichte, Neue Folge 43* (Keulen/Weimar/Wenen, 1997). 17 (2), 1998, 174-175 (L.H.J. Sicking)
- TIELHOF, M. VAN, *De Hollandse graanhandel, 1470-1570. Koren op de Amsterdamse molen* (Den Haag, 1995). 15 (2), 1996, 167-168 (R.W. Unger)

- BIEWENGA, A., *De Kaap de Goede Hoop: een Nederlandse vestingskolonie, 1680-1730* (Amsterdam, 1999). 19 (1), 2000, 54-55 (R. Ross)
- BRUG, P.H. VAN DER, *Malaria en malaise – de VOC in Batavia in de achttiende eeuw* (Amsterdam, 1994). 16 (1), 1997, 70-71 (G.T. Haneveld)
- COLLET, E. e.a. (red.), *Specerijkelijk. De specerijenroutes* (Brussel, 1992). 12 (2), 1993, 181 (E.M. Jacobs)
- CORN, C., *Sporen van het Paradijs. Het verhaal van de specerijenhandel* (Amsterdam, 1998). 18 (1), 1999, 58 (G. Knaap)
- DILLO, I., *De nadagen van de Verenigde Oostindische*

- Compagnie 1783-1795. Schepen en zeevarenden* (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 55-57 (J. Parmentier)
- ENTHOVEN, V., 'Veel vertier'. *De Verenigde Oostindische Compagnie in Zeeland, een economische reus op Walcheren* (overdruk Archief van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1989). 12 (2), 1993, 169-170 (K. Degryse)
- FARRINGTON, A., *Catalogue of East India Company Ships' Journals and Logs 1600-1834* (Londen, 1999). 20 (1), 2001, 63-64 (J.R. Bruijn)
- FARRINGTON, A., *A Biographical Index of East India Company Maritime Service Officers 1600-1834* (Londen, 1999). 20 (1), 2001, 63-64 (J.R. Bruijn)
- GAASTRA, F.S., *De geschiedenis van de VOC* (Zutphen, 1991). 12 (1), 1993, 58-59 (J. Israel)
- GAWRONSKI, J., *De equipage van de Hollandia en de Amsterdam. VOC-bedrijvigheid in 18de-eeuws Amsterdam* (Amsterdam, 1996). 17 (1), 1998, 63-64 (K. Degryse)
- HOGESTEGER, G. (red.), *Naar de Gordel van Smaragd. De postverbindingen tussen Nederland en Nederlands-Indië 1602-1940* (Den Haag, 1995). 15 (1), 1996, 64-65 (F.S. Gaastra)
- JACOBS, E.M., *De Vereenigde Oost-Indische Compagnie* (Zeist, 1997). 19 (1), 2000, 71 (L. Sicking)
- JACOBS, E.M., *Koopman in Azië. De handel van de Verenigde Oost-Indische Compagnie tijdens de 18de eeuw* (Zutphen, 2000). 20 (1), 2001, 82-83 (A.H. Huussen jr.)
- JONG, N. DE, L. KUIJK en L. OSKAMP (red.), *Een relaas van de muiterie op het Oostindisch Compagnieschip Nijenburg* (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 62-63 (A.M.C. van Dissel)
- KUIJK, L. zie JONG, N. DE, L. KUIJK en L. OSKAMP
- MOLEWIJK, G.C. (red.), 't *Verwaerloosde Formosa of waerachtig verhael, hoedanigh door de verwaerloosing der Nederlanders in Oost-Indien, het Eylant Formosa, van den Chinesen Mandorijn, ende Zee-roover Coxinja, overrompelt, vermeerstert, ende ont-weldight is geworden* (Zutphen, 1991). 14 (2), 1995, 160-161 (V. Enthoven)

- MOREE, P., 'Met vriend die God geleide'; Het Nederlands-Aziatische postvervoer ten tijde van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (Zutphen, 1998). 18 (2), 1999, 66-67 (G. Knaap)
- MOREE, P.J., A concise history of Dutch Mauritius, 1598 - 1710. A fruitful and healthy land (Londen/Leiden, 1998). 20 (1), 2001, 64-65 (J.A. de Moor)
- OSKAMP, L. zie JONG, N. DE, L. KUIJK en L. OSKAMP
- PARANAVITANA, K.D. (ed.), Journal of Spilbergen. The first Dutch envoy to Ceylon, 1602 (Dehiwala, Sri Lanka, 1997). 18 (2), 1999, 79 (F.S. Gaastra)
- PARMENTIER, J., De Holle Compagnie. Smokkel en legale handel onder Zuidnederlandse vlag in Bengalen, ca. 1720-1744 (Hilversum, 1992). 13 (1), 1994, 66-67 (O. Prakash)
- PARMENTIER, J., Thee van Overzee. Maritieme en handelsrelaties tussen Vlaanderen en China tijdens de 18de eeuw (Gent/Hong Kong, 1996). 16 (1), 1997, 72-73 (V. Enthoven)
- PARTHESIUS, R. zie ROEPER, V., R. PARTHESIUS en L. WAGENAAR
- PRAKASH, O., European Commercial Enterprise in Pre-Colonial India. The New Cambridge History of India II, vol. 5 (Cambridge, 1998). 19 (1), 2000, 55-56 (F.S. Gaastra)
- RABEN, R. en H. SPIJKERMAN (red.), De archieven van de Verenigde Oostindische Compagnie. The Archives of the Dutch East India Company (1602-1795) ('s-Gravenhage, 1992). 13 (1), 1994, 68-69 (M.A. van Alphen)
- ROEPER, V., R. PARTHESIUS en L. WAGENAAR, De Batavia te water (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 171-172 (H. Ketting)
- SCHOONEVELD-OOSTERLING, J.E. (red.), Generale Missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren XVII der Verenigde Oostindische Compagnie, deel XI, 1743-1750 (Den Haag, 1997). 17 (1), 1998, 62-63 (F.S. Gaastra)
- SPIJKERMAN, H. zie RABEN, R. en H. SPIJKERMAN
- STEVENS, H., De VOC in bedrijf, 1602-1799 (Zutphen, 1998). 18 (1), 1999, 75 (F.S. Gaastra)
- WAGENAAR, L. zie ROEPER, V., R. PARTHESIUS en L. WAGENAAR
- ZONNEVELD, P. VAN, Naar de Oost! Verhalen over vier eeuwen reizen naar Indië (Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 65-66 (J.A. de Moor)
- KOOPVAARDIJ – VAART OM DE WEST
- EMMER, P.C., De Nederlandse slavenhandel 1500-1850 (Amsterdam, 2000). 19 (2), 2000, 185-186 (A.P. van Vliet)
- FLINKENFLÖGEL, W., Nederlandse slavenhandel, 1621-1803 (Utrecht/Antwerpen, 1994). 15 (1), 1996, 62 (V. Enthoven)
- HARTOG, J., Het oude fort van Aruba. De geschiedenis van het Fort Zoutman en van de Toren Willem III. Gedenkboek bij het tweehonderdjarig bestaan van Fort Zoutman in 1996 (Assen, 1995). 14 (2), 1995, 169-170 (W. Klooster)
- HEIJER, H. DEN, De geschiedenis van de WIC (Zutphen, 1994). 14 (1), 1995, 58-59 (V. Enthoven)
- HEIJER, H. DEN, Goud, ivoor en slaven. Scheepvaart en handel van de Tweede Westindische Compagnie op Afrika, 1674-1740 (Zutphen, 1997). 17 (1), 1998, 60-61 (W. Klooster)
- HEIJER, H. DEN (red.), Naar de koning van Dahomey. Het journaal van de gezantschapsreis van Jacobus Elet naar het West-Afrikaanse koninkrijk Dahomey in 1733 (Zutphen, 2000). 20 (2), 2001, 182-183 (J. Postma)
- JACOBS, J., Een zegenrijk gewest. Nieuw-Nederland in de zeventiende eeuw (Amsterdam, 1999). 19 (1), 2000, 53 (W. Klooster)
- MARLEY, D.F., Sack of Veracruz. The great pirate raid of 1683 (Windsor, 1993). 14 (1), 1995, 60-61 (E.W. van der Oest)
- POEL, Ph. VAN DE, 'Hollantsche kuyperijen' op de Venezolaanse kust, 1700-1750 (Utrecht, 1991). 11 (2), 1992, 175-176 (W.W. Klooster)
- RATELBAND, K., Nederlanders in West-Afrika 1600-1650. Angola, Kongo en São Tomé (Zutphen, 2000). 20 (1), 2001, 66-67 (H. den Heijer)
- REINDERS FOLMER-VAN PROOIJEN, C., Van goederenhandel naar slavenhandel. De Middelburgse Commercie Compagnie 1720-1755 (Middelburg, 2000). 19 (2), 2000, 183-185 (H. den Heijer)
- ROOS, D., Zeeuwen en de Westindische Compagnie (Hulst, 1992). 13 (1), 1994, 69-70 (V. Enthoven)
- SAMB, D. (ed.), Gorée et l'esclavage. Actes du Séminaire sur 'Gorée dans la traite atlantique: mythes et réalités' (Dakar, 1997). 17 (2), 1998, 178-179 (P.C. Emmer)
- KOOPVAARDIJ – STOOM- EN MOTORVAART
- BOER, G.J. DE, Scheepvaart 1998 (Alkmaar, 1997). 17 (1), 1998, 79 (F.S. Gaastra)
- GROOT, E.P. DE, Varen op de Oost. Incidenten, rampen en nostalgie op de vaart naar Indië (Alkmaar, 1994). 14 (2), 1995, 168-169 (E. Verlinde)
- JACKSON, G. en D.M. WILLIAMS (eds.), Shipping, Technology and Imperialism. Papers presented to the Third British-Dutch Maritime History conference (Aldershot, 1996). 17 (1), 1998, 71-72 (V. Enthoven)
- WILLIAMS, D.M. zie JACKSON, G. en D.M. WILLIAMS
- ZUIDHOEK, A., Onze mooiste koopvaardijsschepen, deel 2. Vracht/passagiersschepen, 1945-1970 (Alkmaar, 1993). 13 (1), 1994 (H.J.A. Dessens)
- ZUIDHOEK, A., Onze mooiste koopvaardijsschepen, deel 3. Passagiersschepen 1945-1970 (Alkmaar, 1994). 14 (1), 1995 (R. Daalder)
- ZUIDHOEK, A., Onze mooiste koopvaardijsschepen, deel 7: Aan Boord 1945-1970 (Alkmaar, 1996). 16 (1), 1997, 75-76 (F. Broeze)
- WALVISVAART
- BASBERG, B.L., J.E. RINGSTAD en E. WEXELSEN (eds.), Whaling and history. Perspectives on the evolution of the industry (Sandefjord, 1993). 14 (1), 1995, 54-55 (J.C.A. Schokkenbroek)
- BEYERMAN, H.C., Walvisvaart, wijnhandel & schil-derkunst. De Rotterdamse reders Beyerman (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 180 (J.R. Bruijn)
- DEKKER, P., De Alkmaarse geschiedenis achter een Texelse walvisbokaal (z.p., z.j.). 15 (2), 1996, 180 (J.R. Bruijn)
- GRUYL, M.E. DE, Dordtse Jonas in olie. Een bijdrage tot de geschiedenis van de Nederlandse walvisvaart (Amsterdam, 1997). 17 (2), 1998, 184 (J.R. Bruijn)
- JEPSEN, P.U., Harpuner i Arktis. Hvalfangst ved Svalbard i 1600-årene (Esbjerg, 1994). 15 (1), 1996, 60-62 (L. Hacquebord)
- JONG, C. DE, Ter walvisvangst. Opstellen en boekbesprekingen door C. de Jong en anderen (Pretoria, 1997). 17 (2), 1998, 184 (J.R. Bruijn)
- LEINENGA, J.R., Arctische walvisvangst in de achttiende eeuw. De betekenis van Straat Davis als vangstgebied (Amsterdam, 1995). 14 (2), 1995, 158-159 (P. Dekker)
- RINGSTAD, J.E. zie BASBERG, B.L., J.E. RINGSTAD en E. WEXELSEN
- VESTERGAARD, E. (ed.), North Atlantic Studies: Whaling Communities, vol. 2 (Aarhus, 1990). 12 (1), 1993, 72-73 (J.C.A. Schokkenbroek)
- WEXELSEN, E. zie BASBERG, B.L., J.E. RINGSTAD en E. WEXELSEN
- ZEE- EN BINNENVISSERIJ
- BEYLEN, J. VAN, De hoogaars en de visserij van Arnhemuiden (Leeuwarden, 1993). 13 (1), 1994, 54-56 (H.J.A. Dessens)
- BYSKOV, S. zie HOLM, P., S. BYSKOV en S. TOFT HANSEN
- DESSENS, H. en F. HIN, Geschiedenis en restauratie van de haringlogger VL 92 Balder (Zutphen, 1993). 13 (2), 1994, 170-171 (J.P. van de Voort)
- DONGEN AZN., A. VAN, Verloren gegane schepen en gebleven vissers Scheveningen 1914-1920 (Scheveningen, 1992). 12 (1), 1993, 57 (P. Boon)
- DORLEIJN, P., Van gaand en staand want. De zeilvisserij voor en na de afsluiting van de Zuiderzee. Deel V: Vollenhove en Lemmer (Lelystad, 1996). 16 (1), 1997, 75 (H.J.A. Dessens)
- GINKEL, R. VAN, Elk vist op zijn tij. Een Zeeuwse

- maritieme gemeenschap, Yerseke 1870-1914 (Zutphen, 1991). 11 (1), 1992, 73-74 (J.P. van de Voort)
- GINKEL, R. VAN, Tussen Scylla en Charybdis. Een etnohistorie van Texels vissersvolk (1813-1932) (Amsterdam, 1993). 13 (2), 1994, 171-172 (A.M.C. van Dissel)
- HEIJER, W.M. DEN, 'Ou je roer recht'. De kottervisserij vanaf 1960 (Alkmaar, 1999). 19 (1), 2000, 76-77 (F.R. Loozeijer)
- HIN, F. zie DESSENS, H. en F. HIN
- HIN, F. zie REINDERS, R. en F. HIN
- HOLM, P. (red.), Fiskere og Farvande. Tværsnit af moderne dansk fiskeri (Esbjerg, 1994). 15 (1), 1996, 68 (C.A. Davids)
- HOLM, P., S. BYSKOV en S. TOFT HANSEN, Proteiner fra navet: fiskemelindustrien i Esbjerg 1948-1998 (Esbjerg, 1998). 19 (2), 2000, 199 (P. Boon)
- HOLM, P., D.J. STARKEY en J.Th. THÓR (eds.), The North Atlantic Fisheries, 1100-1976. National perspectives on a Common Resource (Esbjerg, 1996). 16 (1), 1997, 78 (S.J. de Groot)
- HOLM, P. en D.J. STARKEY (eds.), North Atlantic Fisheries, Markets and Modernisation, Studio Atlantica 2 (Esbjerg, 1998). 18 (1), 1999, 66-67 (S.J. de Groot)
- LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE en J.P. VAN DE VOORT (red.), NETwerk, Jaarboek Visserijmuseum 2000 (Vlaardingen, 2000). 20 (1), 2001, 87-88 (A.P. van Vliet)
- MARTENS, P.J.M., De zalmvissers van de Biesbosch. Een onderzoek naar de visserij op het Bergse Veld 1421-1869 (Tilburg, 1992). 12 (2), 1993, 172-173 (S.J. de Groot)
- MOREE, P.J. zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE en J.P. VAN DE VOORT
- PUT, E. VAN DER, De Visscherij-Courant 1906-1917. Verslag van elf jaar Zuiderzeevisserij door 'de man aan den kant' (Zutphen, 1991). 11 (1), 1992, 78-79 (A.M.C. van Dissel)
- REINDERS, R. en F. HIN, Vis en visvangst. Inleidingen gehouden tijdens het zevende Glavimans symposium Vlaardingen, 23 april 1993 (Groningen, 1994). 14 (1), 1995, 73-74 (J.P. van de Voort)
- RYAN, S., The Ice Hunters. A History of Newfoundland Sealing to 1914 (St. John's, Newfoundland, 1994). 17 (1), 1998, 68-69 (J.R. Leininga)
- SCHAAP, D., Odyssee van de Hollandse vissers; Nederlandse trawlers in Engeland 1940-1945 (Haarlem, 1995). 15 (1), 1996, 65 (L.L. von Münching)
- STARKEY, D.J., C. REID en N. ASHCROFT (eds.), England's Sea Fisheries. The Commercial Sea Fisheries of England and Wales since 1300 (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 200-201 (S.J. de Groot)
- STARKEY, D.J. zie HOLM, P., D.J. STARKEY en J.Th. THÓR
- STARKEY, D.J. zie HOLM, P. en D.J. STARKEY
- THÓR, J.Th., British Trawlers and Iceland 1919-1976 (Esbjerg, 1995). 15 (2), 1996, 177-178 (S.J. de Groot)
- THÓR, J.Th. zie HOLM, P., D.J. STARKEY en J.Th. THÓR
- TOFT HANSEN, S. zie HOLM, P., S. BYSKOV en S. TOFT HANSEN
- VEER, A. VAN DER, Van zijtrawler naar hektrawler: portret van 80 jaar zeevisserij (Alkmaar, 1988). 11 (1), 1992, 79 (J.P. van der Voort)
- VLIET, A.P. VAN, Vissers en kapers. De zeevisserij vanuit het Maasmondgebied en de Duinkerker kapers (ca. 1580-1648) (Den Haag, 1994). 14 (1), 1995, 69-70 (J. van Zijverden)
- VOORT, J.P. VAN DER zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE en J.P. VAN DE VOORT
- VROLIJK, M., Polen-Nederland Nederland-Polen. Gdynia loggers 1925-1940 (Scheveningen, 2000). 19 (2), 2000, 199 (A.P. van Vliet)
- KUST- EN BINNENVAART
- HACHMER, H.A. Veenkoloniale binnenvaart in beeld (Zaltbommel, 2000). 20 (2), 2001, 205 (W. Kerkmeijer)
- HUSSEY, D. Coastal and river trade in pre-industrial England. Bristol and its region, 1680-1730 (Exeter, 2000). 20 (2), 2001, 181-182 (V. Enthoven)
- KOEKKOEK, J. zie OTTEN, J.M. en J. KOEKKOEK
- LOOMEIJER, F.R., Een eeuw Nederlandse binnenvaart (Drachten/Leeuwarden, 1988). 11 (2), 1992, 180-181 (H.J.A. Dessens)
- OTTEN, J.M. en J. KOEKKOEK, Kleine Handelsvaart 1945-1954 (Wormerveer, 1995). 15 (1), 1996, 69 (G.M.W. Acda)
- ONTDEKKINGS- EN WETENSCHAPPELIJKE REIZEN
- , Proceedings International Willem Barentsz Symposium. Conference on exploration and exploitation of the European Arctic region in past, present and future. Terschelling, May 1997 (Terschelling, z.j.). 19 (2), 2000, 196 (L.M. Akveld)
- ALEXANDER, C., De Endurance. Shackletons legendarische expeditie naar de Zuidpool (Amsterdam/Antwerpen, 1998). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)
- BEAGLEHOLE, J.C. (red.), The Journals of Captain Cook on his voyages of discovery (Woodbridge, 1999). 19 (2), 2000, 197 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- BOYARSKY, P.V. zie GAWRONSKI, J.H.G. en P.V. BOYARSKY
- CAMPBELL, R.J. (ed.), The Discovery of the South Shetland Islands 1819-1820. The Voyages of the Brig 'Williams' 1819-1820 as recorded in contemporary documents and the Journal of Midshipman C.W. Poynter (Aldershot, 2000). 20 (2), 2001, 189-191 (L. Hacquebord)
- DUYKER, E. (ed.), The Discovery of Tasmania. Journal extracts from the expeditions of Abel Janszoon Tasman and Marc-Joseph Marion Dufresne 1642 and 1772 (Hobart, 1992). 12 (2), 1993, 168-169 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- FLOORE, P. zie ZEEBERG, J.J., P. FLOORE en R. GERRITSEN
- GAWRONSKI, J.H.G. en P.V. BOYARSKY (e.a.), Northbound with Barents, Russian-Dutch Integrated Archaeological Research on the Archipelago Novaya Zemlya in 1995 (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 58-59 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- GELDER, R. VAN, J. PARMENTIER en V. ROEPER (red.), Souffrir pour parvenir. De wereld van Jan Huygen van Linschoten (Haarlem, 1998). 18 (1), 1999, 57-58 (M.-C. Engels)
- GERRITSEN, R. zie ZEEBERG, J.J., P. FLOORE en R. GERRITSEN
- GURNEY, A., Below the Convergence. Voyages towards Antarctica, 1699-1839 (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 75-77 (C.O. van der Meij)
- HUNTFORD, R., Shackleton (Londen, 1985/1996). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)
- KRAUSE, R.A., Zweihundert Tage im Packeis. Die authentischen Berichte der 'Hansa'-Männer der deutschen Oostgrönland-Expedition 1869-1870 (Bremerhaven/Hamburg, 1997). 17 (1), 1998, 69-70 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- LANGER, G., Sonne, Sturm und weisse Finsternis. Die Chronik der ostdeutschen Antarktischforschung (Hamburg, 1996). 16 (1), 1997, 79 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- LANSING, A., Endurance. De ongelooflijke reis van Shackleton (Amsterdam, 1999). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)
- PARMENTIER, J. zie GELDER, R. VAN, J. PARMENTIER en V. ROEPER
- PLAYFORD, Ph., Voyage of discovery to Terra Australis by Willem de Vlamingh in 1696-97 (Perth, 1999). 19 (1), 2000, 72 (L.M. Akveld)
- RAURALA, N.-E., (ed.), The Northeast Passage from the Vikings to Nordenskiöld (Helsinki, 1992). 12 (2), 1993, 177-178 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- REINKE-KUNZE, C., Aufbruch in die weisse Wildnis. Die Geschichte der deutschen Polarforschung (Hamburg, 1992). 12 (1), 1993, 66-68 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- ROEPER, V.D. en G.J.D. WILDEMAN, Ontdekkingsreizen van Nederlanders (1590-1650) (Utrecht/Antwerpen, 1993). 14 (1), 1995, 66 (M.A. van Alphen)
- ROEPER, V. en D. WILDEMAN (red.), Om de Noord. De tochten van Willem Barentsz en Jacob van Heemskerck en de overwintering op Nova Zembla, zoals opgetekend door Gerrit de Veer (Nijmegen, 1996). 15 (2), 1996, 169 (J.R. Bruijn)
- ROEPER, V. zie GELDER, R. VAN, J. PARMENTIER en V. ROEPER

SHACKLETON, E., Zuid. Het verhaal van Shackletons laatste expeditie 1914-1917 (Amsterdam, 1999). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)

SHIRLEY, A., *The Search for the North West Passage* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 56 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

SLOT, B.J., Abel Tasman en de ontdekking van Nieuw-Zeeland (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 69-71 (P. van der Grijp)

UNWIN, R., Overwintering op Nova Zembla, Willem Barentsz. en de expeditie om de Noord (Amsterdam, 1995). 15 (2), 169-170 (G.J.D. Wildeman)

WILDEMAN, G.J.D. zie ROEPER, V.D. en G.J.D. WILDEMAN

WILDEMAN, G.J.D. zie ROEPER, V. en D. WILDEMAN

WORSLEY, F.A., *Shackleton's Boat Journey* (Londen, 1999). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)

ZEEBERG, J.J., P. FLOORE en R. GERRITSEN, *Nova Zembla. Recente expedities in het Noordpoolgebied* (Rijswijk, 1996). 17 (1), 1998, 58-59 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

LOODS-, BERGINGS- EN REDDINGSWEZEN

BROKKEN, H.M. en W.Th. FRIJHOFF (red.), *Idealen op leven en dood. Gedenkboek van de Maatschappij tot Redding der Drenkelingen 1767-1992* (Den Haag, 1992). 12 (2), 1993, 164-165 (M. de Keuning)

BURG, G. VAN DER, *Rond de pieren van IJmuiden. Reddings- en bergingsactiviteiten* (Schoorl, 1992). 12 (2), 1993, 166-167 (M. de Keuning)

FRIJHOFF, W.Th. zie BROKKEN, H.M. en W.Th. FRIJHOFF

OOSTERWIJK, B., *De zee was onstuimig... Fragmenten uit de historie van de Koninklijke Zuid-Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen 1824-1991* (Amsterdam, 1994). 14 (2), 1995, 162-164 (M. de Keuning)

OSTERSEHLTE, C., *Die Deutsche Gesellschaft zur Rettung Schiffsbrüchiger* (Hamburg, 1991). 11

(1), 1992, 77 (L.L. von Münching)

SPAANS, M., *De 'Noord'. De geschiedenis van de Koninklijke Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij 1924-1990* (Amsterdam, 1993). 14 (2), 1995, 162-164 (M. de Keuning)

SLEEPVAART

HECK, W. VAN en A.M. VAN ZANTEN, *Sleep- en Duwboten 2000* (Alkmaar, 1999). 19 (1), 2000, 77 (J.E. Korteweg)

KORTEWEG, J.E., *Hollands Glorie? De Nederlandse zeesleepvaart als nationaal symbool* (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 194-195 (C.P.P. van Romburgh)

ZANTEN, A.M. VAN zie HECK, W. VAN en A.M. VAN ZANTEN

BAGGERBEDRIJF

HEININGEN, H. VAN, *Diepers en delvers. Geschiedenis van de zand- en grintbaggeraars* (Zutphen, 1991). 13 (1), 1994, 76 (C.P. Huurman)

PLEZIERVAART - WATERSPORT

BLOM, G. zie WEGENER SLEESWIJK, R., E. LOK en G. BLOM

LOK, E. zie WEGENER SLEESWIJK, R., E. LOK en G. BLOM

WEGENER SLEESWIJK, R., E. LOK en G. BLOM, *SKS Skûtsjesilen: schippers, commissies, skutsjes en wedstrijden van de Sintrale Kommisje Skûtsjesilen* (Leeuwarden, 1995). 15 (2), 1996, 183 (H.J.A. Dessens)

DE MENS OP ZEE EN IN DE HAVEN

ALPHEN, M.A. VAN, *Anna Abrahamsz.. Journaal eener Oostindische reis. De belevenissen van een tienjarig meisje in 1847 en 1848* (Amsterdam, 1993). 13 (1), 1994, 52-53 (R. Rimkus)

BAREND-VAN HAEFTEN, M., *Oost-Indië gespiegeld. Nicolaas de Graaff, een schrijvend chirurgijn in dienst van de VOC* (Zutphen, 1992). 12 (2), 1993, 162-164 (J.A. de Moor)

BAREND-VAN HAEFTEN, M.L. en E.S. VAN EYCK VAN HESLINGA, *Op reis met de VOC. De openhartige dagboeken van de zusters Lammens en Swellengrebel* (Zutphen, 1996). 16 (1), 1997, 71-72 (J.A. de Moor)

BECKFORD BEVAN A. en H.B. WOLRYCHE-WHITMORE (eds.), *A Sailor of King George. The Journals of Captain Frederick Hoffman R.N. 1793-1814* (Londen, 1999, oorspronkelijke uitgave 1901). 19 (1), 2000, 72-73 (C.O. van der Meij)

BEER, K.-T., *Samoa - eine Reise in den Tod. Die Briefe des Obermatrosen Adolph Thamm S.M. Kanonenboot Eber 1887-1889* (Hamburg, 1994). 15 (2), 1996, 173-174 (P. van der Grijp)

BONTEKOE, W.Y., *Iournael ofte gedenckwaerdige Beschrijvinghe. De wonderlijke avonturen van een schipper in de Oost 1618-1625* (Amsterdam, 1996). 15 (2), 1996, 170-171 (F.S. Gaastra)

BOON, P.A., *Bouwers van de zee: zeevarenden van het Westfriesse platteland, c. 1680-1720* (Den Haag, 1996). 17 (2), 1998, 178 (J. Lucassen)

BOSTOEN, K. (e.a.), *Bontekoe. De Schipper, het Journaal, de Scheepsjongens* (Zutphen/Amsterdam, 1996). 15 (2), 1996, 170-171 (F.S. Gaastra)

BROERE, M., *Heimwee naar de horizon. Romantiek en tragiek van het zeemansbestaan* (Zutphen, 1996). 16 (1), 1997, 80 (P. Boon)

BROESE VAN GROENOU, I., *Idy. An Autobiography of the 20th Century by Iris Broese van Groenou* (Sydney, 1998). 20 (2), 2001, 205-206 (H. den Heijer)

BROEZE, F., *Mr. Brooks and the Australian trade. Imperial business in the nineteenth century* (Melbourne, 1993). 14 (2), 1995, 155-156 (F. de Goey)

BRUIJN, J.R., H.J. DEN HEIJER en H. STAPELKAMP, *Julius Constantijn Rijk, zeeman en minister, 1787-1854* (Amsterdam, 1991). 11 (2), 1992, 167-168 (M.A. van Alphen)

BRUIJN, J.R., A.C. MEIJER en A.P. VAN VLIET

(red.), *Marinekapiteins uit de achttiende eeuw. Een Zeeuws elftal* (Den Haag/Middelburg, 2000). 20 (2), 2001, 183-185 (R.B. Prud'homme van Reine)

BUISKOOL, D.A. (red.), *De reis van Harm Kamerlingh Onnes. Brieven uit de Oost, 1922-1923* (Hilversum, 1999). 20 (1), 2001, 74 (J.A. de Moor)

BUSS, I., *Eine Frau auf Grosser Fahrt. Unter den Gesetzen der Mannschaft* (Hamburg, 1993). 14 (1), 1995, 71 (A.M.C. van Dissel)

CORDUA, T., *Von Mecklenburg nach Übersee. Mitteilungen aus dem Leben eines Kaufmanns und Reeders 1796-1857* (Hamburg, 1996). 17 (1), 1998, 67-68 (R. van Gelder)

CRAWFORD, A., *Reminiscences of a naval officer. A quarter-deck view of the war against Napoleon* (Londen, 1999, oorspronkelijk uitgegeven in 1851). 20 (1), 2001, 77-78 (R.B. Prud'homme van Reine)

DOORNBOS, W.G., *Parenteel Sap. Een schippers- en handelsfamilie uit de Veenkoloniën in de achttiende eeuw* (Amsterdam, 1998). 18 (2), 1999, 67-68 (W. Kerkmeijer)

ENGELKEN, H., *Zwischen Hamburg und Yokohama. Aus den Tagebuch einer Schiffsfunkerin* (Hamburg, 1998). 18 (2), 1999, 81-82 (I.B. Jacobs)

ESCHELS, J.J., *Lebensbeschreibung eines alten Seemannes* (Hamburg, 1995). 15 (2), 180-181 (P. Boon)

EYCK VAN HESLINGA, E.S. VAN zie BAREND-VAN HAEFTEN, M.L. en E.S. VAN EYCK VAN HESLINGA

GELDER, R. VAN, *Het Oostindisch avontuur: Duitsers in dienst van de VOC (1600-1800)* (Nijmegen, 1997). 18 (1), 1999, 59-60 (P. Boon)

HABERMEHL, N., *Joan Cornelis van der Hoop (1742-1825). Marinebestuurder voor stadhouder Willem V en koning Willem I* (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 186-187 (D.J.A. Roodhuyzen-van Breda Vriesman)

HANKEN, C., *Sebalds reizen. Het verlangen van de zeeman in de zeventiende eeuw* (Amsterdam, 2001). 20 (2), 2001, 180-181 (H. den Heijer)

HEIJER, H.J. DEN zie BRUIJN, J.R., H.J. DEN HEIJER en H. STAPELKAMP

HEUL, F. VAN DER, *Reis naar een verdwenen we-*

reld. De laatste reis van het s.s. Roebiah van de Stoomvaart Maatschappij Nederland naar de Chinese Volksrepubliek, 1965-1966. (Bunschoten/Eemdijk, 1998). 18 (1), 1999, 78 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

IBOLD, F., J. JÄGER en D. KRAACK, *Das Memorial und Jurenal des Peter Hansen Hajstrup (1642-1672)* (Neumünster, 1995). 15 (1), 1996, 60 (L. Heerma van Vos)

JÄGER, J. zie IBOLD, F., J. JÄGER en D. KRAACK

JANSEN, D., *Omwillen van een gezegend eiland. Het leven van jhr. D.F. van Alphen tot 1816* (Westervoort, 2001). 20 (2), 2001, 187-188 (H. Stapelkamp)

KIRSCH, P., *Die Reise nach Batavia. Deutsche Abenteurer in Ostindien 1609 bis 1695* (Hamburg, 1994). 17 (2), 1998, 184-185 (M.A. van Alphen)

KITSON, F., *Prince Rupert. Admiral and General-at-Sea* (Londen, 1998). 19 (2), 2000, 186-187 (C.O. van der Meij)

KORTEWEG, J.E., *De zee bracht hen hier* (Egmond aan Zee, 1994). 14 (2), 1995, 157-158 (R. Deinum)

KRAACK, D. zie IBOLD, F., J. JÄGER en D. KRAACK

KUIPERS, M.E. (ed.), *In de Indische wateren. Anske Hielke Kuipers, gezaghebber bij de Gouvernementsmarine 1833-1902* (Zutphen, 1999). 20 (1), 2001, 67-68 (A.M.C. van Dissel)

LAARHOVEN, R. zie PARMENTIER, J. en R. LAARHOVEN

LEECH, S., *A Voice from the Main Deck. Being a Record of the Thirty Years Adventures of Samuel Leech* (Londen, 1999, oorspronkelijke uitgave 1857). 19 (1), 2000, 72-73 (C.O. van der Meij)

LEQUIN, F. en A. MEIJER, *Samuel van de Putte, een mandarijn uit Vlissingen (1690-1745)*. 11 (1), 1992, 76 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

LEUFTINK, A.E., *Harde heelmesters. Zeelieden en hun dokters in de 18de eeuw* (Zutphen, 1991). 11 (2), 1992, 174 (G.T. Haneveld)

LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE, J.P. VAN DE VOORT en M.P. ZUYDGEEST (red.), 'Memoires van schipper Fer van Schoor 1922-1998. Van afhouwer tot schipper', NETwerk 10 (Vlaar-

dingen, 1999). 19 (1), 2000, 77 (A.P. van Vliet)

MEIJER, A. zie LEQUIN, F. en A. MEIJER

MEIJER, A.C. zie BRUIJN, J.R., A.C. MEIJER en A.P. VAN VLIET

MOER, A. VAN DE, *Vuurdoop van een jonge schipper. Een zeegechiedenis uit de jaren 1651-1652* (Franeker, 1993). 14 (1), 1995, 73 (M.A. van Alphen)

MOOR, J.A. DE en P.G.E.I.J. VAN DER VELDE (red.), *De werken van Jacob Haafner, deel 3* (Zutphen, 1997). 17 (1), 1998, 65-66 (J. Gommans)

MOREE, P.J. zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE, J.P. VAN DE VOORT en M.P. ZUYDGEEST

MORRIS, R., *Cockburn and the British Navy in Transition. Admiral Sir George Cockburn, 1772-1853* (Exeter, 1997). 19 (2), 2000, 186-187 (C.O. van der Meij)

MULLER, K.I., *Elisabeth van der Woude, Memorije van 't geen bij mijn tijd is voorgevallen* (Amsterdam, 2001). 20 (2), 2001, 204-205 (D. Roos)

NOORDERVLIET-JOL, N., *De geschiedenis van de oudste geslachten van de familie Jol* (Den Haag, 1994). 14 (1), 1995, 61-62 (H. den Heijer)

PARMENTIER, J. en R. LAARHOVEN, *De avonturen van een VOC-soldaat. Het dagboek van Carolus van der Haeghe 1699-1705* (Zutphen, 1994). 14 (1), 1995, 62-63 (H. Ketting)

PARSONS, G.S., *Nelsonian Reminiscences. Leaves from memory's log. A dramatic eye-witness account of the war at sea 1795-1810* (Londen, 1998, oorspronkelijk uitgegeven in 1843). 20 (1), 2001, 77-78 (R.B. Prud'homme van Reine)

POHL, F.-W., *Lord Nelson. Ein Triumpzug durch Europa* (Hamburg, z.j.). 20 (1), 2001, 89 (C.O. van der Meij)

POPHAM, H., *A damned cunning fellow. The Eventful Life of Rear-Admiral Sir Home Popham KCB, KCH, KM, FRS 1762-1820* (Cornwall, 1991). 12 (2), 1993, 175-176 (I.B. Jacobs)

PRUD'HOMME VAN REINE, R.B., *Jan Hendrik van Kinsbergen 1735-1819. Admiraal en filantroop* (Amsterdam, 1990). 11 (2), 1992, 176-177 (F.J.A. Broeze)

RODGER, N.A.M., *The insatiable Earl, a life of*

John Montagu, 4th Earl of Sandwich

(Londen, 1993). 14 (1), 1995, 65-66 (R.B. Prud'homme van Reine)

ROEPER, V.D. en G.J.D. WILDEMAN, *Reizen op papier. Journalen en reisverslagen van Nederlandse ontdekkingsreizigers, kooplieden en avonturiers* (Amsterdam, 1996). 17 (1), 1998, 74-75 (I.B. Jacobs)

ROODHUYZEN, D.J.A., *In woelig vaarwater. Marineofficieren in de jaren 1779-1802*. (Amsterdam/Den Haag, 1998). 18 (1), 1999, 65-66 (C.P.P. van Romburgh)

ROVERS, F., *Dan liever de lucht in! Jan van Speijk en de Belgische Opstand* (Hilversum, 2000). 20 (1), 2001, 99-89 (H. Stapelkamp)

SAGER, E.W., *Seafaring Labour: the Merchant Marine of Atlantic Canada, 1820-1914* (Kingston/Montreal/Londen, 1989). 11 (2), 1992, 178-179 (P.C. van Royen)

SCHULZ, O., *Im Strom der Gezeiten. Vom Windjammer-Moses zum Dampfer-Kapitän* (Hamburg/Bremerhaven, 1998). 18 (2), 1999, 71-73 (F. Broeze)

SPAVENS, W., *The narrative of William Spavens a Chatham pensioner, written by himself. A unique lower deck view of the navy in the Seven Years War* (Londen, 1998, oorspronkelijk uitgegeven in 1796). 20 (1), 2001, 77-78 (R.B. Prud'homme van Reine)

SPRUIT, I.P., *Dirck Fransz Quispel. Rotterdams koopman en reder in de Gouden Eeuw* (Leiden, 1993). 13 (1), 1994, 73-74 (J.W. Veluwenkamp)

STAPELKAMP, H., *Gerhardus Fabius (1806-1888) Een leven voor de Marine* (Amsterdam, 1999). 19 (2), 2000, 189-190 (D.J.A. Roodhuyzen-van Breda Vriesman)

STAPELKAMP, H. zie BRUIJN, J.R., H.J. DEN HEIJER en H. STAPELKAMP

STEINMETZ, F. (red.), *Wij brasten vol en stuurden West. Een geheime missie van Zr. Ms. Lynx. Brieven van een adelborst 1822-1824* (Amsterdam, 1989). 13 (2), 1994, 175-177 (M.A. van Alphen)

STRUIJS, M.A., *Abraham van der Linden. Leven en Werk van een belangrijke achttiende-eeuwse Vlaarding* (Vlaardingen, 1995). 15 (1), 1996, 68

(A.P. van Vliet)

TEEUWKENS, K., *Zeelui in Rotterdam en andere zoute verhalen* (Baarn, 1993). 13 (2), 1994, 181 (C.A. Davids)

TEITLER, G. en W. KLINKERT (red.), *Kopstukken uit de krijgsmacht. Nederlandse vlag- en opper-officieren 1815-1955* (Amsterdam, 1997). 17 (2), 1998, 180-181 (F.S. Gaastra)

TITLESTAD, T. (ed.), *Kornelis Krjujs. Admiral Petra Velikogo (Stavanger/Moskou/St. Petersburg, 1998)*. 17 (2), 1998, 185 (G.M. van der Meiden)

TURKSMA, L., *Admiraal van Napoleon. Het leven van Carel Hendrik graaf VerHuell 1764-1845* (Zutphen, 1991). 12 (1), 1993, 71-72 (R.B. Prud'homme van Reine)

UHLE-WETTLER, F., *Alfred von Tirpitz in seiner Zeit* (Hamburg/Berlijn/Bonn, 1998). 19 (2), 2000, 192-193 (J.R. Bruijn)

VELDE, P.G.E.I.J. VAN DER zie MOOR, J.A. DE en P.G.E.I.J. VAN DER VELDE

VER HUELLE, Q.M.R., *Levensherinneringen 1787-1812. Bezorgd en ingeleid door prof. dr. L. Turksma* (Westervoort, 1996). 17 (1), 1998, 67 (E. Bos-Rietdijk)

VLIET, A.P. VAN zie BRUIJN, J.R., A.C. MEIJER en A.P. VAN VLIET

VOORT, J.P. VAN DE zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE, J.P. VAN DE VOORT en M.P. ZUYDGEEST

WAHLDE, F. VON, *Ausgebüxt. Das Tagebuch des Schiffsjungen Franz von Wahlde über seine Reise mit der Bark Pallas nach Südamerika, Mauritius, Indien und Java 1884-1886* (Hamburg, 1989). 11 (1), 1992, 80 (G.J.A. Raven)

WAL, J. VAN DER, *Gebleven; Harlinger Zeelieden in WOII* (Franeker, 1995). 15 (2), 1996, 182-183 (L.L. von Münching)

WILDEMAN, G.J.D. zie ROEPER, V.D. en G.J.D. WILDEMAN

WOLRYCHE-WHITMORE, H.B. zie BECKFORD BEVAN A. en H.B. WOLRYCHE-WHITMORE

ZEE, H. VAN DER, *'s-Heeren slaaf. Het dramatisch leven van Jacobus Capitein* (Amsterdam, 2000). 20 (1), 2001, 85-86 (P.C. Emmer)

ZUYDGEEST, M.P. zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOORE, J.P. VAN DE VOORT en M.P. ZUYDGEEST

SCHIP EN SCHEEPSBOUW – ALGEMEEN

- BEYLEN, J. VAN, *De Antwerpse knots en de Vlaamse garnalenvisserij op de Schelde in Vlaanderen en Zeeland* (Franeker, 1999). 19 (1), 2000, 60-61 (A.P. van Vliet)
- FONTENOY, P., *The sloops of the Hudson river. A historical and design survey* (Mystic, 1994). 14 (2), 1995, 168 (H.J.A. Dessens)
- GARDINER, R., *The heavy frigate. Eighteen-pounder frigates, vol. I, 1778-1800* (Conway's History of the Ship 3) (Londen, 1994). 14 (1), 1995, 55-56 (W.G.M.H. Canisius)
- GARDINER, R., *Warships of the Napoleonic Era* (Londen, 1999). 20 (1), 2001, 79-80 (J.M. Dirkwager)
- GARDINER, R., *Frigates of the Napoleonic Wars* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 202-203 (J.M. Dirkwager)
- GREENWAY, A. (ed.), *The golden age of shipping. The classic merchant ship 1900-1960* (Conway's History of the Ship 9). 14 (1), 1995, 56-57 (H.J.A. Dessens)
- GRETHER, P., R. PARTHESIUS en A. VAN DER ZEE, *Batavia: de terugkeer van een retourschip* (Den Haag, 1991). 12 (1), 1993, 61 (M.A. van Alphen)
- GRIFFITHS, D., A. LAMBERT en F. WALKER, *Brunel's Ships* (Londen, 1999). 19 (2), 2000, 190-191 (J.M. Dirkwager)
- KAISER, J., *Staatsdampfer Schaarhörn. Von Majestäten und Gezeiten.* (Bremerhaven/Hamburg, 1998). 19 (1), 2000, 75076 (D.J. Tang)
- KLUDAS, A., *Record Breakers of the North Atlantic, Blue Riband Liners 1838-1952* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 195-196 (D.J. Tang)
- KUIPERS, J.J.B., D. ROOS en J. DE QUELERY, *Een ster om op te sturen. De laatste eeuwen van de vierkant getuigde schepen* (Schoorl, 1995). 16 (1), 1997, 77-78 (E. Verlinde)
- LAMBERT, A. zie GRIFFITHS, D., A. LAMBERT en F. WALKER
- LEERINK, H.J.G.W., *Maritiem Profiel, voorsprong*

- door specialisatie (Amsterdam, 1991), 12 (1), 1993, 63-64 (A.H. Flierman)
- MACGREGOR, D., *British and American Clippers. A Comparison of their Design, Construction and Performance in the 1850's* (Londen, 1993). 13 (2), 1994, 173-174 (H.J.A. Dessens)
- MAY, W.E., *The Boats of Men-of-War* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 51 (A. Lemmers)
- MENZEL, H., *Smakken, Kuffen, Galioten. Drei fast vergessene Schiffstypen des 18. und 19. Jahrhundert* (Hamburg, 1997). 17 (2), 1998, 179-180 (J. Van Beylen)
- NELSON CURRYER, B., *Anchors. An Illustrated History* (Londen, 1999). 18 (2), 1999, 79 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- PARTHESIUS, R. zie GRETLER, P., R. PARTHESIUS en A. VAN DER ZEE
- PAWLIK, P.-M., *Von der Weser in die Welt. Die Geschichte der Segelschiffe von Weser und Lesum und ihrer Bauwerften 1770 bis 1893* (Hamburg, 1993). 14 (1), 1995, 63-64 (E. Verlinde)
- POST, F., *Groninger scheepvaart en scheepsbouw vanaf 1600* (Bedum, 1997). 18 (1), 1999, 75-76 (H.J.A. Dessens)
- QUELERY, J. DE zie KUIPERS, J.J.B., D. ROOS en J. DE QUELERY
- ROOS, D. zie KUIPERS, J.J.B., D. ROOS en J. DE QUELERY
- VALK, H., *VOC schip onder zeil. Zeilmaken met oog voor het verleden* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 179-180 (A. Hoving)
- VERMEER, J., *Het Friese jacht* (Leeuwarden, 1992). 12 (2), 1993, 181 (H.J.A. Dessens)
- VERMEER, J., *Tjotters en boatsjes* (Leeuwarden, 1997). 17 (1), 1998, 72-73 (E.K. Spits)
- WALKER, F. zie GRIFFITHS, D., A. LAMBERT en F. WALKER
- WALTER, W., *Deutsche Fischdampfer – Technik, Entwicklung, Einsatz. Schiffsregister* (Bremerhaven/Hamburg, 1999). 19 (2), 2000, 191-192 (S.J. de Groot)
- ZEE, A. VAN DER zie GRETLER, P., R. PARTHESIUS en A. VAN DER ZEE
- ZUIDHOEK, A., *Vaart. Een eeuw scheepvaarttechniek in Nederland* (Alkmaar, 1998). 18 (1), 1999, 77 (A. Lemmers)

SCHIP EN SCHEEPSBOUW – SCHEEPSBOUW

- BOES, A. en D. PUNT, *Groei en Neergang van de Zaanlandse Scheepsbouw* (Zaandam, 1995). 15 (1), 1996, 66-67 (C.P.P. van Romburgh)
- BROWN, D.K., *Warrior to Dreadnought: Warship Development 1860-1905* (Londen, 1997). 18 (1), 1999, 70-71 (J.M. Dirkwager)
- BROWN, D.K., *The Grand Fleet. Warship design and Development 1906-1922* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 61-62 (J.M. Dirkwager)
- DORLEIJN, P., *De bouwgeschiedenis van de botter, vierendertig voet in de kiel* (Franeker, 1998). 18 (2), 1999, 73-74 (E.K. Spits)
- EMKE, C. zie HOVING, A. en C. EMKE
- GERRETSE, K.H.L. en J.J.A. WIJN, *Driecylinders duiken dieper* (Amsterdam, 1993). 14 (2), 1995, 168 (F. de Boer)
- HAAKER, H., *Die "Schiffswerft von Henry Koch AG". Ein Kapitel Lübecker Schiffbau und Industriegeschichte* (Hamburg, 1996). 15 (2), 173 (J.M. Dirkwager)
- Hoving, A.J., *Nicolaes Witsens Scheeps-Bouw-Konst Open Gestelt* (Franeker, 1994). 15 (1), 1996, 59-60 (V. Enthoven)
- Hoving, A. en C. EMKE, *De schepen van Abel Tasman* (Hilversum, 2000). 19 (2), 2000, 182-183 (L.M. Akveld)
- HUIZENGA, T. zie VELDEN, H. VAN DER en T. HUIZENGA
- KAMER, H.N., *Het VOC-retourschip. Een panorama van de 17de- en 18de-eeuwse Nederlandse scheepsbouw* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 172-173 (R. Parthesius)
- KRUIDHOF, B. zie SPELD, G., B. KRUIDHOF en F. POST
- McCARTHY, R., *Building plank-on-frame ship models* (Londen, 1994). 14 (1), 1995, 72 (H.J.A. Dessens)
- NIEMEIJER, A.J.F., *Van Accijnsbrief tot Zuidam. Scheepsbouw in Haarlem van 1274 tot heden* (Haarlem, 1990). 12 (2), 1993, 173-174 (J.A. Jacobs)
- POST, F. zie SPELD, G., B. KRUIDHOF en F. POST
- PUNT, D. zie BOES, A. en D. PUNT

- QUITE, P., Koninklijke Maatschappij "De Schelde". 125 jaar scheepsbouw in Vlissingen (Alkmaar, 2000). 19 (2), 2000, 194 (C. de Voogd)
- ROBERTS, D.H. (ed.), *18th Century Shipbuilding. Remarks on the navies of the English and Dutch from observations made at their dockyards in 1737 by Blaise Ollivier, master shipwright of the King of France* (Rotherfield, 1992). 12 (1), 1993, 68-69 (J.R. Bruijn)
- ROMBURGH, C.P.P. VAN en E.K. SPITS, *Nederlandse Dok en Scheepsbouw Maatschappij* (Rotterdam, 1996). 18 (1), 1999, 77-78 (D.J. Tang)
- SKULSKI, J., *The heavy cruiser Takao* (Londen, 1994). 14 (1), 1995, 66-67 (L.L. von Münching)
- SPELD, G., B. KRUIDHOF en F. POST, *Dwars in het Winschoterdiep. Scheepswerf Pattje Waterhuizen, 1778-1998* (Bedum, 1998). 18 (2), 1999, 80-81 (H.J.A. Dessens)
- SPITS, E.K. zie ROMBURGH, C.P.P. VAN en E.K. SPITS
- STRUJIS, M.A., *Om een bevaeren schip te maecken. Geschiedenis van de Vlaardingse scheepswerven* (Vlaardingen, 1997). 17 (1), 1998, 70-71 (S.J. de Groot)
- VELDEN, H. VAN DER en T. HUIZENGA, *90 jaar scheepsbouw in Heusden* (Zaltbommel, 1999). 19 (1), 2000, 66-67 (H. Rozendaal)
- VILLE, S. (ed.), *Shipbuilding in the United Kingdom in the Nineteenth Century: A Regional Approach* (St. John's, 1993). 13 (2), 1994, 179-180 (J. Dirkwager)
- VOOGD, C. DE, *De neergang van de scheepsbouw en andere industriële bedrijfstakken* (Vlaardingen, 1993). 14 (2), 1995, 166-167 (P. van de Laar)
- WIJN, J.J.A. zie GERRETSE, K.H.L. en J.J.A. WIJN
- WINKLARETH, R.J., *Naval Shipbuilders of the World. From the Age of Sail to the Present Day* (Londen, 2000). 20 (1), 2001, 87 (C. de Voogd)
- WITSEN, N., *Aeloude en Hedendagsche Scheepsbouw en Bestier* (facsimile-uitgave Franeker/Alphen aan den Rijn, 1994). 15 (1), 1996, 59-60 (V. Enthoven)

- BELDER, A., *Het Stoomschip Smit. Varen naar de Oost* (Papendrecht, 1998). 18 (2), 1999, 74 (M.A. van Alphen)
- BONKE, H., *De zeven reizen van de Jonge Lieve: biografie van een VOC-schip, 1760-1781*. (Nijmegen, 1999). 20 (1), 2001, 83-84 (L. Blussé)
- BURGERS, W., *Nederlandse lichtschepen* (Alkmaar, 1998). 18 (1), 1999, 76 (E.K. Spits)
- GOODWIN, P., *The naval cutter Alert, 1777* (Londen, 1991). 11 (2), 1992, 171-172 (H. Dessens)
- GRUND, W., *De Johan van Oldenbarnevelt. Een schip met zes levens* (Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 78-79 (M. Bossenbroek)
- HAAS, C. DE en D. PILKES, *De Vier Zwarte Zeeën* (Alkmaar, 1992). 13 (2), 1994, 173 (F. de Boer)
- HARMSE, R. e.a., *Hr.Ms. Isaac Sweers. Ontwerp, bouw en levensloop* (Amsterdam, 1994). 14 (2), 1995, 169 (F. de Boer)
- HENDERSON, J., *Sent forth a Dove. Discovery of the Duifken* (Nedlands, Western Australia, 1999). 20 (2), 2001, 178-179 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- JALHAY, P.C., *Ik nader ongezien! De onderzeeboten van de Koninklijke Marine 1906-1996* (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 78-79 (G.M.W. Acda)
- LOOMEIJER, F.R., *De driemastschoener Oosterschelde* (Alkmaar, 1995). 15 (2), 1996, 182 (H.J.A. Dessens)
- MCGOWAN, A., *HMS Victory. Her Construction, Career and Restoration* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 50-51 (A. Hoving)
- MORRISON, J. (ed.), *The age of the galley. Mediterranean oared vessels since pre-classical times* (Londen, 1995). 14 (2), 1995, 161-162 (F.J.A.M. Meijer)
- OOSTERWIJK, B., *Zes maal Rotterdam. De geschiedenis van een reeks fameuze HAL-schepen* (Rotterdam, 1998). 18 (2), 1999, 77-78 (H. van Rijn-Bloom)
- PAESIE, R., *Het VOC-schip Ravesteyn: de laatste reis van een Zeeuwse Oostindiëvaarder* (Amsterdam, 1999). 20 (1), 2001, 83-84 (L. Blussé)
- PEET, A.J. VAN DER en R.D.H. VAN VELDEN, *Rotterdam in veelvoud. Illustere marineschepen*

- (Amsterdam, 2000). 20 (1), 2001, 80-81 (G. Acda)
- PILKES, D. zie HAAS, C. DE en D. PILKES
- ROEPER, V. (red.), *De schipbreuk van de Batavia, 1629* (Zutphen, 1993). 13 (2), 1994, 178-179 (I.B. Jacobs)
- VELDEN, R.D.H. VAN zie PEET, A.J. VAN DER en R.D.H. VAN VELDEN
- ZUIDHOEK, A., *Droomschepen van de Holland-Amerika Lijn* (Alkmaar, 1997). 17 (1), 1998, 77-78 (H. van Rijn-Bloom)

SCHIP EN SCHEEPSBOUW – BEWAPENING

- BROWN, D.K. (ed.), *The Eclipse of the Big Gun (The Warship 1906-45)* (Londen, 1992). 12 (2), 1993, 165-166 (P.R. Wouters)
- MARTENS, J. zie VRIES, G. DE en J. MARTENS
- VRIES, G. DE en J. MARTENS, *Nederlandse Vuurwapens, Marine, Mariniers en Marineluchtvaartdienst 1896-1942* (Amsterdam, 1997). 17 (2), 1998, 181-182 (J. Lenselink)

SCHIP EN SCHEEPSBOUW – VOORTSTUWING

- LEHMANN, L.Th., *De queeste naar de multireme. Theorieën uit de Renaissance en Barok over antieke oorlogsscheepen* (Amsterdam, 1995). 16 (1), 1997, 63 (L.H.J. Sicking)
- WAGNER, D., *Die Segelmaschine: der Flettner-Rotor; eine geniale Erfindung und ihre mögliche Renaissance* (Hamburg, 1991). 11 (1), 1992, 79-80 (L.L. von Münching)

SCHIP EN SCHEEPSBOUW – SCHEEPSSIER

- SCHOKKENBROEK, J.C.A. en C.E. ZONNEVYLLE-HEYNING, *Kunst op het water. Nederlandse scheepssier 1650-1850* (Zutphen/Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 63-64 (L.M. Akveld)
- ZONNEVYLLE-HEYNING, C.E. zie SCHOKKENBROEK, J.C.A. en C.E. ZONNEVYLLE-HEYNING

MARITIEME ARCHEOLOGIE

- AHLSTRÖM, C., *Looking for Leads. Shipwrecks of the past revealed by contemporary documents and the archaeological record* (Helsinki, 1997). 18 (1), 1999, 60 (Th. Maarleveld)
- BALLARD, R.D., *Op het spoor van de Bismarck. Duitsland's grootste slagschip geeft zijn geheimen prijs* (Amsterdam, 1990). 11 (1), 1992, 73 (L.M. Akveld)
- BALLARD, R.D., *Op het spoor van de Titanic* (Amsterdam, 1991). 11 (2), 1992, 167 (L.L. von Münching)
- BALLARD, R. en S. DUNMORE, *Op het spoor van de Lusitania. Het raadsel van de scheepsramp die geschiedenis maakte* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 181-182 (S.J. de Groot)
- BRAAT, J. (e.a.) (red.), *Behouden uit het Behouden Huys. Catalogus van de voorwerpen van de Barentsexpeditie (1596), gevonden op Nova Zembla. De Rijksmuseumcollectie, aangevuld met Russische en Noorse vondsten* (Amsterdam, 1998). 18 (2), 1999, 63-65 (M.R. Manders)
- DUNMORE, S. zie BALLARD, R. en S. DUNMORE
- GAWRONSKI, J., B. KIST en O. STOKVIS-VAN BOETZELAER, *Hollandia compendium. A contribution to the history, archaeology, classification and lexicography of a 150 ft. Dutch east Indiaman 1740-1750* (Amsterdam, 1992). 11 (2), 1992, 170-171 (E.M. Jacobs)
- HABERMEHL, N., *Scheepswrakken in de Waddenzee (1500-1900)* (Lelystad, 2000). 20 (1), 2001, 86-87 (A. Kos)
- HOLK, A.F.J. VAN, *Archeologie van de binnenvaart. Wonen en werken aan boord van binnenvaartscheepen (1600-1900). Scheepsarcheologie IV* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- HORST, A.J. VAN DER, 'Met geen drooge oogen omtesien'. *De ondergang van het VOC-retourschip 't Vliegend Hart in 1735* (Amsterdam, 1991). 11 (2), 1992, 173-174 (E.M. Jacobs)
- HUISKES, B. en G. DE WEERDT (red.), *De Lutine, 1799-1999. De raadselachtige ondergang van een schip vol goud* (Bussum, 1999). 20 (2),

- 2001, 185-186 (C.O. van der Meij)
- KIST, B. zie GAWRONSKI, J., B. KIST en O. STOKVIS-VAN BOETZELAER
- LAHN, W., *Die Kogge von Bremen. I. Bauteile und Bauabläufe* (Hamburg, 1992). 13 (1), 1994, 62-64 (J. Van Beylen)
- Mc LAUGHLIN-NEYLAND, K. en B. NEYLAND, *Two prams wrecked on the Zuider Zee in the late eighteenth century. Excavation reports 15 and 16* (Lelystad, 1993). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- MOORTEL, A. VAN DE, *A cog-like vessel from the Netherlands* (Lelystad, 1991). 12 (1), 1993, 64-66 (J. Van Beylen)
- NEYLAND, B. zie Mc LAUGHLIN-NEYLAND, K. en B. NEYLAND
- NEYLAND, R.S. en K. Mc LAUGHLIN-NEYLAND, *A late sixteenth century freighter from the Workumer Nieuwland Polder in Workum, Friesland. Excavation report 18* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- NEYLAND, R.S. en B. SCHRÖDER, *A late 17th century Dutch freighter, wrecked on the Zuiderzee. Excavation report 20* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- PEDERSEN, R.K., *Waterschip ZN 42¹ – a clenched-lap fishing vessel from Flevoland, the Netherlands. Excavation report 17* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- SCHRÖDER, B. zie NEYLAND, R.S. en B. SCHRÖDER
- STOKVIS-VAN BOETZELAER, O. zie GAWRONSKI, J., B. KIST en O. STOKVIS-VAN BOETZELAER
- VLIERMAN, K., '...Van Zintelen, van Zintelroeden ende Mossen...' *Een breekmethode als hulpmiddel bij het dateren van scheepswrakken uit de Hanzetijd. Scheepsarcheologie I* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- VLIERMAN, K., *Kleine bootjes en middeleeuws scheepshout met constructiedetails. Scheepsarcheologie II* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- WEERDT, G. DE zie HUISKES, B. en G. DE WEERDT

- ANDREWES, W.J.H. zie SOBEL, D. en W.J.H. ANDREWES
- BEDINI, S.A., *The Jefferson Stone. Demarcation of the First Meridian of the United States* (Frederick, 1999). 20 (1), 2001, 65-66 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- HAZENWINKEL, A.C., *Handleiding om op verschillende wijzen de breedte buiten den middag van meridian te vinden, door waarnemingen aan de zon of starren* (Facsimile-uitgave, Veendam, 1992). 12 (1), 1993, 62 (C.A. Davids)
- HOWSE, D., *Greenwich Time and the Longitude* (Londen, 1997). 17 (1), 1998, 65 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- IFLAND, P., *Taking the Stars: Celestial Navigation from Argonauts to Astronauts* (Newport News, 1998). 18 (2), 1999, 62 (A.R.T. Jonkers)
- KUILE, S. TER en W.F.J. MÖRZER BRUYNS, *Amsterdamse kompasmakers ca. 1580-1850. Bijdrage tot de kennis van de instrumentmakerij in Nederland* (Amsterdam, 1999). 19 (1), 2000, 49-50 (C.A. Davids)
- MÖRZER BRUYNS, W.F.J., *The cross-staff. History and development of a navigational instrument* (Zutphen, 1994). 14 (2), 1995, 159-160 (C. Koeman)
- MÖRZER BRUYNS, W.F.J. zie KUILE, S. TER en W.F.J. MÖRZER BRUYNS
- SHARP, A.J., *Distance Run. A History of the Patent Ship Log* (Weymouth, 1999). 20 (2), 2001, 201-202 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- SMIT, J., *Dirk Rembrandtsz. van Nierop 1610-1682. Het leven en werk van een beroemd sterrenkundige, meester in de wiskunst en een uitmuntend onderwijzer voor schippers en stuurlieden* (Winkel, 1992). 12 (2), 1993, 180-181 (C.A. Davids)
- SOBEL, D. en W.J.H. ANDREWES, *The Illustrated Longitude. The True Story of a Lone Genius Who Solved the Greatest Scientific Problem of His Time* (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 75-77 (C.O. van der Meij)
- THIRSLUND, S., *Traek af navigationens historie* (Kopenhagen, 1987-1989) 3 delen. 11 (1), 1992, 77-78 (C.A. Davids)

WILLIAMS, J.E.D., *From Sails to Satellites. The Origin and Development of Navigational Science* (Oxford/New York/Melbourne, 1992). 13 (1), 1994, 74 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

KARTOGRAFIE EN OCEANOGRAFIE

OERS, R. VAN, *Dutch Town Planning Overseas during VOC and WIC Rule (1600-1800)* (Zutphen, 2000). 20 (2), 2001, 179-180 (R. Rutte)

HAVENS EN WATERWEGEN

- AA, C. VAN DER, *Atlas van de zeehavens der Bataafsche Republiek en die van Batavia en Onrust, mitsgaders de afbeeldingen van de haringvisserij en de walvischvangst* (Franeker, 1998, facsimile-uitgave). 18 (2), 1999, 79-80 (A.P. van Vliet)
- BOOMSTRA, B., 'Brandaris tot waarschouwinghe aller seevarende' (Assen, 1994). 14 (1), 1995, 55 (C.P.P. van Romburgh)
- BOSCH, A. en W. VAN DER HAM (eds.), *Twee eeuwen Rijkswaterstaat (1798-1998)* (Zaltbommel, 1998). 18 (2), 1999, 70-71 (C. Biezen)
- BOSCH, A., *Om de macht over het water. De Nationale waterstaatsdienst tussen staat en samenleving 1798-1849* (Zaltbommel, 2000). 20 (1), 2001, 76-77 (C.P.P. van Romburgh)
- BRAUN, H. zie GIHL, M. en H. BRAUN
- BROEZE, F. (ed.), *Brides of the sea. Port cities of Asia from the 16th-20th centuries* (Kensington NSW, 1989). 12 (2), 1993, 164 (L.M. Akveld)
- DAALDER, R., *Van havenstad tot havenregio. De Amsterdamse havens 1945-1995* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 183-184 (C.A. Davids)
- DELFS, L., *Schiffahrt auf der Geeste. Ein norddeutscher Küstenfluß erschließt eine Region* (Hamburg, 1986). 11 (2), 1992, 169 (L. Bouma)
- FILARSKI, R., *Kanalen van de Koning-Koopman. Goederenvervoer, binnenscheepvaart en kanalenbouw in Nederland en België in de eerste helft van de negentiende eeuw* (Amsterdam, 1995). 15 (1), 1996, 62-64 (F.J.A. Broeze)
- GIHL, M. en H. BRAUN, *Feuerwehr im Hafen. Die*

- Geschichte der Hamburger Feuerlöschboote* (Hamburg, 1991). 12 (1), 1993, 59-60 (J.P. Sigmond)
- HAHN-PEDERSEN, M., *Danish North Sea Lightships* (Esbjerg, 1991). 12 (1), 1993, 61 (J.P. Sigmond)
- HAM, W. VAN DER zie BOSCH, A. en W. VAN DER HAM
- HARTOG, J., *Het fort op de berg. Gedenkboek bij het tweehonderdjarig bestaan van Fort Nassau op Curaçao* (Assen, 1996). 16 (1), 1997, 77 (W. Klooster)
- LAAR, P. VAN DER, *Stad van formaat. Geschiedenis van Rotterdam in de negentiende en twintigste eeuw* (Zwolle, 2000). 20 (2), 2001, 202-203 (R.E. van der Woude)
- MOES, J., *Noordzeekanaal 1876 - 2001* (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 206 (C.P.P. van Romburgh)
- MULDER, G. DE zie STRYDONCK, M. VAN en G. DE MULDER
- NAVE, F. DE, *Antwerpen, een geschenk van de Schelde. De Antwerpse haven door de eeuwen heen* (Antwerpen, 1993). 14 (1), 1995, 53-54 (J.P. Sigmond)
- SCHNALL, U., *Leuchttürme an deutschen Küsten* (Hamburg, 1994). 14 (2), 1995, 172 (F. de Boer)
- STRYDONCK, M. VAN en G. DE MULDER (red.), *De Schelde. Verhaal van een rivier* (Leuven, 2000). 20 (2), 2001, 204 (V. Enthoven)
- WARD, Ch., *Het Panamakanaal* (Amsterdam, 1991). 11 (1), 1992, 80-81 (C. de Haas)

ZEE- EN BINNENVAARTRECHT

- BIK, E.A. en D. ROOS, *Kromsluiting in de ijzers: uitspraken van de Raad van Tucht (voor de Koopvaardij) 1856-1909* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 174-175 (P.B. Schuman)
- BIK, E.A., 'Met man en muus'. *Uitspraken van de raad voor de Scheepvaart 1909-1997* (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 72 (J.E. Korteweg)
- BIK, E.A., 'Met man en muus'. *Uitspraken van de raad voor de Scheepvaart 1909-1997* (Amster-

- dam*, 1998). 18 (1), 1999, 78 (J.E. Korteweg)
- DIJK, C. VAN en R. VOSKAMP-VOESTERMANS, *Van hoogaars tot kustwacht* (Schiedam, 1994). 14 (2), 1995, 167 (J.W. van Borselen) (Betreft 150 jaar Rijkspolitie te water)
- MANNEKE, N., *Dienders te water - Honderd jaar Rivierpolitie* (Rotterdam, 1995). 15 (2), 1996, 176-177 (J.W. van Borselen)
- ROOS, D. zie BIK, E.A. en D. ROOS
- SMIT, A.M.G., *Nederlandse maritieme rechtspraak op het grondgebied van Groot-Brittannië gedurende de Tweede Wereldoorlog* (Arnhem, 1989). 14 (1), 1995, 67-69 (C.G. Roelofsen)
- VOSKAMP-VOESTERMANS R. zie DIJK, C. VAN en R. VOSKAMP-VOESTERMANS

DIVERSEN

- , *Schokland revisited. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland* (Zutphen, 1992). 12 (1), 1993, 69 (P. Boon)
- , *Altonaer Museum in Hamburg. Norddeutscher Landesmuseum, Jahrbuch 20-26* (Hamburg, 1992). 12 (2), 1993, 162 (C.A. Davids)
- , *Drooggelegd land - drooggelegd verleden. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland* (Lelystad, 1993). 13 (1), 1994, 76-77 (P. Boon)
- , *Ruimte voor verandering. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland* (Lelystad, 1994). 14 (1), 1995, 74-75 (P. Boon)
- , *Northern Seas. Yearbook 1995 Association for the History of the Northern Seas* (Esbjerg, 1995). 15 (1), 1996, 67-68 (P. Boon)
- , *Door voeten, wind en stoom bewogen. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland* (Lelystad, 1995). 15 (2), 1996, 183 (P. Boon)
- , *Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie 1998, deel 52: varende voorouders* (Den Haag, 1998). 18 (2), 1999, 80 (C.O. van der Meij)
- BEJSCHOWETZ-ISERHOHT, M., (red.), *Maritime Volkskultur* (Großbarkau, 1999). 19 (1), 2000, 73 (A. Kos)
- BEYLEN, J. VAN, 'Schepen en scheepvaart in de Vier Ambachten'. *Overdruk uit 'Over den vier ambachten' 750 jaar Keure; 500 jaar Graaf Jansdijk* (Kloos-

- terzande, 1993). 14 (1), 1995, 71 (E. Verlinde)
- DESSENS, H., e.a. (red.), *Verhalen van het water. Scheepvaart en mensen van in de twintigste eeuw* (Amsterdam/Zutphen, 1997). 18 (1), 1999, 78-79 (L.M. Akveld)
- DUFFY, M. e.a., *The new maritime history of Devon. Volume II: From the late eighteenth century to the present day* (Londen, 1994). 15 (2), 1996, 181 (J.R. Bruijn)
- DUNGEN, T. VAN DEN en E. STRONKS, *De Maassluise Meeuweklacht. Liederen voor zeelui, wezen en andere kerkgangers uit de zeventiende eeuw* (Maassluis, 1997). 17 (1), 1998, 76 (A.P. van Vliet)
- FISCHER, L.R. e.a. (eds.), *The North Sea. Twelve essays on social history of maritime labour* (Stavanger, 1992). 13 (1), 1994, 57-58 (L.M. Akveld)
- GINKEL, R. VAN, 'Groen-zwart, Texels in het hart': *beschouwingen over een eilandcultuur* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 175-176 (J. Kok)
- GULDBERG, H., P. HOLM en P.K. MADSEN (eds.), *Facing the North Sea. West Jutland and the world* (Esbjerg, 1993). 14 (2), 1995, 156-157 (L. Heerma van Voss)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1991* (Esbjerg, 1992). 12 (2), 1993, 180 (L.M. Akveld)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1993* (Esbjerg, 1994). 14 (1), 1995, 72 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1994* (Esbjerg, 1995). 15 (1), 1996, 67 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1995* (Esbjerg, 1996). 16 (1), 1997, 79 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1996* (Esbjerg, 1997). 17 (1), 1998, 75-76 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1997* (Esbjerg, 1998). 18 (1), 1999, 79 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1998* (Esbjerg, 1999). 19 (1), 2000, 69 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1999* (Esbjerg, 2000). 19 (2), 2000, 195-196 (P. Boon)
- HARRISON, L., *A titanic myth. The 'Californian' incident* (Worcester, 1992). 13 (1), 1994, 61 (L.M. Akveld)
- HINKKANEN, M.-L. zie HOLM, P., M.-L. HINKKANEN en J. THÖR
- HOLM, P., M.-L. HINKKANEN en J. THÖR (eds.), *Northern Seas. Yearbook 1994 Association for the History of the Northern Seas* (Esbjerg, 1994). 14 (1), 1995, 75 (P. Boon)
- HOLM, P. zie GULDBERG, H., P. HOLM en P.K. MADSEN
- HOOFF, W.H.P.M. VAN, *In het Rijk van de Nederlandse Vulcanus. De Nederlandse machijnenijverheid 1825-1914. Een historische bedrijfstakverkenning* (Amsterdam, 1990). 11 (2), 1992, 172-173 (J.M. Dirkzwager)
- KAPTEIN, H., *Het Schermereiland. Een zeevarend plattelandsgebied 950-1800* (Bergen, 1988). 11 (1), 1992, 74-75 (P.C. van Royen)
- KONING-VAN DER VEEN, M. DE, *Schepen op postzegels / Ships on stamps* (Amsterdam, 1997). 17 (2), 1998, 186 (F.S. Gaastra)
- LAGENDIJK, A., *Schakel tussen twee werelden; repatrierings- en troepenschepen van en naar Indië, 1945-1951* (Amsterdam, 1991). 11 (1), 1992, 75-76 (C. de Haas)
- LIEBURG, M.J. VAN, *Van Zeemanshospitaal tot Havenziekenhuis. De geschiedenis van de Stichting Havenziekenhuis en het Instituut van Tropische Ziekten te Rotterdam* (Rotterdam, 1992). 13 (1), 1994, 64-65 (P. Reinders)
- MADSEN, P.K. zie GULDBERG, H., P. HOLM en P.K. MADSEN
- PROCTOR, D., *Music of the Sea* (Greenwich, 1992). 12 (2), 1993, 176-177 (J.C.A. Schokkenbroek)

- REINDERS, R. (red.), *Scheepsuitrusting en -inventaris. Inleidingen gehouden tijdens het vijfde Glavimans symposium. Amsterdam, 5 april 1991* (Groningen, 1992). 13 (1), 1994, 71-73 (J. Van Beylen)
- RODING, J. en L. HEERMA VAN VOSS (red.), *The North Sea and Culture (1550-1800). Proceedings of the International Conference held at Leiden 21-22 April 1995* (Hilversum, 1996). 17 (1), 1998, 59-60 (C.O. van der Meij)
- SCHNALL, U. en U. FELDKAMP (red.), *Deutsches Schifffahrtsarchiv. Band 20 (1997) en Band 21 (1998)* (Bremerhaven/Hamburg, 1997 & 1998). 19 (1), 2000, 68-69 (L.M. Akveld)
- SCHNALL, U., U. FELDKAMP en E. HOOPS (red.), *Deutsches Schifffahrtsarchiv. Band 22 (1999)* (Bremerhaven/Hamburg, 2000). 20 (2), 2001, 207-208 (L.M. Akveld)
- SLIGGERS, B.C. en A.A. WERTHEIM (red.), *'Op het strand gesmeten'. Vijf eeuwen potvisstran-*

- dingen aan de Nederlandse kust* (Zutphen, 1992). 11 (2), 1992, 179-180 (S.J. de Groot)
- SMIT, W. (red.), *De Buul: 400 jaar zeeverzekering op Terschelling* (Urk/Terschelling, 1987). 11 (2), 1992, 168-169 (P. Boon)
- STEUSLOFF, W., e.a. (red.), *AufSee und an Land. Beiträge zur maritimen Kultur im Ostsee- und Nordseeraum* (Rostock, 1997). 18 (2), 1999, 69-70 (S. de Meer)
- STRONKS, E. zie DUNGEN, T. VAN DEN en E. STRONKS
- THÖR, J. zie HOLM, P., M.-L. HINKKANEN en J. THÖR
- VERRIPS, J., *Als het getij verloopt... Over binnenschippers en hun bonden 1898-1975* (Amsterdam, 1991). 11 (2), 1992, 180-181 (H.J.A. Dessens)
- WIEBEN, W., *Melodie der Meere: ein Lesebuch über die See, die Schiffe, Häfen und Matrosen* (Hamburg, 1997). 17 (1), 1998, 76-77 (P.A. Boon)

Boekbesprekingen en -aankondigingen

Gerangschikt op auteur

- , Schokland revisited. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland (Zutphen, 1992). 12 (1), 1993, 69 (P. Boon)
- , Altonaer Museum in Hamburg. Norddeutscher Landesmuseum, Jahrbuch 20-26 (Hamburg, 1992). 12 (2), 1993, 162 (C.A. Davids)
- , Illustrierter Deutscher Flottenkalender für 1903 (Herford, 1992). 12 (2), 1993, 172 (C.A. Davids)
- , Drooggelegd land – drooggelegd verleden. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland (Lelystad, 1993). 13 (1), 1994, 76-77 (P. Boon)
- , Lampas 26, aflevering 3, themanummer scheepvaart (z.p., 1993). 13 (1), 1994, 77 (L.Th. Lehmann)
- , Een trekschuit voor koningen. De barge tussen Gent en Brugge (Gent, 1993). 13 (2), 1994, 181 (C. Lesger)
- , Ruimte voor verandering. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland (Lelystad, 1994). 14 (1), 1995, 74-75 (P. Boon)
- , Northern Seas. Yearbook 1995 Association for the History of the Northern Seas (Esbjerg, 1995). 15 (1), 1996, 67-68 (P. Boon)
- , Door voeten, wind en stoom bewogen. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland (Lelystad, 1995). 15 (2), 1996, 183 (P. Boon)
- , 'America and the Sea.' A Maritime History (Mystic, 1998). 18 (1), 1999, 62-64 (D.J. Tang)
- , Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie 1998, deel 52: varende voorouders (Den Haag, 1998). 18 (2), 1999, 80 (C.O. van der Meij)
- , The Naval Chronicle. The Contemporary Record of the Royal Navy at War. Volume V: 1811-1815 (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 74 (C.O. van der Meij)
- , 'Middeleeuwen aan zee', Themanummer Madoc. Tijdschrift over de Middeleeuwen 13 (1999). 19 (2), 2000, 195 (A.P. van Vliet)
- , Proceedings International Willem Barentsz Symposium. Conference on exploration and exploitation of the European Arctic region in past, present and future. Terschelling, May 1997 (Terschelling, z.j.). 19 (2), 2000, 196 (L.M. Akveld)
- AA, C. VAN DER, Atlas van de zeehavens der Bataafsche Republiek en die van Batavia en Onrust, mitsgaders de afbeeldingen van de haringuisscherij en de walvischvangst. (Franeker, 1998, facsimile-uitgave). 18 (2), 1999, 79-80 (A.P. van Vliet)
- ACDA, G.M.W. (e.a.), Het Instituut. Honderdventig jaar opleiding tot marineofficier 1829-1999 (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 193-194 (N. Habermehl)
- AHLSTRÖM, C., Looking for Leads. Shipwrecks of the past revealed by contemporary documents and the archaeological record (Helsinki, 1997). 18 (1), 1999, 60 (Th. Maarleveld)
- AKVELD, L.M., Magnifiek Maritiem (Amsterdam, 1992). 13 (1), 1994, 52 (H.J.A. Dessens)
- ALEXANDER, C., De Endurance. Shackletons legendarische expeditie naar de Zuidpool (Amsterdam/Antwerpen, 1998). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)
- ALPHEN, M.A. VAN, Anna Abrahamsz.. Journaal eener Oostindische reis. De belevenissen van een tienjarig meisje in 1847 en 1848 (Amsterdam, 1993). 13 (1), 1994, 52-53 (R. Rimkus)
- ALPHEN, M.A. VAN en A.M.C. VAN DISSEL (eds.), 1799. De Brits-Russische invasie in Noord-Holland (Themanummer MARS et HISTORIA nummer 4, 1999). 19 (1), 2000, 58-59 (D.J.A. Roodhuyzen-van Breda Vriesman)
- AMSTEL, W.H.E. VAN, Scheepsnamen der Koninklijke Marine, schepen in dienst vanaf 1945 (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 77 (D.J. Tang)
- ANDREWES, W.J.H. zie SOBEL, D. en W.J.H. ANDREWES
- ANRYS, H. e.a., De Zeemacht. Van de admiraliteit

- van Vlaanderen tot de Belgische zeemacht (Tielt, 1992). 13 (1), 1994, 53-54 (L.H.J. Sicking)
- BAKKER, M., Herstelplaats voor 's Lands vloot. Van Het Nieuwe Werk naar Rijkswerf Willemsoord (Amsterdam, 1993). 13 (1), 1994, 54 (A. Lemmers)
- BALLARD, R.D., Op het spoor van de Bismarck. Duitsland's grootste slagschip geeft zijn geheimen prijs (Amsterdam, 1990). 11 (1), 1992, 73 (L.M. Akveld)
- BALLARD, R.D., Op het spoor van de Titanic (Amsterdam, 1991). 11 (2), 1992, 167 (L.L. von Münching)
- BALLARD, R. en S. DUNMORE, Op het spoor van de Lusitania. Het raadsel van de scheepsramp die geschiedenis maakte (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 181-182 (S.J. de Groot)
- BAREND-VAN HAEFTEN, M., Oost-Indië gespiegeld. Nicolaas de Graaff, een schrijvend chirurgijn in dienst van de VOC (Zutphen, 1992). 12 (2), 1993, 162-164 (J.A. de Moor)
- BAREND-VAN HAEFTEN, M.L. en E.S. VAN EYCK VAN HESLINGA, Op reis met de VOC. De openhartige dagboeken van de zusters Lammens en Swellengrebel (Zutphen, 1996). 16 (1), 1997, 71-72 (J.A. de Moor)
- BARNES, D. (ed.), The butcher, the baker, the candlestickmaker: Jan Luyken's mirrors of 17th-century Dutch daily life (Hempstead (N.Y.), 1995). 15 (2), 1996, 179 (C.A. Davids)
- BASBERG, B.L., J.E. RINGSTAD en E. WEXELSEN (eds.), Whaling and history. Perspectives on the evolution of the industry (Sandefjord, 1993). 14 (1), 1995, 54-55 (J.C.A. Schokkenbroek)
- BAUTE, D. en R. KUIPER (ed.), Cort relaas sedert den jare 1609. De avonturen van een Zeeuws koopman in Spanje tijdens de Tachtigjarige Oorlog (Hilversum, 2000). 19 (2), 2000, 182 (R. Fagel)
- BEAGLEHOLE, J.C. (red.), The Journals of Captain Cook on his voyages of discovery (Woodbridge, 1999). 19 (2), 2000, 197 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- BECKFORD BEVAN A. en H.B. WOLRYCHE-WHITMORE (eds.), A Sailor of King George. The Journals of Captain Frederick Hoffman R.N. 1793-1814 (Londen, 1999, oorspronkelijke uitgave 1901). 19 (1), 2000, 72-73 (C.O. van der Meij)
- BEDINI, S.A., The Jefferson Stone. Demarcation of the First Meridian of the United States (Frederick, 1999). 20 (1), 2001, 65-66 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- BÉDOYÈRE, G. DE LA (ed.), Particular Friends. The Correspondence of Samuel Pepys and John Evelyn (Woodbridge, 1998). 18 (2), 1999, 65-66 (C.O. van der Meij)
- BEER, K.-T., Samoa – eine Reise in den Tod. Die Briefe des Obermatrosen Adolph Thamm S.M. Kanonenboot Eber 1887-1889 (Hamburg, 1994). 15 (2), 1996, 173-174 (P. van der Grijp)
- BEJSCHOWETZ-ISERHOHT, M., (red.), Maritime Volkskultur (Großbarkau, 1999). 19 (1), 2000, 73 (A. Kos)
- BELDER, A., Het Stoomschip Smit. Varen naar de Oost (Papendrecht, 1998). 18 (2), 1999, 74 (M.A. van Alphen)
- BERCKENHAGEN, E., Schifffahrt in der Weltliteratur. Ein Panorama aus fünf Jahrtausenden (Hamburg, 1995). 15 (2), 1996, 167 (J.A. de Moor)
- BEUKEMA, H., Wagenborg 100 Jaar. Transport over water, wadden en wegen (Alkmaar, 1998). 18 (2), 1999, 81 (J.R. Bruijn)
- BEYERMAN, H.C., Walvisvaart, wijnhandel & schilderkunst. De Rotterdamse reders Beyerman (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 180 (J.R. Bruijn)
- BEYLEN, J. VAN, De hoogaars en de visserij van Arnhemuiden (Leeuwarden, 1993). 13 (1), 1994, 54-56 (H.J.A. Dessens)
- BEYLEN, J. VAN, 'Schepen en scheepvaart in de Vier Ambachten'. Overdruk uit 'Over den vier ambachten' 750 jaar Keure; 500 jaar Graaf Jansdijk' (Kloosterzande, 1993). 14 (1), 1995, 71 (E. Verlinde)
- BEYLEN, J. VAN, De Antwerpse knots en de Vlaamse garnalenvisserij op de Schelde in Vlaanderen en Zeeland (Franeker, 1999). 19 (1), 2000, 60-61 (A.P. van Vliet)
- BIEWENGA, A., De Kaap de Goede Hoop: een Nederlandse vestingskolonie, 1680-1730 (Amsterdam, 1999). 19 (1), 2000, 54-55 (R. Ross)
- BIK, E.A. en D. ROOS, Kromsluiting in de ijzers: uitspraken van de Raad van Tucht (voor de Koopvaardij) 1856-1909 (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 174-175 (P.B. Schuman)

- BIK, E.A., 'Met man en muis'. Uitspraken van de raad voor de Scheepvaart 1909-1997 (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 72 (J.E. Korteweg)
- BIK, E.A., 'Met man en muis'. Uitspraken van de raad voor de Scheepvaart 1909-1997 (Amsterdam, 1998). 18 (1), 1999, 78 (J.E. Korteweg)
- BLAKE, N. en R. LAWRENCE, *The Illustrated Companion to Nelson's Navy* (Londen, 1999). 19 (2), 2000, 197-198 (C.O. van der Meij)
- BLOM, G. zie WEGENER SLEESWIJK, R., E. LOK en G. BLOM
- BOER, G.J. DE, Smit 150, 1842-1992. *Anderhalve eeuw vlootgeschiedenis* (Alkmaar, 1992). 12 (2), 1993, 174-175 (F.M.M. de Goey)
- BOER, G.J. DE, A.J.J. MULDER, H.A. SLETTE-NAAR en E.W.J. VELTEROP, *Koninklijke Java-China-Paketvaart Lijnen (KJCPL)* (Alkmaar, 1994). 13 (2), 1994, 168 (R. Daalder)
- BOER, G.J. DE en A.J.J. MULDER, *Nedlloyd 25 jaar maritiem* (Alkmaar, 1995). 15 (2), 1996, 178-179 (P. van de Laar en C.P.P. van Romburgh)
- BOER, G.J. DE, *De Nederlandse Blauwpijpers* (Alkmaar, 1997). 17 (1), 1998, 77 (H.J.A. Dessens)
- BOER, G.J. DE, *Scheepvaart 1998* (Alkmaar, 1997). 17 (1), 1998, 79 (F.S. Gaastra)
- BOER, G. DE, *Wagenborg 100 Jaar. De schepen van 1898 tot 1998* (Alkmaar, 1998). 18 (2), 1999, 81 (J.R. Bruijn)
- BOER, G.J. DE, *150 jaar Van Uden* (Alkmaar, 1998). 20 (1), 2001, 85 (W. Kerkmeijer)
- BOES, A. en D. PUNT, *Groei en Neergang van de Zaanlandse Scheepsbouw* (Zaandam, 1995). 15 (1), 1996, 66-67 (C.P.P. van Romburgh)
- BOHN, R. (ed.), *Nordfriesische Seefahrer in der frühen Neuzeit* (Amsterdam, 1999). 19 (2), 2000, 187-188 (A. Kos)
- BÖLK, W., *Stettin und sein Hafen. Bilder des Meisterphotographen Max Dreblow* (Hamburg, 1992). 13 (1), 1994, 56 (A.M.C. van Dissel)
- BONKE, H., *De zeven reizen van de Jonge Lieve: biografie van een VOC-schip, 1760-1781*. (Nijmegen, 1999). 20 (1), 2001, 83-84 (L. Blussé)
- BONNEL, U. (ed.), *Fleurieu et la Marine de son temps* (Parijs, 1992). 13 (1), 1994, 76 (J.R. Bruijn)
- BONTEKOE, W.Y., *Iovnael ofte gedenckwaerdige Beschrijvinghe. De wonderlijke avonturen van een schipper in de Oost 1618-1625* (Amsterdam, 1996). 15 (2), 1996, 170-171 (F.S. Gaastra)
- BOOMSTRA, B., 'Brandaris tot waarschouwinghe aller seevarende' (Assen, 1994). 14 (1), 1995, 55 (C.P.P. van Romburgh)
- BOON, P.A., *Bouwers van de zee: zeevarenden van het Westfriesse platteland, c. 1680-1720* (Den Haag, 1996). 17 (2), 1998, 178 (J. Lucassen)
- BOOT, W.J.J., *Schepen, Schelpen, Schuitengat. De scheepvaart om Terschelling en Vlieland van 'Assistent' tot 'Koegelwieck'* (Franeker, 1998). 18 (1), 1999, 74 (J.E. Korteweg)
- BOSCH, A. en W. VAN DER HAM (eds.), *Twee eeuwen Rijkswaterstaat (1798-1998)* (Zaltbommel, 1998). 18 (2), 1999, 70-71 (C. Biezen)
- BOSCH, A., *Om de macht over het water. De Nationale waterstaatsdienst tussen staat en samenleving 1798-1849* (Zaltbommel, 2000). 20 (1), 2001, 76-77 (C.P.P. van Romburgh)
- BOSSENBROEK, M., *Volk voor Indië. De werving van Europese militairen voor de Nederlandse koloniale dienst 1814-1909* (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 52-54 (J. à Campo)
- BOSTOEN, K. (e.a.), *Bontekoe. De Schipper, het Journaal, de Scheepsjongens* (Zutphen/Amsterdam, 1996). 15 (2), 1996, 170-171 (F.S. Gaastra)
- BOVEN, W.G. VAN (red.), *Unsere Zukunft liegt auf dem Wasser. Herinneringen van Wilhelm II aan zijn keizerlijke marine* (Den Helder/Doorn, 1998). 17 (2), 1998, 185-186 (F.S. Gaastra)
- BOYARSKY, P.V. zie GAWRONSKI, J.H.G. en P.V. BOYARSKY
- BRAAT, J. (e.a.) (red.), *Behouden uit het Behouden Huys. Catalogus van de voorwerpen van de Barentsexpeditie (1596), gevonden op Nova Zembla. De Rijksmuseumcollectie, aangevuld met Russische en Noorse vondsten* (Amsterdam, 1998). 18 (2), 1999, 63-65 (M.R. Manders)
- BRAUN, H. zie GIHL, M. en H. BRAUN
- BROERE, M., *Heimwee naar de horizon. Romantiek en tragiek van het zeemansbestaan* (Zutphen, 1996). 16 (1), 1997, 80 (P. Boon)
- BROESE VAN GROENOU, I., *Idy. An Autobiography of the 20th Century by Iris Broese van Groenou* (Sydney, 1998). 20 (2), 2001, 205-206 (H. den Heijer)
- BROEZE, F. (ed.), *Brides of the sea. Port cities of Asia from the 16th-20th centuries* (Kensington NSW, 1989). 12 (2), 1993, 164 (L.M. Akveld)
- BROEZE, F., *Mr. Brooks and the Australian trade. Imperial bussiness in the nineteenth century* (Melbourne, 1993). 14 (2), 1995, 155-156 (F. de Goey)
- BROEZE, F., *Island Nation. A history of Australians and the sea* (St. Leonards, 1998) (uit de serie *The Australian Experience*). 19 (1), 2000, 52-53 (C.O. van der Meij)
- BROKKEN, H.M. en W.Th. FRIJHOFF (red.), *Idealen op leven en dood. Gedenboek van de Maatschappij tot Redding der Drenkelingen 1767-1992* (Den Haag, 1992). 12 (2), 1993, 164-165 (M. de Keuning)
- BROWN, D.K. (ed.), *The Eclipse of the Big Gun (The Warship 1906-45)* (Londen, 1992). 12 (2), 1993, 165-166 (P.R. Wouters)
- BROWN, D.K., *Warrior to Dreadnought: Warship Development 1860-1905* (Londen, 1997). 18 (1), 1999, 70-71 (J.M. Dirkzwager)
- BROWN, D.K., *The Grand Fleet. Warship design and Development 1906-1922* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 61-62 (J.M. Dirkzwager)
- BRUCE, A. en W. COGAR, *An Encyclopedia of Naval History* (New York, 1998). 18 (1), 1999, 61-62 (C.O. van der Meij)
- BRUG, P.H. VAN DER, *Malaria en malaise – de VOC in Batavia in de achttiende eeuw* (Amsterdam, 1994). 16 (1), 1997, 70-71 (G.T. Haneveld)
- BRUIJN, J.R., H.J. DEN HEIJER en H. STAPEL-KAMP, *Julius Constantijn Rijk, zeeman en minister, 1787-1854* (Amsterdam, 1991). 11 (2), 1992, 167-168 (M.A. van Alphen)
- BRUIJN, J.R. en W.F.J. MÖRZER BRUYNS (eds.), *Anglo-Dutch mercantile marine relations 1700-1850* (Amsterdam/Leiden, 1991), 12 (1), 1993, 54-55 (A.M.C. van Dissel)
- BRUIJN, J.R., *The Dutch Navy of the Seventeenth and Eighteenth Centuries* (Columbia, 1993). 13 (2), 1994, 168-170 (A.W.H. Pearsall)
- BRUIJN, J.R., *Varend Verleden. De Nederlandse oorlogsvloot in de 17de en 18de eeuw* (Amsterdam, 1998). 18 (2), 1999, 54-61 (C.O. van der Meij)
- BRUIJN, J.R., A.C. MEIJER en A.P. VAN VLIET (red.), *Marinekapiteins uit de achttiende eeuw. Een Zeeuws elftal* (Den Haag/Middelburg, 2000). 20 (2), 2001, 183-185 (R.B. Prud'homme van Reine)
- BRUIJN, J.R. zie DISSEL, A.M.C. VAN en J.R. BRUIJN
- BUIKHUIZEN, J. zie EEKHOUT, L.L.M., O. SCHUTTE, P.J.F. VAN DER POL en J. BUIKHUIZEN
- BUISKOOL, D.A. (red.), *De reis van Harm Kamerlingh Onnes. Brieven uit de Oost, 1922-1923* (Hilversum, 1999). 20 (1), 2001, 74 (J.A. de Moor)
- BURG, G. VAN DER, *Rond de pieren van IJmuiden. Reddings- en bergingsactiviteiten* (Schoorl, 1992). 12 (2), 1993, 166-167 (M. de Keuning)
- BURGERS, W., *Nederlandse lichtschepen* (Alkmaar, 1998). 18 (1), 1999, 76 (E.K. Spits)
- BURMESTER, H., *Weltumseglung unter Preussens Flagge. Die Königlich Preussische Seehandlung und ihre Schiffe* (Hamburg, 1988). 12 (1), 1993, 55 (L.L. von Münching)
- BUSS, I., *Eine Frau auf Grosser Fahrt. Unter den Gesetzen der Mannschaft* (Hamburg, 1993). 14 (1), 1995, 71 (A.M.C. van Dissel)
- BUTEL, P., *The Atlantic* (Londen, 1999). 18 (2), 1999, 63 (P.C. Emmer)
- BUTLER, B. zie LITTLEWOOD, K. en B. BUTLER
- BYSKOV, S. zie HOLM, P., S. BYSKOV en S. TOFT HANSEN
- CAMPBELL, R.J. (ed.), *The Discovery of the South Shetland Islands 1819-1820. The Voyages of the Brig 'Williams' 1819-1820 as recorded in contemporary documents and the Journal of Midshipman C.W. Poynter* (Aldershot, 2000). 20 (2), 2001, 189-191 (L. Hacquebord)
- CAMPO, J.N.F.M. À, *Koninklijke Paketvaart Maatschappij. Stoomvaart en staatsvorming in de Indonesische archipel 1888-1914* (Hilversum, 1992). 14 (1), 1995, 52-53 (C.A. Davids)
- CARSWELL, J., *The South Sea Bubble* (Stroud, 1993). 17 (1), 1998, 61-62 (C.O. van der Meij)

- CHURCHES, C. zie HAINSWORTH, R. en C. CHURCHES
- CIRIACONO, S., *Acque e agricoltura. Venezia, l'Olanda e la bonifica europea in età moderna* (Milan, 1994). 16 (1), 1997, 67-68 (C.A. Davids)
- COGAR, W. zie BRUCE, A. en W. COGAR
- COLLET, E. e.a. (red.), *Specerijkelijk. De specerijenroutes* (Brussel, 1992). 12 (2), 1993, 181 (E.M. Jacobs)
- COLLIER, W., *Het Beken Album* (Alkmaar, 1999). 19 (1), 2000, 74-75 (E.K. Spits)
- CORDUA, T., *Von Mecklenburg nach Übersee. Mitteilungen aus dem Leben eines Kaufmanns und Reeders 1796-1857* (Hamburg, 1996). 17 (1), 1998, 67-68 (R. van Gelder)
- CORN, C., *Sporen van het Paradijs. Het verhaal van de specerijenhandel* (Amsterdam, 1998). 18 (1), 1999, 58 (G. Knaap)
- CRAWFORD, A., *Reminiscences of a naval officer. A quarter-deck view of the war against Napoleon* (Londen, 1999, oorspronkelijk uitgegeven in 1851). 20 (1), 2001, 77-78 (R.B. Prud'homme van Reine)
- CROWHURST, P., *The French War on Trade: Privateering 1793-1815* (Hampshire, 1989). 13 (1), 1994, 56-57 (R.B. Prud'homme van Reine)
- DAALDER, R., *Van havenstad tot havenregio. De Amsterdamse havens 1945-1995* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 183-184 (C.A. Davids)
- DAALDER, R., *Maritieme Meesters. Scheepvaart op tekeningen, 1600-1800* (Haarlem/Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 76 (C.O. van der Meij)
- DAVIES, J.D., *Gentlemen and tarpaulins. The officers and men of the Restoration navy* (Oxford, 1991). 12 (2), 1993, 167-168 (J.R. Bruijn)
- DEINUM, R., *'Verenigd door vaart'. Gids van de bronnen betreffende watertransport en havenbedrijven in het IISG en NEHA* (Amsterdam, 1994). 14 (1), 1995, 71-72 (C.A. Davids)
- DEKKER, P., *De Alkmaarse geschiedenis achter een Texelse walvisbokaal* (z.p., z.j.). 15 (2), 1996, 180 (J.R. Bruijn)
- DELFS, L., *Schiffahrt auf der Geeste. Ein norddeutscher Küstenfluß erschließt eine Region* (Hamburg, 1986). 11 (2), 1992, 169 (L. Bouma)
- DESSENS, H. en F. HIN, *Geschiedenis en restaura-*

- tie van de haringlogger VL 92 Balder* (Zutphen, 1993). 13 (2), 1994, 170-171 (J.P. van de Voort)
- DESSENS, H., e.a. (red.), *Verhalen van het water. Scheepvaart en mensen van in de twintigste eeuw* (Amsterdam/Zutphen, 1997). 18 (1), 1999, 78-79 (L.M. Akveld)
- DIJK, C. VAN en R. VOSKAMP-VOESTERMANS, *Van hoogaars tot kustwacht* (Schiedam, 1994). 14 (2), 1995, 167 (J.W. van Borselen) (Betreft 150 jaar Rijkspolitie te water)
- DILLO, I., *De nadagen van de Verenigde Oostindische Compagnie 1783-1795. Schepen en zeevarenden* (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 55-57 (J. Parmentier)
- DISSEL, A.M.C. VAN en J.R. BRUIJN, *Bij de MARVA. Vrouwelijke militairen in dienst van de Koninklijke Marine 1944-1982* (Amsterdam, 1994). 15 (1), 1996, 65-66 (Ph.M. Bosscher)
- DISSEL, A.M.C. VAN zie ALPHEN, M.A. VAN en A.M.C. VAN DISSEL
- DONGEN AZN., A. VAN, *Verloren gegane schepen en gebleven vissers Scheveningen 1914-1920* (Scheveningen, 1992). 12 (1), 1993, 57 (P. Boon)
- DOORNBOS, W.G., *Parenteel Sap. Een schippers- en handelsfamilie uit de Veenkoloniën in de achttiende eeuw* (Amsterdam, 1998). 18 (2), 1999, 67-68 (W. Kerkmeijer)
- DORLEIJN, P., *Van gaand en staand want. De zeilvisserij voor en na de afsluiting van de Zuiderzee. Deel V: Vollenhove en Lemmer* (Lelystad, 1996). 16 (1), 1997, 75 (H.J.A. Dessens)
- DORLEIJN, P., *De bouwgeschiedenis van de botter, vierendertig voet in de kiel* (Franeker, 1998). 18 (2), 1999, 73-74 (E.K. Spits)
- DRUNEN, M.C.F. VAN (red.), *Jaarboek van de Koninklijke Marine 1991 ('s-Gravenhage/Bergen, 1992). 12 (2), 1993, 168 (P.A. Boon)*
- DUFFY, M. e.a., *The new maritime history of Devon. Volume II: From the late eighteenth century to the present day* (Londen, 1994). 15 (2), 1996, 181 (J.R. Bruijn)
- DUNGEN, T. VAN DEN en E. STRONKS, *De Maasluise Meeuweklacht. Lieder en wezen en andere kerkgangers uit de zeventiende eeuw* (Maassluis, 1997). 17 (1), 1998, 76 (A.P. van Vliet)

- DUNMORE, S. zie BALLARD, R. en S. DUNMORE
- DUYKER, E. (ed.), *The Discovery of Tasmania. Journal extracts from the expeditions of Abel Janszoon Tasman and Marc-Joseph Marion Dufresne 1642 and 1772* (Hobart, 1992). 12 (2), 1993, 168-169 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- ECHKHOUT, L.L.M., O. SCHUTTE, P.J.F. VAN DER POL en J. BUIKHUIZEN, *Emblemen van de Koninklijke Marine / Coats of Arms of the Royal Netherlands Navy* (Leeuwarden/Mechelen, 1991). 11 (2), 1992, 169-170 (S.J. de Groot)
- ECHKHOUT, L.L.M., *Het Admiralenboek. De vlagofficieren van de Nederlandse marine 1382-1991* (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 57-58 (S.J. de Groot)
- ELPHICK, P., *Life Line. The Merchant Navy at War 1939-1945* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 65-66 (A.J. van der Peet)
- EMKE, C. zie HOVING, A. en C. EMKE
- EMMER, P.C., *De Nederlandse slavenhandel 1500-1850* (Amsterdam, 2000). 19 (2), 2000, 185-186 (A.P. van Vliet)
- ENGELKEN, H., *Zwischen Hamburg und Yokohama. Aus den Tagebuch einer Schiffsfunkerin* (Hamburg, 1998). 18 (2), 1999, 81-82 (I.B. Jacobs)
- ENGELS, M.Ch., *Merchants, Interlopers, Seamen and Corsairs. The 'Flemish' community in Livorno and Genoa, 1615-1635* (Hilversum, 1997). 17 (2), 1998, 177 (M. Ebben)
- ENTHOVEN, V., *'Veel vertier'. De Verenigde Oostindische Compagnie in Zeeland, een economische reus op Walcheren* (overdruk Archief van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1989). 12 (2), 1993, 169-170 (K. Degryse)
- ESCHELS, J.J., *Lebensbeschreibung eines alten Seemannes* (Hamburg, 1995). 15 (2), 180-181 (P. Boon)
- EYCK VAN HESLINGA, E.S. VAN zie BAREND-VAN HAEFTEN, M.L. en E.S. VAN EYCK VAN HESLINGA
- FARRINGTON, A., *Catalogue of East India Company Ships' Journals and Logs 1600-1834* (Londen, 1999). 20 (1), 2001, 63-64 (J.R. Bruijn)
- FARRINGTON, A., *A Biographical Index of East*

- India Company Maritime Service Officers 1600-1834* (Londen, 1999). 20 (1), 2001, 63-64 (J.R. Bruijn)
- FILARSKI, R., *Kanalen van de Koning-Koopman. Goederenvervoer, binnenscheepvaart en kanalenbouw in Nederland en België in de eerste helft van de negentiende eeuw* (Amsterdam, 1995). 15 (1), 1996, 62-64 (F.J.A. Broeze)
- FINAMORE, D., *Capturing Poseidon. Photographic Encounters with the Sea* (Salem, Massachusetts, 1998). 19 (1), 2000, 74 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- FISCHER Fzn., J.F., *De Delft: De dagjournalen met de complete en authentieke geschiedenis van 's-Lands Schip van Oorlog Delft en de waarheid over de zeeslag bij Camperduin* (Franeker, 1997). 18 (1), 1999, 64-65 (R.B. Prud'homme van Reine)
- FISCHER, L.R. e.a. (eds.), *The North Sea. Twelve essays on social history of maritime labour* (Stavanger, 1992). 13 (1), 1994, 57-58 (L.M. Akveld)
- FLINKENFLÖGEL, W., *Nederlandse slavenhandel, 1621-1803* (Utrecht/Antwerpen, 1994). 15 (1), 1996, 62 (V. Enthoven)
- FLOORE, P. zie ZEEBERG, J.J., P. FLOORE en R. GERRITSEN
- FONTENOY, P., *The sloops of the Hudson river. A historical and design survey* (Mystic, 1994). 14 (2), 1995, 168 (H.J.A. Dessens)
- FOULKE, R., *The sea voyage narrative* (New York, 1997). 18 (1), 1999, 75 (J.R. Bruijn)
- FRIEDMAN, N., *Seapower and Space. From the Dawn of the Missile Age to Net-Centric Warfare* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 206-207 (H. Visser en G. Boven)
- FRIJHOFF, W.Th. zie BROKKEN, H.M. en W.Th. FRIJHOFF
- GAASTRA, F.S., *De geschiedenis van de VOC* (Zutphen, 1991). 12 (1), 1993, 58-59 (J. Israel)
- GARDINER, R. (ed.), *The line of battle. The sailing warship, 1650-1840* (Londen, 1992). 12 (2), 1993, 170-171 (H.J.A. Dessens)
- GARDINER, R. (ed.), *Steam, Steel & Shellfire, The Steam Warship 1815-1905* (Londen, 1992). 13 (1), 1994, 58-59 (A. van Dijk)
- GARDIER, R. (red.), *Navies in the Nuclear Age. Warships since 1945* (Londen, 1993). 13 (2), 1994, 171 (G. Teitler)

- GARDINER, R., *The heavy frigate. Eighteen-pounder frigates, vol. I, 1778-1800* (Conway's History of the Ship 3) (Londen, 1994). 14 (1), 1995, 55-56 (W.G.M.H. Canisius)
- GARDINER, R. (ed.), *The Campaign of Trafalgar 1803-1805* (Londen, 1997). 18 (1), 1999, 67-69 (C.O. van der Meij)
- GARDINER, R. (ed.), *The Naval War of 1812* (Londen, 1998). 19 (2), 2000, 188-189 (C.O. van der Meij)
- GARDINER, R., *Warships of the Napoleonic Era* (Londen, 1999). 20 (1), 2001, 79-80 (J.M. Dirkzwager)
- GARDINER, R., *Frigates of the Napoleonic Wars* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 202-203 (J.M. Dirkzwager)
- GAWRONSKI, J., B. KIST en O. STOKVIS-VAN BOETZELAER, *Hollandia compendium. A contribution to the history, archaeology, classification and lexicography of a 150 ft. Dutch east Indiaman 1740-1750* (Amsterdam, 1992). 11 (2), 1992, 170-171 (E.M. Jacobs)
- GAWRONSKI, J., *De equipage van de Hollandia en de Amsterdam. VOC-bedrijvigheid in 18de-eeuws Amsterdam* (Amsterdam, 1996). 17 (1), 1998, 63-64 (K. Degryse)
- GAWRONSKI, J.H.G. en P.V. BOYARSKY (e.a.), *Northbound with Barents, Russian-Dutch Integrated Archaeological Research on the Archipelago Novaya Zemlya in 1995* (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 58-59 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- GELDER, R. VAN, *Het Oostindisch avontuur: Duitsers in dienst van de VOC (1600-1800)* (Nijmegen, 1997). 18 (1), 1999, 59-60 (P. Boon)
- GELDER, R. VAN, J. PARMENTIER en V. ROEPER (red.), *Souffrir pour parvenir. De wereld van Jan Huygen van Linschoten* (Haarlem, 1998). 18 (1), 1999, 57-58 (M.-C. Engels)
- GERRETSE, K.H.L. en J.J.A. WIJN, *Driecylinders duiken dieper* (Amsterdam, 1993). 14 (2), 1995, 168 (F. de Boer)
- GERRITSEN, R. zie ZEEBERG, J.J., P. FLOORE en R. GERRITSEN
- GIHL, M. en H. BRAUN, *Feuerwehr im Hafen. Die Geschichte der Hamburger Feuerlöschboote* (Hamburg, 1991). 12 (1), 1993, 59-60 (J.P. Sigmond)
- GINKEL, R. VAN, *Elk vist op zijn tij. Een Zeeuwse maritieme gemeenschap, Yerseke 1870-1914* (Zutphen, 1991). 11 (1), 1992, 73-74 (J.P. van de Voort)
- GINKEL, R. VAN, *Tussen Scylla en Charybdis. Een ethnohistorie van Texels vissersvolk (1813-1932)* (Amsterdam, 1993). 13 (2), 1994, 171-172 (A.M.C. van Dissel)
- GINKEL, R. VAN, 'Groen-zwart, Texels in het hart': *beschouwingen over een eilandcultuur* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 175-176 (J. Kok)
- GLETE, J., *Navies and Nations. Warships, Navies and State Buildings in Europe and America, 1500-1860* (Stockholm, 1993). 13 (1), 1994, 59-60 (M. 't Hart)
- GOEY, F. DE (red.), *Vaart op Insulinde; Uit de beginjaren der Rotterdamsche Lloyd NV, 1883-1914* (Rotterdam, 1991). 12 (2), 1993, 171 (J.Th. Lindblad)
- GOLDRICK, J. en J.B. HATTENDORF (eds.), *Mahan is not enough. The proceedings of a conference on the works of Sir Julian Corbett and Admiral Sir Herbert Richmond* (Newport, 1993). 14 (1), 1995, 57-58 (R.B. Prud'homme van Reine)
- GOODWIN, P., *The naval cutter Alert, 1777* (Londen, 1991). 11 (2), 1992, 171-172 (H. Dessens)
- GOSLINGA, C. Ch., *The Dutch in the Caribbean and in Surinam 1791/5-1942* (Assen/Maastricht, 1990). 12 (1), 1993, 60-61 (R. Prud'homme van Reine)
- GRANIER, H., *L'Admiral De Ruyter au combat (1607-1676). Le Zélandais qui fit trembler l'Angleterre* (Parijs, 1992). 13 (1), 1994, 60-61 (A. van der Moer)
- GREENE, J. en A. MASSIGNANI, *The Naval War in the Mediterranean 1940-1943* (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 74-75 (G.M.W. Acda)
- GREENWAY, A. (ed.), *The golden age of shipping. The classic merchant ship 1900-1960* (Conway's History of the Ship 9). 14 (1), 1995, 56-57 (H.J.A. Dessens)
- GRETZER, P., R. PARTHESIUS en A. VAN DER ZEE, *Batavia: de terugkeer van een retourship* (Den Haag, 1991). 12 (1), 1993, 61 (M.A. van Alphen)
- GRIFFITHS, D., A. LAMBERT en F. WALKER, *Brunel's Ships* (Londen, 1999). 19 (2), 2000, 190-191 (J.M. Dirkzwager)
- GROOT, E.P. DE, *Varen op de Oost. Incidenten, rampen en nostalgie op de vaart naar Indië* (Alkmaar, 1994). 14 (2), 1995, 168-169 (E. Verlinde)
- GRUND, W., *De Johan van Oldenbarnevelt. Een schip met zes levens* (Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 78-79 (M. Bossenbroek)
- GRUYL, M.E. DE, *Dordtse Jonas in olie. Een bijdrage tot de geschiedenis van de Nederlandse walvisvaart* (Amsterdam, 1997). 17 (2), 1998, 184 (J.R. Bruijn)
- GULDBERG, H., P. HOLM en P.K. MADSEN (eds.), *Facing the North Sea. West Jutland and the world* (Esbjerg, 1993). 14 (2), 1995, 156-157 (L. Heerma van Voss)
- GULDBERG, M., *Jydepoter fra Varde-egnen: produktion og handel ca. 1650-1850* (Auning, 1999). 19 (1), 2000, 70 (P. Boon)
- GULIK, W. VAN, *Nederlanders in Nagasaki – Japanse prenten uit de 19de eeuw / The Dutch in Nagasaki – 19th-century Japanese prints* (Amsterdam, 1998). 18 (1), 1999, 61 (M. Chaiklin)
- GURNEY, A., *Below the Convergence. Voyages towards Antarctica, 1699-1839* (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 75-77 (C.O. van der Meij)
- HAAKER, H., *Die "Schiffswerft von Henry Koch AG". Ein Kapitel Lübecker Schiffbau und Industriegeschichte* (Hamburg, 1996). 15 (2), 173 (J.M. Dirkzwager)
- HAALMEYER, F. en B. SCHOLTEN, *Van Nievelt, Goudriaan & Co's Stoomvaart Maatschappij (Nigoco)* (Alkmaar, 1995). 16 (1), 1997, 75-76 (F. Broeze)
- HAAS, C. DE en D. PILKES, *De Vier Zwarte Zeeën* (Alkmaar, 1992). 13 (2), 1994, 173 (F. de Boer)
- HABERMEHL, N., *Scheepswrakken in de Waddenzee (1500-1900)* (Lelystad, 2000). 20 (1), 2001, 86-87 (A. Kos)
- HABERMEHL, N., *Joan Cornelis van der Hoop (1742-1825). Marinebestuurder voor stadhouder Willem V en koning Willem I* (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 186-187 (D.J.A. Roodhuyzen-van Breda Vriesman)
- HACHMER, H.A., *Veenkoloniale binnenvaart in beeld* (Zaltbommel, 2000). 20 (2), 2001, 205 (W. Kerkmeijer)
- HAGUE, A., *The Allied Convoy System 1939-1945. Its organization, defence and operation* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 196-197 (A.J. van der Peet)
- HAHN-PEDERSEN, M., *Danish North Sea Lightships* (Esbjerg, 1991). 12 (1), 1993, 61 (J.P. Sigmond)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1991* (Esbjerg, 1992). 12 (2), 1993, 180 (L.M. Akveld)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1993* (Esbjerg, 1994). 14 (1), 1995, 72 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1994* (Esbjerg, 1995). 15 (1), 1996, 67 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1995* (Esbjerg, 1996). 16 (1), 1997, 79 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1996* (Esbjerg, 1997). 17 (1), 1998, 75-76 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1997* (Esbjerg, 1998). 18 (1), 1999, 79 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1998* (Esbjerg, 1999). 19 (1), 2000, 69 (P. Boon)
- HAHN-PEDERSEN, M. (red.), *Sjæk'len: Årbog for Fiskeri- og Sofartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1999* (Esbjerg, 2000). 19 (2), 2000, 195-196 (P. Boon)
- HAINSWORTH, R. en C. CHURCHES, *The Anglo-Dutch Naval Wars 1652-1674* (Stroud/Gloucestershire, 1998). 20 (1), 2001, 69-72 (C.O. van der Meij)

HAM, W. VAN DER zie BOSCH, A. en W. VAN DER HAM
 HANKEN, C., *Sebalds reizen. Het verlangen van de zeeman in de zeventiende eeuw* (Amsterdam, 2001). 20 (2), 2001, 180-181 (H. den Heijer)
 HARDING, R., *Seapower and Naval Warfare 1650-1830* (Londen, 1999.) 20 (1), 2001, 69-72 (C.O. van der Meij)

HARLAND, J., *Ships and Seamanship. The Maritime Prints of J.J. Baugean* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 192-193 (L.M. Akveld)

HARMSE, R. e.a., *Hr.Ms. Isaac Sweers. Ontwerp, bouw en levensloop* (Amsterdam, 1994). 14 (2), 1995, 169 (F. de Boer)

HARRISON, L., *A titanic myth. The 'Californian' incident* (Worcester, 1992). 13 (1), 1994, 61 (L.M. Akveld)

HARTOG, J., *Het oude fort van Aruba. De geschiedenis van het Fort Zoutman en van de Toren Willem III. Gedenkboek bij het tweehonderdjarig bestaan van Fort Zoutman in 1996* (Assen, 1995). 14 (2), 1995, 169-170 (W. Klooster)

HARTOG, J., *Het fort op de berg. Gedenkboek bij het tweehonderdjarig bestaan van Fort Nassau op Curaçao* (Assen, 1996). 16 (1), 1997, 77 (W. Klooster)

HATTENDORF, J.B., *Naval History and Maritime Strategy. Collected Essays* (Malabar, Florida, 2000). 20 (1), 2001, 68-69 (G.M.W. Acda)

HATTENDORF, J.B. zie GOLDRICK, J. en J.B. HATTENDORF

HAZENWINKEL, A.C., *Handleiding om op verschillende wijzen de breedte buiten den middag of meridian te vinden, door waarnemingen aan de zon of starren* (Facsimile-uitgave, Veendam, 1992). 12 (1), 1993, 62 (C.A. Davids)

HECK, W. VAN en A.M. VAN ZANTEN, *Sleepen Duwbotten 2000* (Alkmaar, 1999). 19 (1), 2000, 77 (J.E. Korteweg)

HEIJER, H. DEN, *De geschiedenis van de WIC* (Zutphen, 1994). 14 (1), 1995, 58-59 (V. Enthoven)

HEIJER, H. DEN, *Goud, ivoor en slaven. Scheepvaart en handel van de Tweede Westindische Compagnie op Afrika, 1674-1740* (Zutphen, 1997).

17 (1), 1998, 60-61 (W. Klooster)

HEIJER, H. DEN (red.), *Naar de koning van Dahomey. Het journal van de gezantschapsreis van Jacobus Elet naar het West-Afrikaanse koninkrijk Dahomey in 1733* (Zutphen, 2000). 20 (2), 2001, 182-183 (J. Postma)

HEIJER, W.M. DEN, 'Ou je roer recht'. *De kottervisserij vanaf 1960* (Alkmaar, 1999). 19 (1), 2000, 76-77 (F.R. Looimeijer)

HEIJER, H.J. DEN zie BRUIJN, J.R., H.J. DEN HEIJER en H. STAPELKAMP

HEININGEN, H. VAN, *Diepers en delvers. Geschiedenis van de zand- en grintbaggeraars* (Zutphen, 1991). 13 (1), 1994, 76 (C.P. Huurman)

HENDERSON, J. *Sent forth a Dove. Discovery of the Duyfken* (Nedlands, Western Australia, 1999). 20 (2), 2001, 178-179 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

HEUL, F. VAN DER, *Reis naar een verdwenen wereld. De laatste reis van het s.s. Roebiah van de Stoomvaart Maatschappij Nederland naar de Chinese Volksrepubliek, 1965-1966.* (Bunschoten/Eemdijk, 1998). 18 (1), 1999, 78 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

HILL, J.R. (ed.), *The Oxford Illustrated History of the Royal Navy* (Oxford, 1995). 16 (1), 1997, 64-65 (C.O. van der Meij)

HIN, F. zie DESSENS, H. en F. HIN

HIN, F. zie REINDERS, R. en F. HIN

HINKKANEN, M.-L. zie HOLM, P., M.-L. HINKKANEN en J. THÓR

HOFFMANN, G., *Das Haus an der Elbchaussee. Die Godeffroys – Aufstieg und Niedergang einer Dynastie* (Hamburg, 1998). 20 (1), 2001, 60-63 (F. Broeze)

HOGESTEGER, G. (red.), *Naar de Gordel van Smaragd. De postverbindingen tussen Nederland en Nederlands-Indië 1602-1940* (Den Haag, 1995). 15 (1), 1996, 64-65 (F.S. Gaastra)

HOLK, A.F.J. VAN, *Archeologie van de binnenvaart. Wonen en werken aan boord van binnenvaartschepen (1600-1900)*. *Scheepsarcheologie IV* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)

HOLM, P., *Kystfolk. Kontakter og sammenhaenge over Kattegat og Skagerrak ca. 1550-1914* (Esbjerg, 1991). 12 (2), 1993, 171-172 (L.U. Scholl)

HOLM, P., M.-L. HINKKANEN en J. THÓR (eds.), *Northern Seas. Yearbook 1994 Association for the History of the Northern Seas* (Esbjerg, 1994). 14 (1), 1995, 75 (P. Boon)

HOLM, P. (red.), *Fiskere og Farvande. Tværsnit af moderne dansk fiskeri* (Esbjerg, 1994). 15 (1), 1996, 68 (C.A. Davids)

HOLM, P., D.J. STARKEY en J.Th. THÓR (eds.), *The North Atlantic Fisheries, 1100-1976. National perspectives on a Common Resource* (Esbjerg, 1996). 16 (1), 1997, 78 (S.J. de Groot)

HOLM, P. en D.J. STARKEY (eds.), *North Atlantic Fisheries, Markets and Modernisation*, *Studio Atlantica 2* (Esbjerg, 1998). 18 (1), 1999, 66-67 (S.J. de Groot)

HOLM, P., S. BYSKOV en S. TOFT HANSEN, *Proteiner fra navet: fiskemelsindustrien i Esbjerg 1948-1998* (Esbjerg, 1998). 19 (2), 2000, 199 (P. Boon)

HOLM, P. zie GULDBERG, H., P. HOLM en P.K. MADSEN

HOOFF, W.H.P.M. VAN, *In het Rijk van de Nederlandse Vulcanus. De Nederlandse machinenijverheid 1825-1914. Een historische bedrijfstakverkenning* (Amsterdam, 1990). 11 (2), 1992, 172-173 (J.M. Dirkzwager)

HORE, P. (ed.), *Seapower Ashore. 200 years of Royal Navy operations on land* (Londen, 2001). 20 (2), 2001, 191-192 (A.J. van der Peet)

HORST, A.J. VAN DER, 'Met geen drooge oogen om tesien'. *De ondergang van het VOC-retourschip 't Vliegend Hart in 1735* (Amsterdam, 1991). 11 (2), 1992, 173-174 (E.M. Jacobs)

HOVING, A.J., *Nicolaes Witsens Scheeps-Bouw-Konst Open Gestelt* (Franeker, 1994). 15 (1), 1996, 59-60 (V. Enthoven)

HOVING, A. en C. EMKE, *De schepen van Abel Tasman* (Hilversum, 2000). 19 (2), 2000, 182-183 (L.M. Akveld)

HOWSE, D., *Greenwich Time and the Longitude* (Londen, 1997). 17 (1), 1998, 65 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

HUISKES, B. en G. DE WEERDT (red.), *De Lutine, 1799-1999. De raadselachtige ondergang van een schip vol goud* (Bussum, 1999). 20 (2), 2001, 185-186 (C.O. van der Meij)

HUIZENGA, T. zie VELDEN, H. VAN DER en T. HUIZENGA

HUNTFORD, R., *Shackleton* (Londen, 1985/1996). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)

HUSSEY, D. *Coastal and river trade in pre-industrial England. Bristol and its region, 1680-1730* (Exeter, 2000). 20 (2), 2001, 181-182 (V. Enthoven)

IBOLD, F., J. JÄGER en D. KRAACK, *Das Memorial und Jurenal des Peter Hansen Hajstrup (1642-1672)* (Neumünster, 1995). 15 (1), 1996, 60 (L. Heerma van Vos)

IFLAND, P., *Taking the Stars: Celestial Navigation from Argonauts to Astronauts* (Newport News, 1998). 18 (2), 1999, 62 (A.R.T. Jonkers)

JACKSON, G. en D.M. WILLIAMS (eds.), *Shipping, Technology and Imperialism. Papers presented to the Third British-Dutch Maritime History conference* (Aldershot, 1996). 17 (1), 1998, 71-72 (V. Enthoven)

JACOBS, E.M., *De Vereenigde Oost-Indische Compagnie* (Zeist, 1997). 19 (1), 2000, 71 (L. Sicking)

JACOBS, E.M., *Koopman in Azië. De handel van de Verenigde Oost-Indische Compagnie tijdens de 18de eeuw* (Zutphen, 2000). 20 (1), 2001, 82-83 (A.H. Huussen jr.)

JACOBS, J., *Een zegenrijk gewest. Nieuw-Nederland in de zeventiende eeuw* (Amsterdam, 1999). 19 (1), 2000, 53 (W. Klooster)

JÄGER, J. zie IBOLD, F., J. JÄGER en D. KRAACK

JALHAY, P.C., *Ik nader ongezien! De onderzeeboten van de Koninklijke Marine 1906-1996* (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 78-79 (G.M.W. Acda)

JAMIESON, A. zie STARKEY, D.J. en A. JAMIESON

JANSEN, D., *Omwillen van een gezegend eiland. Het leven van jhr. D.F. van Alphen tot 1816* (Westervoort, 2001). 20 (2), 2001, 187-188 (H. Stapelkamp)

JENSEN, M.W. en G. PLATJE, *De MARID. De Marine Inlichtingendienst van binnenuit belicht* (Den Haag, 1997). 17 (2), 1998, 183 (A.M.C. van Dissel)

JEPSEN, P.U., *Harpuner i Arktis. Hvalfangst ved Svalbard i 1600-årene* (Esbjerg, 1994). 15 (1), 1996, 60-62 (L. Hacquebord)

JONES, J.R., *The Anglo-Dutch Wars of the Seventeenth Century* (Londen, 1996). 16 (1), 1997, 69-70 (C.O. van der Meij)

JONG, C. DE, *Ter walvisvangst. Opstellen en boekbesprekingen door C. de Jong en anderen* (Pretoria, 1997). 17 (2), 1998, 184 (J.R. Bruijn)

JONG, M. DE (red.), *Maritiem Journaal 1990* (Middelburg, 1990). 11 (1), 1992, 76-77 (C.P.P. van Romburgh)

JONG, N. DE, L. KUIJK en L. OSKAMP (red.), *Een relaas van de muiterij op het Oostindisch Compagnieschip Nijenburg* (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 62-63 (A.M.C. van Dissel)

KAISER, J., *Staatsdampfer Schaarhörn. Von Majestäten und Gezeiten*. (Bremerhaven/Hamburg, 1998). 19 (1), 2000, 75-76 (D.J. Tang)

KAMER, H.N., *Het VOC-retourschip. Een panorama van de 17de- en 18de-eeuwse Nederlandse scheepsbouw* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 172-173 (R. Parthesius)

KAPTEIN, H., *Het Schermereiland. Een zeevarend plattelandsgebied 950-1800* (Bergen, 1988). 11 (1), 1992, 74-75 (P.C. van Royen)

KAUKIAINEN, Y., *A history of Finnish shipping* (Londen/New York, 1993). 14 (1), 1995, 59-60 (J.Th. Lindblad)

KIRSCH, P., *The Galleon: the Great Ships of the Armada Era* (Londen, 1990). 12 (1), 1993, 63 (J.C.A. Schokkenbroek)

KIRSCH, P., *Die Reise nach Batavia. Deutsche Abenteuer in Ostindien 1609 bis 1695* (Hamburg, 1994). 17 (2), 1998, 184-185 (M.A. van Alphen)

KIST, B. zie GAWRONSKI, J., B. KIST en O. STOKVIS-VAN BOETZELAER

KITSON, F., *Prince Rupert. Admiral and General-at-Sea* (Londen, 1998). 19 (2), 2000, 186-187 (C.O. van der Meij)

KLINGBEIL, P., *Die Flying P-Liner. Die Segelschiffe der Reederei F. Laeisz* (Bremerhaven/Hamburg, 1998). 19 (1), 2000, 75 (D.J. Tang)

KLUDAS, A., *Record Breakers of the North Atlantic, Blue Riband Liners 1838-1952* (Londen, 2000).

20 (2), 2001, 195-196 (D.J. Tang)

KOEKKOEK, J. zie OTTEN, J.M. en J. KOEK-KOEK

KONING-VAN DER VEEN, M. DE, *Schepen op postzegels / Ships on stamps* (Amsterdam, 1997). 17 (2), 1998, 186 (F.S. Gaastra)

KOOYMANS, M. en J. SCHOONEVELD-OOSTERLING (eds.), *VOC-glossarium. Verklaringen van termen, verzameld uit de Rijks Geschiedkundige Publicatiën die betrekking hebben op de Verenigde Oost-Indische Compagnie* (Den Haag, 2000). 19 (2), 2000, 196-197 (F.S. Gaastra)

KORTEWEG, J.E., *De zee bracht hen hier* (Egmond aan Zee, 1994). 14 (2), 1995, 157-158 (R. Deinum)

KORTEWEG, J.E., *Hollands Glorie? De Nederlandse zeesleepvaart als nationaal symbool* (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 194-195 (C.P.P. van Romburgh)

KRAACK, D. zie IBOLD, F., J. JÄGER en D. KRAACK

KRAHÉ, P., *Literarische Seestücke. Darstellungen von Meer und Seefahrt in der Englischen Literatur des 18. bis 20. Jahrhunderts* (Bremerhaven, 1992). 13 (1), 1994, 61-62 (R.B. Prud'homme van Reine)

KRAUSE, R.A., *Zweihundert Tage im Packeis. Die authentischen Berichte der 'Hansa'-Männer der deutschen Oostgrönland-Expedition 1869-1870* (Bremerhaven/Hamburg, 1997). 17 (1), 1998, 69-70 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

KREUGER, S.C.P., *Zr.Ms. Onrust. Verraad en ondergang in Borneo* (Amsterdam, 1994). 14 (2), 1995, 170 (F. de Boer)

KROTOV, P.A., *Gangutskaja batalija 1714 goda* (De slag bij Hangö in 1714) (St. Petersburg, 1996). 16 (1), 1997, 76-77 (J.W. Veluwenkamp)

KRUIDHOF, B. zie SPELD, G., B. KRUIDHOF en F. POST

KUIJK, L. zie JONG, N. DE, L. KUIJK en L. OSKAMP

KUILE, S. TER en W.F.J. MÖRZER BRUYNS, *Amsterdamse kompas makers ca. 1580-1850. Bijdrage tot de kennis van de instrumentmakerij in Nederland* (Amsterdam, 1999). 19 (1), 2000, 49-50 (C.A. Davids)

KUIPER, R. zie BAUTE, D. en R. KUIPER

KUIPERS, J.J.B., D. ROOS en J. DE QUELERY, *Een ster om op te sturen. De laatste eeuwen van de vierkant getuigde schepen* (Schoorl, 1995). 16 (1), 1997, 77-78 (E. Verlinde)

KUIPERS, M.E. (ed.), *In de Indische wateren. Ansk Hielke Kuipers, gezaghebber bij de Gouvernementsmarine 1833-1902* (Zutphen, 1999). 20 (1), 2001, 67-68 (A.M.C. van Dissel)

LAAR, P. VAN DER, *Stad van formaat. Geschiedenis van Rotterdam in de negentiende en twintigste eeuw* (Zwolle, 2000). 20 (2), 2001, 202-203 (R.E. van der Woude)

LAARHOVEN, R. zie PARMENTIER, J. en R. LAARHOVEN

LAGENDIJK, A., *Schakel tussen twee werelden; repatriërings- en troepenschepen van en naar Indië, 1945-1951* (Amsterdam, 1991). 11 (1), 1992, 75-76 (C. de Haas)

LAHN, W., *Die Kogge von Bremen. I. Bauteile und Bauabläufe* (Hamburg, 1992). 13 (1), 1994, 62-64 (J. Van Beylen)

LAMBERT, A. zie GRIFFITHS, D., A. LAMBERT en F. WALKER

LANGE, G., *Sonne, Sturm und weisse Finsternis. Die Chronik der ostdeutschen Antarktisforschung* (Hamburg, 1996). 16 (1), 1997, 79 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

LANGENBACH, K., *Eisenzeitliche Schiffsausrüstung im Bereich von Nord- und Ostsee* (Bremerhaven/Hamburg, 1998). 19 (1), 2000, 69-70 (Th.J. Maarleveld)

LANSING, A., *Endurance. De ongelooflijke reis van Shackleton* (Amsterdam, 1999). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)

LIVERY, B., *Nelson and the Nile. The Naval War against Bonaparte 1798* (Londen, 1998). 18 (1), 1999, 67-69 (C.O. van der Meij)

LAWRENCE, R. zie BLAKE, N. en R. LAWRENCE

LEECH, S., *A Voice from the Main Deck. Being a Record of the Thirty Years Adventures of Samuel Leech* (Londen, 1999, oorspronkelijke uitgave 1857). 19 (1), 2000, 72-73 (C.O. van der Meij)

LEERINK, H.J.G.W., *Maritiem Profiel, voorsprong door specialisatie* (Amsterdam, 1991), 12 (1), 1993, 63-64 (A.H. Flierman)

LEHMANN, L.Th., *De queeste naar de multireme. Theorieën uit de Renaissance en Barok over antieke oorlogsschepen* (Amsterdam, 1995). 16 (1), 1997, 63 (L.H.J. Sicking)

LEINENGA, J.R., *Arctische walvisvangst in de achttiende eeuw. De betekenis van Straat Davis als vangstgebied* (Amsterdam, 1995). 14 (2), 1995, 158-159 (P. Dekker)

LEMMERS, A.A., *Techniek op Schaal. Modellen en het technologiebeleid van de Marine 1725-1885* (Amsterdam, 1996). 17 (1), 1998, 73-74 (W. Heijveld)

LENTJES, A. en H., *Rederij Van Ommeren, de binnenvaartvloot, deel 1* (Schoorl, 1992). 12 (2), 1993, 172 (H.J.A. Dessens)

LENTJES, A. en H., *Rederij Van Ommeren, de binnenvaartvloot, deel 2* (Schoorl, 1993). 13 (1), 1994, 77 (H.J.A. Dessens)

LEQUIN, F. en A. MEIJER, *Samuel van de Putte, een mandarijn uit Vlissingen (1690-1745)*. 11 (1), 1992, 76 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

LEUFTINK, A.E., *Harde heelmeeesters. Zeelieden en hun dokters in de 18^e eeuw* (Zutphen, 1991). 11 (2), 1992, 174 (G.T. Haneveld)

LIEBURG, M.J. VAN, *Van Zeemanshospitaal tot Havenziekenhuis. De geschiedenis van de Stichting Havenziekenhuis en het Instituut van Tropische Ziekten te Rotterdam* (Rotterdam, 1992). 13 (1), 1994, 64-65 (P. Reinders)

LINDBLAD, J.Th. en F.C. DUFUR-BRIËT (eds.), *Dutch entries in the pound-toll registers of Elbing, 1585-1700* (Den Haag, 1995). 16 (1), 1997, 68-69 (V. Enthoven)

LITTLEWOOD, K. en B. BUTLER, *Of Ships and Stars. Maritime heritage and the founding of the National Maritime Museum, Greenwich* (Londen/New Brunswick, 1998). 18 (1), 1999, 55-56 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

LOADES, D., *The Tudor Navy. An Administrative, Political and Military History* (Aldershot, 1992). 13 (1), 1994, 65 (L.H.J. Sicking)

LOK, E. zie WEGENER SLEESWIJK, R., E. LOK en G. BLOM

LOOMEIJER, F.R., *Een eeuw Nederlandse binnenvaart* (Drachten/Leeuwarden, 1988). 11 (2), 1992, 180-181 (H.J.A. Dessens)

- LOOMEIJER, F.R., *De driemastschoener Oosterschelde* (Alkmaar, 1995). 15 (2), 1996, 182 (H.J.A. Dessens)
- LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE, J.P. VAN DE VOORT en M.P. ZUYDGEEST (red.), 'Memoires van schipper Fer van Schoor 1922-1998. Van afhouwer tot schipper', *NETwerk* 10 (Vlaardingen, 1999). 19 (1), 2000, 77 (A.P. van Vliet)
- LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE en J.P. VAN DE VOORT (red.), *NETwerk, Jaarboek Visserijmuseum 2000* (Vlaardingen, 2000). 20 (1), 2001, 87-88 (A.P. van Vliet)
- LUXTON, B., *The shame of Savo. The sinking of HMAS Canberra* (St. Leonards, 1994). 14 (2), 1995, 170-171 (H.J.E. van der Kop)
- MACGREGOR, D., *British and American Clippers. A Comparison of their Design, Construction and Performance in the 1850's* (Londen, 1993). 13 (2), 1994, 173-174 (H.J.A. Dessens)
- MADSEN, P.K. zie GULDBERG, H., P. HOLM en P.K. MADSEN
- MAFFEO, S.E. *Most secret and confidential. Intelligence in the age of Nelson* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 188-189 (R.B. Prud'homme van Reine)
- MANNEKE, N., *Dienders te water – Honderd jaar Rivierpolitie* (Rotterdam, 1995). 15 (2), 1996, 176-177 (J.W. van Borselen)
- MARLEY, D.F., *Sack of Veracruz. The great pirate raid of 1683* (Windsor, 1993). 14 (1), 1995, 60-61 (E.W. van der Oest)
- MARLEY, D., *Wars of the Americas. A chronology of armed conflict in the New World, 1492 to the present* (Santa Barbara, 1998). 18 (1), 1999, 76 (J.A. de Moor)
- MARSEILLE, T., *Wat tolboeken vertolken. Koophandel, schepen en scheepvaart op de IJssel rond 1570* (Leeuwarden, 1993). 13 (2), 1994, 174 (C. Lesger)
- MARTENS, J. zie VRIES, G. DE en J. MARTENS
- MARTENS, P.J.M., *De zalmvisserij van de Biesbosch. Een onderzoek naar de visserij op het Bergse Veld 1421-1869* (Tilburg, 1992). 12 (2), 1993, 172-173 (S.J. de Groot)
- MASSON Ph. en M. VERGÉ-FRANCESCHI (eds.), *La France et la mer au siècle des grandes découvertes* (Parijs, 1993). 13 (1), 1994, 65-66 (L.H.J. Sicking)
- MAY, W.E., *The Boats of Men-of-War* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 51 (A. Lemmers)
- Mc LAUGHLIN-NEYLAND, K. en B. NEYLAND, *Two prams wrecked on the Zuider Zee in the late eighteenth century. Excavation reports 15 and 16* (Lelystad, 1993). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- McCARTHY, R., *Building plank-on-frame ship models* (Londen, 1994). 14 (1), 1995, 72 (H.J.A. Dessens)
- McGOWAN, A., *HMS Victory. Her Construction, Career and Restoration* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 50-51 (A. Hoving)
- MEER, S. DE, 's Lands Zeemagazijn (Zutphen, 1994). 14 (1), 1995, 72-73 (H. Ketting)
- MEIJER, A. zie LEQUIN, F. en A. MEIJER
- MEIJER, A.C. zie BRUIJN, J.R., A.C. MEIJER en A.P. VAN VLIET
- MENZEL, H., *Smakken, Kuffen, Galioten. Drei fast vergessene Schiffstypen des 18. und 19. Jahrhundert* (Hamburg, 1997). 17 (2), 1998, 179-180 (J. Van Beylen)
- MOER, A. VAN DE, *Vuurdoop van een jonge schipper. Een zeegechiedenis uit de jaren 1651-1652* (Franeker, 1993). 14 (1), 1995, 73 (M.A. van Alphen)
- MOES, J., *Noordzeekanaal 1876 – 2001* (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 206 (C.P.P. van Romburgh)
- MOLEWIJK, G.C. (red.), 't *Verwaerloosde Formosa of waerachtig verhael, hoedanigh door de verwaerloosing der Nederlanders in Oost-Indien, het Eylant Formosa, van den Chinesen Mandorijn, ende Zee-roover Coxinja, overrompelt, vermeestert, ende ont-weldight is geworden* (Zutphen, 1991). 14 (2), 1995, 160-161 (V. Enthoven)
- MOLLAT DU JOURDIN, M., *Europe and the Sea* (Oxford, 1993). 13 (2), 1994, 174-175 (C. Lesger)
- MOOR, J.A. DE en P.G.E.I.J. VAN DER VELDE (red.), *De werken van Jacob Haafner, deel 3* (Zutphen, 1997). 17 (1), 1998, 65-66 (J. Gommans)
- MOORTEL, A. VAN DE, *A cog-like vessel from the Netherlands* (Lelystad, 1991). 12 (1), 1993, 64-66 (J. Van Beylen)
- MOREE, P., 'Met vriend die God geleide'; *Het Nederlands-Aziatische postvervoer ten tijde van de Verenigde Oost-Indische Compagnie* (Zutphen, 1998). 18 (2), 1999, 66-67 (G. Knaap)
- MOREE, P.J., *A concise history of Dutch Mauritius, 1598 – 1710. A fruitful and healthy land* (Londen/Leiden, 1998). 20 (1), 2001, 64-65 (J.A. de Moor)
- MOREE, P.J. zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE, J.P. VAN DE VOORT en M.P. ZUYDGEEST
- MOREE, P.J. zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE en J.P. VAN DE VOORT
- MORRISON, J. (ed.), *The age of the galley. Mediterranean oared vessels since pre-classical times* (Londen, 1995). 14 (2), 1995, 161-162 (F.J.A.M. Meijer)
- MORRISS, R., *Cockburn and the British Navy in Transition. Admiral Sir George Cockburn, 1772-1853* (Exeter, 1997). 19 (2), 2000, 186-187 (C.O. van der Meij)
- MÖRZER BRUYNS, W.F.J., *The cross-staff. History and development of a navigational instrument* (Zutphen, 1994). 14 (2), 1995, 159-160 (C. Koeman)
- MÖRZER BRUYNS, W.F.J. zie KUILE, S. TER en W.F.J. MÖRZER BRUYNS
- MÖRZER BRUYNS, W.F.J. zie BRUIJN, J.R. en W.F.J. MÖRZER BRUYNS
- MULDER, A.J.J. zie BOER, G.J. DE en A.J.J. MULDER
- MULDER, A.J.J. zie BOER, G.J. DE, A.J.J. MULDER, H.A. SLETTENAAR en E.W.J. VELTEROP
- MULDER, G. DE zie STRYDONCK, M. VAN en G. DE MULDER
- MULLER, K.I., *Elisabeth van der Woude, Memorie van 't geen bij mijn tijd is voorgevallen* (Amsterdam, 2001). 20 (2), 2001, 204-205 (D. Roos)
- MULLIGAN, T.P., *Neither Sharks nor Wolves. The Men Of Nazi Germany's U-boat Arm, 1939-1945* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 63-64 (G. Bo-ven)
- MÜNCHING, L.L. VON, *De geschiedenis van de Batavier lijn. Nederlands oudste stoomvaartlijn, 1830-1958* (Franeker, 1994). 14 (2), 1995, 171 (J.R. Bruijn)
- NAVE, F. DE, *Antwerpen, een geschenk van de Schelde. De Antwerpse haven door de eeuwen heen* (Antwerpen, 1993). 14 (1), 1995, 53-54 (J.P. Sigmond)
- NELISSE, C., D. ROGGEVEEN en J. TONKENS (red.), *Belevenissen van oud-kwekelingen van de Kweekschool voor de Zeevaart varende in de Tweede Wereldoorlog* (Amsterdam, 2000). 20 (2), 2001, 199-200 (N. Habermehl)
- NELSON CURRYER, B., *Anchors. An Illustrated History* (Londen, 1999). 18 (2), 1999, 79 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- NEYLAND, B. zie Mc LAUGHLIN-NEYLAND, K. en B. NEYLAND
- NEYLAND, R.S. en K. Mc LAUGHLIN-NEYLAND, *A late sixteenth century freighter from the Workumer Nieuwland Polder in Workum, Friesland. Excavation report 18* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- NEYLAND, R.S. en B. SCHRÖDER, *A late 17th century Dutch freighter, wrecked on the Zuiderzee. Excavation report 20* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- NIEMEIJER, A.J.F., *Van Accijnsbrief tot Zuidam. Scheepsbouw in Haarlem van 1274 tot heden* (Haarlem, 1990). 12 (2), 1993, 173-174 (J.A. Jacobs)
- NISPEN, W. VAN, *De Teems in brant. Een verzameling teksten en afbeeldingen rond de Tweede Engelse Zeeoorlog (1665-1667)* (Hilversum, 1991). 11 (2), 1992, 174-175 (A. van der Moer)
- NOORDERVLIET-JOL, N., *De geschiedenis van de oudste geslachten van de familie Jol* (Den Haag, 1994). 14 (1), 1995, 61-62 (H. den Heijer)
- OERS, R. VAN, *Dutch Town Planning Overseas during VOC and WIC Rule (1600-1800)* (Zutphen, 2000). 20 (2), 2001, 179-180 (R. Rutte)
- ORT, J.W. zie WEEKENSTROO, D., P.C. VAN ROYEN en J.W. ORT
- OOSTERHUIS, G., *Promotie. Een empirisch onderzoek naar de loopbanen van marineofficieren in de*

- twintigste eeuw (Den Helder, 1993). 14 (1), 1995, 62 (M.A. van Alphen)
- OOSTERLING, J.E., Het korvet 'Lynx' in Zuid-Amerika, de Filippijnen en Oost-Indië, 1823-1825. De Koninklijke Marine als instrument van het 'Politiek-systeem' van koning Willem I (Zutphen, 1989). 13 (2), 1994, 175-177 (M.A. van Alphen)
- OOSTERWIJK, B., Smit 150, 1842-1992. Anderhalve eeuw maritieme dienstverlening (Alkmaar, 1992). 12 (2), 1993, 174-175 (F.M.M. de Goey)
- OOSTERWIJK, B., De zee was onstuimig... Fragmenten uit de historie van de Koninklijke Zuid-Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen 1824-1991 (Amsterdam, 1994). 14 (2), 1995, 162-164 (M. de Keuning)
- OOSTERWIJK, B., Zes maal Rotterdam. De geschiedenis van een reeks fameuze HAL-schepen (Rotterdam, 1998). 18 (2), 1999, 77-78 (H. van Rijn-Bloom)
- OSKAMP, L. zie JONG, N. DE, L. KUIJK en L. OSKAMP
- OSTERSEHLTE, C., Die Deutsche Gesellschaft zur Rettung Schiffsbrüchiger (Hamburg, 1991). 11 (1), 1992, 77 (L.L. von Münching)
- OTTEN, J.M. en J. KOEKKOEK, Kleine Handelsvaart 1945-1954 (Wormerveer, 1995). 15 (1), 1996, 69 (G.M.W. Acda)
- PARTHESIUS, R. zie ROEPER, V., R. PARTHESIUS en L. WAGENAAR
- PADFIELD, P., Maritime Supremacy and the Opening of the Western Mind. Naval campaigns that shaped the modern world 1588-1782 (Londen, 1999). 20 (1), 2001, 69-72 (C.O. van der Meij)
- PAESIE, R., Het VOC-schip Ravesteyn: de laatste reis van een Zeeuwse Oostindiëvaarder (Amsterdam, 1999). 20 (1), 2001, 83-84 (L. Blussé)
- PARANAVITANA, K.D. (ed.), Journal of Spilbergen. The first Dutch envoy to Ceylon, 1602 (Dehiwala, Sri Lanka, 1997). 18 (2), 1999, 79 (F.S. Gaastra)
- PARMENTIER, J., De Holle Compagnie. Smokkel en legale handel onder Zuidnederlandse vlag in Bengalen, ca. 1720-1744 (Hilversum, 1992). 13 (1), 1994, 66-67 (O. Prakash)
- PARMENTIER, J. en R. LAARHOVEN, De avonturen van een VOC-soldaat. Het dagboek van Carolus van der Haeghe 1699-1705 (Zutphen, 1994). 14 (1), 1995, 62-63 (H. Ketting)
- PARMENTIER, J., Thee van Overzee. Maritieme en handelsrelaties tussen Vlaanderen en China tijdens de 18de eeuw (Gent/Hong Kong, 1996). 16 (1), 1997, 72-73 (V. Enthoven)
- PARMENTIER, J. zie GELDER, R. VAN, J. PARMENTIER en V. ROEPER
- PARSONS, G.S., Nelsonian Reminiscences. Leaves from memory's log. A dramatic eye-witness account of the war at sea 1795-1810 (Londen, 1998, oorspronkelijk uitgegeven in 1843). 20 (1), 2001, 77-78 (R.B. Prud'homme van Reine)
- PARTHESIUS, R. zie GRETLER, P., R. PARTHESIUS en A. VAN DER ZEE
- PAWLIK, P.-M., Von der Weser in die Welt. Die Geschichte der Segelschiffe von Weser und Lesum und ihrer Bauwerften 1770 bis 1893 (Hamburg, 1993). 14 (1), 1995, 63-64 (E. Verlinde)
- PEDERSEN, R.K., Waterschip ZN 42¹ - a drenched-lap fishing vessel from Flevoland, the Netherlands. Excavation report 17 (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- PEET, A.J. VAN DER en R.D.H. VAN VELDEN, Rotterdam in veelvoud. Illustere marineschepen (Amsterdam, 2000). 20 (1), 2001, 80-81 (G. Acda)
- PHILBIN, T.R., The lure of Neptune. German-Soviet naval collaboration and ambitions, 1919-1941 (Columbia, 1994). 14 (2), 1995, 164-165 (G. Teitler)
- PILKES, D. zie HAAS, C. DE en D. PILKES
- PLATJE, G. zie JENSEN, M.W. en G. PLATJE
- PLAYFORD, Ph., Voyage of discovery to Terra Australis by Willem de Vlamingh in 1696-97 (Perth, 1999). 19 (1), 2000, 72 (L.M. Akveld)
- POEL, Ph. VAN DE, 'Hollantsche kuypereien' op de Venezolaanse kust, 1700-1750 (Utrecht, 1991). 11 (2), 1992, 175-176 (W.W. Klooster)
- POHL, F.-W., Lord Nelson. Ein Triumpzug durch Europa (Hamburg, z.j.). 20 (1), 2001, 89 (C.O. van der Meij)
- POL, P.J.F. VAN DER zie EEKHOUT, L.L.M., O. SCHUTTE, P.J.F. VAN DER POL en J. BUIKHUIZEN

- POPE, D., England Expects. Nelson and the Trafalgar Campaign (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 80 (C.O. van der Meij)
- POPE, D., The Battle of the River Plate (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 62-63 (G.M.W. Acda)
- POPE, D., 73 North. The Battle of the Barents Sea 1942 (Londen, 2000). 19 (2), 2000, 193 (G.M.W. Acda)
- POPHAM, H., A damned cunning fellow. The Eventful Life of Rear-Admiral Sir Home Popham KCB, KCH, KM, FRS 1762-1820 (Cornwall, 1991). 12 (2), 1993, 175-176 (I.B. Jacobs)
- POST, F., Groninger scheepvaart en scheepsbouw vanaf 1600 (Bedum, 1997). 18 (1), 1999, 75-76 (H.J.A. Dessens)
- POST, F. zie SPELD, G., B. KRUIDHOF en F. POST
- PRAKASH, O., European Commercial Enterprise in Pre-Colonial India. The New Cambridge History of India II, vol. 5 (Cambridge, 1998). 19 (1), 2000, 55-56 (F.S. Gaastra)
- PROCTOR, D., Music of the Sea (Greenwich, 1992). 12 (2), 1993, 176-177 (J.C.A. Schokkenbroek)
- PRUD'HOMME VAN REINE, R.B., Jan Hendrik van Kinsbergen 1735-1819. Admiraal en filantroop (Amsterdam, 1990). 11 (2), 1992, 176-177 (F.J.A. Broeze)
- PRUD'HOMME VAN REINE, R.B., Ter navolging. Maritieme kunst en curiosa uit de Kweekschool voor de Zeevaart (Zutphen, 1992). 13 (1), 1994, 67-68 (A. Lemmers)
- PRUD'HOMME VAN REINE, R., Rechterhand van Nederland. Biografie van Michiel Adriaenzoon de Ruyter (Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 68 (Ph.M. Bosscher)
- PRUD'HOMME VAN REINE, R.B. (red.), Schepen bij de vleet. Maritieme musea in Nederland en België (Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 79-80 (I.B. Jacobs)
- PUNT, D. zie BOES, A. en D. PUNT
- PUT, E. VAN DER, De Visscherij-Courant 1906-1917. Verslag van elf jaar Zuiderzeeverij door 'de man aan den kant' (Zutphen, 1991). 11 (1), 1992, 78-79 (A.M.C. van Dissel)
- QUELERY, J. DE zie KUIPERS, J.J.B., D. ROOS en J. DE QUELERY
- QUITE, P., Koninklijke Maatschappij "De Schelde". 125 jaar scheepsbouw in Vlissingen (Alkmaar, 2000). 19 (2), 2000, 194 (C. de Voogd)
- RABEN, R. en H. SPIJKERMAN (red.), De archieven van de Verenigde Oostindische Compagnie. The Archives of the Dutch East India Company (1602-1795) ('s-Gravenhage, 1992). 13 (1), 1994, 68-69 (M.A. van Alphen)
- RATELBAND, K., Nederlanders in West-Afrika 1600-1650. Angola, Kongo en São Tomé (Zutphen, 2000). 20 (1), 2001, 66-67 (H. den Heijer)
- RAURALA, N.-E., (ed.), The Northeast Passage from the Vikings to Nordenskiöld (Helsinki, 1992). 12 (2), 1993, 177-178 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- RAVEN, G.J.A. en N.A.M. RODGER (eds.), Navies and armies. The Anglo-Dutch relationship in war and peace, 1688-1988 (Edinburgh, 1990). 11 (2), 1992, 177-178 (A. van der Kuijl)
- REED, P., Modelling Sailing Men-of-War. An Illustrated Step-by-Step Manual (Londen, 2000). 20 (1), 2001, 75-76 (H.N. Kamer)
- REGAN, G., The Guinness book of naval blunders (Enfield, 1993). 14 (1), 1995, 64-65 (A. van der Peet)
- REINDERS, R. (red.), Scheepsuitrusting en -inventaris. Inleidingen gehouden tijdens het vijfde Glavimans symposion. Amsterdam, 5 april 1991 (Groningen, 1992). 13 (1), 1994, 71-73 (J. Van Beylen)
- REINDERS, R. en F. HIN, Vis en visvangst. Inleidingen gehouden tijdens het zevende Glavimans symposium Vlaardingen, 23 april 1993 (Groningen, 1994). 14 (1), 1995, 73-74 (J.P. van de Voort)
- REINDERS FOLMER-VAN PROOIJEN, C., Van goederenhandel naar slavenhandel. De Middelburgse Commercie Compagnie 1720-1755 (Middelburg, 2000). 19 (2), 2000, 183-185 (H. den Heijer)
- REINKE-KUNZE, C., Aufbruch in die weisse Wildnis. Die Geschichte der deutschen Polarforschung (Hamburg, 1992). 12 (1), 1993, 66-68 (W.F.J. Mörzer Bruyns)

- REYNOLDS, C.G., *Navies in History* (Annapolis, 1998). 20 (1), 2001, 69-72 (C.O. van der Meij)
- RINGSTAD, J.E. zie BASBERG, B.L., J.E. RINGSTAD en E. WEXELSEN
- ROBERTS, D.H. (ed.), *18th Century Shipbuilding. Remarks on the navies of the English and Dutch from observations made at their dockyards in 1737* by Blaise Ollivier, master shipwright of the King of France (Rotherfield, 1992). 12 (1), 1993, 68-69 (J.R. Bruijn)
- ROBERTS, J. (ed.), *Warship 1994* (Londen, 1994). 14 (2), 1995, 171-172 (W.G. Boven)
- RODGER, N.A.M., *The insatiable Earl, a life of John Montagu, 4th Earl of Sandwich* (Londen, 1993). 14 (1), 1995, 65-66 (R.B. Prud'homme van Reine)
- RODGER, N.A.M., *The safeguard of the Sea. A Naval History of Britain. Volume I: 660-1649* (Londen, 1997). 17 (2), 1998, 175-177 (C.O. van der Meij)
- RODING, J. en L. HEERMA VAN VOSS (red.), *The North Sea and Culture (1550-1800). Proceedings of the International Conference held at Leiden 21-22 April 1995* (Hilversum, 1996). 17 (1), 1998, 59-60 (C.O. van der Meij)
- ROELOFSEN, C.G., *Studies in the History of International Law. Practice and Doctrine in Particular with Regard to the Law of Naval Warfare in the Low Countries from circa 1450 until the early 17th Century* (Utrecht, 1991). 13 (2), 1994, 177-178 (S.W.P.C. Braunius)
- ROEPER, V. (red.), *De schipbreuk van de Batavia, 1629* (Zutphen, 1993). 13 (2), 1994, 178-179 (I.B. Jacobs)
- ROEPER, V.D. en G.J.D. WILDEMAN, *Ontdekkingsreizen van Nederlanders (1590-1650)* (Utrecht/Antwerpen, 1993). 14 (1), 1995, 66 (M.A. van Alphen)
- ROEPER, V., R. PARTHESIUS en L. WAGENAAR, *De Batavia te water* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 171-172 (H. Ketting)
- ROEPER, V. en D. WILDEMAN (red.), *Om de Noord. De tochten van Willem Barentsz en Jacob van Heemskerck en de overwintering op Nova Zembla, zoals opgetekend door Gerrit de Veer* (Nijmegen, 1996). 15 (2), 1996, 169 (J.R. Bruijn)
- ROEPER, V.D. en G.J.D. WILDEMAN, *Reizen op papier. Journalen en reisverslagen van Nederlandse ontdekkingsreizigers, kooplieden en avonturiers* (Amsterdam, 1996). 17 (1), 1998, 74-75 (I.B. Jacobs)
- ROEPER, V. zie GELDER, R. VAN, J. PARMEN-TIER en V. ROEPER
- ROGGEVEEN, D. zie NELISSE, C., D. ROGGEVEEN en J. TONKENS
- ROHWER, J. en G. HUMMELCHEN, *Chronology of the War at Sea, 1939-1945: The Naval History of World War Two* (Londen, 1992). 12 (2), 1993, 178-179 (G.K. Pielage)
- ROMBURGH, C.P.P. VAN en E.K. SPITS, *Nederlandse Dok en Scheepsbouw Maatschappij* (Rotterdam, 1996). 18 (1), 1999, 77-78 (D.J. Tang)
- ROODHUYZEN, D.J.A., *In woelig vaarwater. Marineofficieren in de jaren 1779-1802*. (Amsterdam/Den Haag, 1998). 18 (1), 1999, 65-66 (C.P.P. van Romburgh)
- ROOS, D., *Zeeuwen en de Westindische Compagnie* (Hulst, 1992). 13 (1), 1994, 69-70 (V. Enthoven)
- ROOS, D. zie KUIPERS, J.J.B., D. ROOS en J. DE QUELERY
- ROOS, D. zie BIK, E.A. en D. ROOS
- ROVERS, F., *Dan liever de lucht in! Jan van Speijk en de Belgische Opstand*. (Hilversum, 2000). 20 (1), 2001, 99-89 (H. Stapelkamp)
- ROYEN, P.C. VAN, Hr. Ms. KXVII en Hr. Ms. O 16. *De ondergang van twee Nederlandse onderzeeboten in de Zuid-Chinese Zee (1941)* (Amsterdam, 1997). 17 (1), 1998, 78-79 (G.M.W. Acda)
- ROYEN, P.C. VAN zie WEEKENSTROO, D., P.C. VAN ROYEN en J.W. ORT
- RUDOLPH, W., *Des Seemanns Bilderwelt. Volkskunst der Fahrensleute an der Ostseeküste von 1750 bis 1900* (Hamburg, 1993). 13 (1), 1994, 70-71 (C.H. Slechte)
- RYAN, S., *The Ice Hunters. A History of Newfoundland Sealing to 1914* (St. John's, Newfoundland, 1994). 17 (1), 1998, 68-69 (J.R. Leinanga)
- SAGER, E.W., *Seafaring Labour: the Merchant Marine of Atlantic Canada, 1820-1914* (Kingston/Montreal/Londen, 1989). 11 (2), 1992, 178-179 (P.C. van Royen)
- SAMB, D. (ed.), *Gorée et l'esclavage. Actes du Seminaire sur 'Gorée dans la traite atlantique: mythes et réalités'* (Dakar, 1997). 17 (2), 1998, 178-179 (P.C. Emmer)
- SATCHELL, A. *Running the Gauntlet. How Three Giant Liners Carried a Million Men to War, 1942-1945* (Londen, 2001). 20 (2), 2001, 197-198 (G.M.W. Acda)
- SCHAAP, D., *Odyssee van de Hollandse vissers; Nederlandse trawlers in Engeland 1940-1945* (Haarlem, 1995). 15 (1), 1996, 65 (L.L. von Münching)
- SCHNALL, U., *Leuchttürme an deutschen Küsten* (Hamburg, 1994). 14 (2), 1995, 172 (F. de Boer)
- SCHNALL, U. en U. FELDKAMP (red.), *Deutsches Schifffahrtsarchiv. Band 20 (1997) en Band 21 (1998)* (Bremerhaven/Hamburg, 1997 & 1998). 19 (1), 2000, 68-69 (L.M. Akveld)
- SCHNALL, U., U. FELDKAMP en E. HOOPS (red.), *Deutsches Schifffahrtsarchiv. Band 22 (1999)* (Bremerhaven/Hamburg, 2000). 20 (2), 2001, 207-208 (L.M. Akveld)
- SCHOKKENBROEK, J.C.A. en C.E. ZONEVYLLE-HEYNING, *Kunst op het water. Nederlandse scheepssier 1650-1850* (Zutphen/Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 63-64 (L.M. Akveld)
- SCHOL, A., *Koninklijke Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij* (Alkmaar, 1998). 18 (1), 1999, 73-74 (R.H. Rozendaal)
- SCHOLL, L.U., *Der Industriemahler Otto Bollhagen 1861-1924* (Herford, 1992). 12 (2), 1993, 179-180 (C.H. Slechte)
- SCHOLTEN, B. zie HAALMEYER, F. en B. SCHOLTEN
- SCHOONEVELD-OOSTERLING, J.E. (red.), *Generale Missiven van Gouverneurs-Generaal en Raden aan Heren XVII der Verenigde Oostindische Compagnie, deel XI, 1743-1750* (Den Haag, 1997). 17 (1), 1998, 62-63 (F.S. Gaastra)
- SCHOONEVELD-OOSTERLING, J. zie KOOYMANS, M. en J. Schooneveld-Oosterling
- SCHRÖDER, B. zie NEYLAND, R.S. en B. SCHRÖDER
- SCHULZ, O., *Im Strom der Gezeiten. Vom Windjammer-Moses zum Dampfer-Kapitän* (Hamburg/Bremerhaven, 1998). 18 (2), 1999, 71-73 (F. Broeze)
- SCHUMAN, P., *Tussen vlag en voorschip. Een eeuw wettelijke en maatschappelijke emancipatie van zeevarenden ter Nederlandse koopvaardij 1838-1940* (Amsterdam, 1995). 16 (1), 1997, 73-74 (F. Broeze)
- SCHUTTE, O. zie EEKHOUT, L.L.M., O. SCHUTTE, P.J.F. VAN DER POL en J. BUIKHUIZEN
- SEIFERT, D., *Kompagnons und Konkurrenten. Holland und die Hanse im späten Mittelalter. Quellen und Darstellungen zur Hansischen Geschichte, Neue Folge 43* (Keulen/Weimar/Wenen, 1997). 17 (2), 1998, 174-175 (L.H.J. Sicking)
- SHACKLETON, E., *Zuid. Het verhaal van Shackletons laatste expeditie 1914-1917* (Amsterdam, 1999). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)
- SHARP, A.J., *Distance Run. A History of the Patent Ship Log* (Weymouth, 1999). 20 (2), 2001, 201-202 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- SHIRLEY, A., *The Search for the North West Passage* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 56 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- SICKING, L., *Zeemacht en onmacht. Maritieme politiek in de Nederlanden 1488-1558* (Amsterdam/Den Haag, 1998). 18 (1), 1999, 56-57 (A.P. van Vliet)
- SIRE, H.J.A., *The Knights of Malta* (New haven/Londen, 1994). 16 (1), 1997, 66-67 (Ph.M. Bosscher)
- SKULSKI, J., *The heavy cruiser Takao* (Londen, 1994). 14 (1), 1995, 66-67 (L.L. von Münching)
- SLETTENAAR, H.A. zie BOER, G.J. DE, A.J.J. MULDER, H.A. SLETTENAAR en E.W.J. VELTEROP
- SLIGGERS, B.C. en A.A. WERTHEIM (red.), *'Op het strand gesmeten'. Vijf eeuwen potvisstrandingen aan de Nederlandse kust* (Zutphen, 1992). 11 (2), 1992, 179-180 (S.J. de Groot)
- SLOT, B.J., *Abel Tasman en de ontdekking van Nieuw-Zeeland* (Amsterdam, 1992). 12 (1), 1993, 69-71 (P. van der Grijp)

SMIT, A.M.G., *Nederlandse maritieme rechtspraak op het grondgebied van Groot-Brittannië gedurende de Tweede Wereldoorlog* (Arnhem, 1989). 14 (1), 1995, 67-69 (C.G. Roelofsen)

SMIT, J., *Dirk Rembrandtsz. van Nierop 1610-1682. Het leven en werk van een beroemd sterrenkundige, meester in de wiskunst en een uitmuntend onderwijzer voor schippers en stuurlieden* (Winkel, 1992). 12 (2), 1993, 180-181 (C.A. Davids)

SMIT, W. (red.), *De Buul: 400 jaar zeeverzekering op Terschelling* (Urk/Terschelling, 1987). 11 (2), 1992, 168-169 (P. Boon)

SOBEL, D. en W.J.H. ANDREWES, *The Illustrated Longitude. The True Story of a Lone Genius Who Solved the Greatest Scientific Problem of His Time* (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 75-77 (C.O. van der Meij)

SPAANS, M., *De 'Noord'. De geschiedenis van de Koninklijke Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij 1924-1990* (Amsterdam, 1993). 14 (2), 1995, 162-164 (M. de Keuning)

SPAVENS, W., *The narrative of William Spavens a Chatham pensioner, written by himself. A unique lower deck view of the navy in the Seven Years War* (Londen, 1998, oorspronkelijk uitgegeven in 1796). 20 (1), 2001, 77-78 (R.B. Prud'homme van Reine)

SPELD, G., B. KRUIDHOF en F. POST, *Dwars in het Winschoterdiep. Scheepswerf Pattje Waterhuizen, 1778-1998* (Bedum, 1998). 18 (2), 1999, 80-81 (H.J.A. Dessens)

SPIJKERMAN, H. zie RABEN, R. en H. SPIJKERMAN

SPIJKERMAN, P. (red.), *Zuiderzeemuseum. Een museum voor mensen over mensen* (Den Haag, 1998). 19 (1), 2000, 59-60 (R. Daalder)

SPITS, E.K. zie ROMBURGH, C.P.P. VAN en E.K. SPITS

SPRUIT, I.P., *Dirck Fransz Quispel. Rotterdams koopman en reder in de Gouden Eeuw* (Leiden, 1993). 13 (1), 1994, 73-74 (J.W. Veluwenkamp)

STAPELKAMP, H. zie BRUIJN, J.R., H.J. DEN HEIJER en H. STAPELKAMP

STAPELKAMP, H., *Gerhardus Fabius (1806-1888) Een leven voor de Marine* (Amsterdam, 1999). 19

(2), 2000, 189-190 (D.J.A. Roodhuijzen-van Breda Vriesman)

STARKEY, D.J. en A. JAMIESON (eds.) *Exploiting the Sea. Aspects of Britain's Maritime Economy since 1870* (Exeter, 1998). 18 (1), 1999, 71-72 (F.S. Gaastra)

STARKEY, D.J., C. REID en N. ASHCROFT (eds.), *England's Sea Fisheries. The Commercial Sea Fisheries of England and Wales since 1300* (Londen, 2000). 20 (2), 2001, 200-201 (S.J. de Groot)

STARKEY, D.J. zie HOLM, P., D.J. STARKEY en J.Th. THÓR

STARKEY, D.J. zie HOLM, P. en D.J. STARKEY

STEINMETZ, F. (red.), *Wij brasten vol en stuurden West. Een geheime missie van Zr. Ms. Lynx. Brieven van een adelborst 1822-1824* (Amsterdam, 1989). 13 (2), 1994, 175-177 (M.A. van Alphen)

STEUSLOFF, W., e.a. (red.), *AufSee und an Land. Beiträge zur maritimen Kultur im Ostsee- und Nordseeraum* (Rostock, 1997). 18 (2), 1999, 69-70 (S. de Meer)

STEUSLOFF, W., *In der Ferne und daheim. Seefahrer-Souvenirs in Mecklenburg-Vorpommern. Ende des 20. Jahrhunderts* (Rostock, 1998). 19 (2), 2000, 198 (L.M. Akveld)

STEVENS, H., *De VOC in bedrijf, 1602-1799* (Zutphen, 1998). 18 (1), 1999, 75 (F.S. Gaastra)

STOKVIS-VAN BOETZELAER, O. zie GAWRONSKI, J., B. KIST en O. STOKVIS-VAN BOETZELAER

STRONKS, E. zie DUNGEN, T. VAN DEN en E. STRONKS

Linden. Leven en Werk van een belangrijke achttiende-eeuwse Vlaardingse (Vlaardingen, 1995). 15 (1), 1996, 68 (A.P. van Vliet)

STRUIJS, M.A., *Om een bevaeren schip te maecten. Geschiedenis van de Vlaardingse scheepswerven* (Vlaardingen, 1997). 17 (1), 1998, 70-71 (S.J. de Groot)

STRYDONCK, M. VAN en G. DE MULDER (red.), *De Schelde. Verhaal van een rivier* (Leuven, 2000). 20 (2), 2001, 204 (V. Enthoven)

STRUIJS, M.A., *Abraham van der TEEUWKENS, K., Zeelui in Rotterdam en andere zoute verhalen*

(Baarn, 1993). 13 (2), 1994, 181 (C.A. Davids)

TEITLER, G., *Ambivalentie en aarzeling. Het beleid van Nederland en Nederlands-Indië ten aanzien van hun kustwateren, 1870-1962* (Assen, 1994). 14 (2), 1995, 165-166 (S.W.P.C. Braunius)

TEITLER, G. en W. KLINKERT (red.), *Kopstukken uit de krijgsmacht. Nederlandse vlag- en opperofficieren 1815-1955* (Amsterdam, 1997). 17 (2), 1998, 180-181 (F.S. Gaastra)

TEWES, N.A., 'Terug naar de basis'. *Werk van Marten Klompjen, deel 3 in de reeks 'Varen in het Noorden'* (Groningen, 2000). 20 (1), 2001, 88 (H. den Heijer)

THIRSLUND, S., *Traek af navigationens historie* (Kopenhagen, 1987-1989) 3 delen. 11 (1), 1992, 77-78 (C.A. Davids)

THÓR, J.Th., *British Trawlers and Iceland 1919-1976* (Esbjerg, 1995). 15 (2), 1996, 177-178 (S.J. de Groot)

THÓR, J.Th. zie HOLM, P., D.J. STARKEY en J.Th. THÓR

THÓR, J. zie HOLM, P., M.-L. HINKKANEN en J. THÓR

TIELHOF, M. VAN, *De Hollandse graanhandel, 1470-1570. Koren op de Amsterdamse molen* (Den Haag, 1995). 15 (2), 1996, 167-168 (R.W. Unger)

TITLESTAD, T. (ed.), *Kornelis Krjujs. Admiral Petra Velikogo (Stavanger/Moskou/St. Petersburg, 1998). 17 (2), 1998, 185 (G.M. van der Meiden)*

TOFT HANSEN, S. zie HOLM, P., S. BYSKOV en S. TOFT HANSEN

TONKENS, J. zie NELISSE, C., D. ROGGEVEEN en J. TONKENS

TRACY, N. (ed.), *The Naval Chronicle. The Contemporary Record of the Royal Navy at War: Volume I 1793-1798; Volume II 1799-1804; Volume III; Volume IV 1807-1810* (Londen, 1998). 18 (2), 1999, 68-69 (C.O. van der Meij)

TURKSMA, L., *Admiraal van Napoleon. Het leven van Carel Hendrik graaf VerHuell 1764-1845* (Zutphen, 1991). 12 (1), 1993, 71-72 (R.B. Prud'homme van Reine)

UHLE-WETTLER, F., *Alfred von Tirpitz in seiner Zeit* (Hamburg/Berlijn/Bonn, 1998). 19 (2),

2000, 192-193 (J.R. Bruijn)

UNWIN, R., *Overwintering op Nova Zembla, Willem Barentsz. en de expeditie om de Noord* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 169-170 (G.J.D. Wildeman)

UYTHOVEN, G. VAN, *Voorwaarts, Bataven! De Engels-Russische invasie van 1799* (Zaltbommel, 1999). 19 (1), 2000, 57-58 (C.P.P. van Romburgh)

VALK, H., *VOC schip onder zeil. Zeilmaken met oog voor het verleden* (Amsterdam, 1995). 15 (2), 1996, 179-180 (A. Hoving)

VEER, A. VAN DER, *Van zijtrawler naar hektrawler: portret van 80 jaar zeevisserij* (Alkmaar, 1988). 11 (1), 1992, 79 (J.P. van der Voort)

VELDE, P.G.E.I.J. VAN DER zie MOOR, J.A. DE en P.G.E.I.J. VAN DER VELDE

VELDEN, H. VAN DER en T. HUIZENGA, *90 jaar scheepsbouw in Heusden* (Zaltbommel, 1999). 19 (1), 2000, 66-67 (H. Rozendaal)

VELDEN, R.D.H. VAN zie PEET, A.J. VAN DER en R.D.H. VAN VELDEN

VELTEROP, E.W.J. zie BOER, G.J. DE, A.J.J. MULDER, H.A. SLETTENAAR en E.W.J. VELTEROP

VELUWENKAMP, J.W., *Archangel. Nederlandse ondernemers in Rusland 1550-1785* (Amsterdam, 2000). 20 (1), 2001, 72-74 (J.R. Bruijn)

VERHUELL, Q.M.R., *Levensherinneringen 1787-1812. Bezorgd en ingeleid door prof. dr. L. Turksma* (Westervoort, 1996). 17 (1), 1998, 67 (E. Bos-Rietdijk)

VERGÉ-FRANCESCHI, M., zie MASSON Ph. en M. VERGÉ-FRANCESCHI

VERHOEVEN, G. en P. VERKRUIJSSE (red.), *Journal ofte gedenkwaardige beschrijvinghe van de Oost-Indische Reyse van Willem Ysbrantsz. Bontekoe van Hoorn. Descriptive bibliografie 1646-1996* (Zutphen, 1996). 15 (2), 170-171 (F.S. Gaastra)

VERKRUIJSSE, P. zie VERHOEVEN, G. en P. VERKRUIJSSE

VERMEER, J., *Het Friese jacht* (Leeuwarden, 1992). 12 (2), 1993, 181 (H.J.A. Dessens)

VERMEER, J., *Tjotters en boatsjes* (Leeuwarden, 1997). 17 (1), 1998, 72-73 (E.K. Spits)

- VERRIPS, J., *Als het getij verloopt... Over binnenschippers en hun bonden 1898-1975* (Amsterdam, 1991). 11 (2), 1992, 180-181 (H.J.A. Dessens)
- VESTERGAARD, E. (ed.), *North Atlantic Studies: Whaling Communities*, vol. 2 (Aarhus, 1990). 12 (1), 1993, 72-73 (J.C.A. Schokkenbroek)
- VLIERMAN, K., '...Van Zintelen, van Zintelroeden ende Mossen...' Een breeuwmethode als hulpmiddel bij het dateren van scheepswrakken uit de Hanzetijd. *Scheepsarcheologie I* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- VLIERMAN, K., *Kleine bootjes en middeleeuws scheepshout met constructiedetails. Scheepsarcheologie II* (Lelystad, 1996). 17 (2), 1998, 166-172 (recensieartikel V. Enthoven)
- VILLE, S. (ed.), *Shipbuilding in the United Kingdom in the Nineteenth Century: A Regional Approach* (St. John's, 1993). 13 (2), 1994, 179-180 (J. Dirkzwager)
- VLIET, A.P. VAN, *Vissers en kapers. De zeevisserij vanuit het Maasmondgebied en de Duinkerker kapers (ca. 1580-1648)* (Den Haag, 1994). 14 (1), 1995, 69-70 (J. van Zijverden)
- VLIET, A.P. VAN zie BRUIJN, J.R., A.C. MEIJER en A.P. VAN VLIET
- VOOGD, C. DE, *De neergang van de scheepsbouw en andere industriële bedrijfstakken* (Vlaardingen, 1993). 14 (2), 1995, 166-167 (P. van de Laar)
- VOORT, J.P. VAN DE zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE, J.P. VAN DE VOORT en M.P. ZUYDGEEST
- VOORT, J.P. VAN DER zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE en J.P. VAN DE VOORT
- VOSKAMP-VOESTERMANS R. zie DIJK, C. VAN en R. VOSKAMP-VOESTERMANS
- VRIES, G. DE en J. MARTENS, *Nederlandse Vuurwapens, Marine, Mariniers en Marineluchtvaartdienst 1896-1942* (Amsterdam, 1997). 17 (2), 1998, 181-182 (J. Lenselink)
- VROLIJK, M., *Polen-Nederland Nederland-Polen. Gdynia loggers 1925-1940* (Scheveningen, 2000). 19 (2), 2000, 199 (A.P. van Vliet)
- WAGENAAR, L. zie ROEPER, V., R. PARTHESIUS en L. WAGENAAR
- WAGNER, D., *Die Segelmaschine: der Flettner-Rotor; eine geniale Erfindung und ihre mögliche Renaissance* (Hamburg, 1991). 11 (1), 1992, 79-80 (L.L. von Münching)
- WAHLDE, F. VON, *Ausgebüxt. Das Tagebuch des Schiffsjungen Franz von Wahlde über seine Reise mit der Bark Pallas nach Südamerika, Mauritius, Indien und Java 1884-1886* (Hamburg, 1989). 11 (1), 1992, 80 (G.J.A. Raven)
- WAL, J. VAN DER, *Gebleven; Harlinger Zeelieden in WOII* (Franeker, 1995). 15 (2), 1996, 182-183 (L.L. von Münching)
- WALKER, F. zie GRIFFITHS, D., A. LAMBERT en F. WALKER
- WALTER, W., *Deutsche Fischdampfer – Technik, Entwicklung, Einsatz. Schiffsregister* (Bremerhaven/Hamburg, 1999). 19 (2), 2000, 191-192 (S.J. de Groot)
- WARD, Ch., *Het Panamakanaal* (Amsterdam, 1991). 11 (1), 1992, 80-81 (C. de Haas)
- WEEKENSTROO, D., P.C. VAN ROYEN en J.W. ORT (red.), *Welvaart en Zeemacht. De Koninklijke Marine in de 21ste eeuw* (Amsterdam, 1999). 19 (2), 2000, 200 (M.A. van Alphen)
- WEERDT, G. DE zie HUISKES, B. en G. DE WEERDT
- WEGENER SLEESWIJK, R., E. LOK en G. BLOM, *SKS Skütsjesilen: schippers, commissies, skutsjes en wedstrijden van de Sintrale Kommissie Skütsjesilen* (Leeuwarden, 1995). 15 (2), 1996, 183 (H.J.A. Dessens)
- WEGNER, M., *Hanseaten. Von stolzen Bürgern und schönen Legenden* (Berlin, 1999). 20 (1), 2001, 60-63 (F. Broeze)
- WEXELSEN, E. zie BASBERG, B.L., J.E. RINGSTAD en E. WEXELSEN
- WIEBEN, W., *Melodie der Meere: ein Lesebuch über die See, die Schiffe, Häfen und Matrosen* (Hamburg, 1997). 17 (1), 1998, 76-77 (P.A. Boon)
- WIERINGA, F. *Een cultuur valt droog. Over het ontstaan van het Zuiderzeemuseum 1916-1950* (Enkhuizen, 1998). 19 (1), 2000, 59-60 (R. Daalder)
- WIJN, J.J.A. (e.a.) (red.), 'Tot in de verste uithoeken...' *De cruciale rol van de Gouvernements Marine bij het vestigen van de Pax Neerlandica in de Indische Archipel 1815-1962* (Amsterdam, 1998). 18 (1), 1999, 69-70 (A.M.C. van Dissel)
- WIJN, J.J.A. zie GERRETSE, K.H.L. en J.J.A. WIJN
- WILDEMAN, G.J.D. zie ROEPER, V.D. en G.J.D. WILDEMAN
- WILDEMAN, G.J.D. zie ROEPER, V. en D. WILDEMAN
- WILLIAMS, D.M. zie JACKSON, G. en D.M. WILLIAMS
- WILLIAMS, J.E.D., *From Sails to Satellites. The Origin and Development of Navigational Science* (Oxford/New York/Melbourne, 1992). 13 (1), 1994, 74 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- WILSON, T., *Flags at sea. A guide to flags at sea of the major maritime nations, from the 16th century to the present day, illustrated from the collections of the National Maritime Museum* (Londen, 1999). 19 (1), 2000, 71 (C.P.P. van Romburgh)
- WINDE, H. DE, *Rederij T. Muller* (Schoorl, 1993). 13 (2), 1994, 181 (H.J.A. Dessens)
- WINDE, H. DE, *Rederij Willem Muller Terneuzen* (Schoorl, 1994). 14 (2), 1995, 172 (L.L. von Münching)
- WINKLARETH, R.J., *The Bismarck Chase. New Light on a Famous Engagement* (Londen, 1998). 18 (1), 1999, 72-73 (G.M.W. Acda)
- WINKLARETH, R.J., *Naval Shipbuilders of the World. From the Age of Sail to the Present Day* (Londen, 2000). 20 (1), 2001, 87 (C. de Voogd)
- WITSEN, N., *Aeloude en Hedendagsche Scheepsbouw en Bestier* (facsimile-uitgave Franeker/Alphen aan den Rijn, 1994). 15 (1), 1996, 59-60 (V. Enthoven)
- WITTHÖFT, H.J., *Die Oldenburg-Portugiesische Dampfschiffs-Reederei im zweiten Weltkrieg; ein Tagebuch* (Hamburg, 1992). 13 (1), 1994, 74-75 (L.L. von Münching)
- WOLRYCHE-WHITMORE, H.B. zie BECKFORD BEVAN A. en H.B. WOLRYCHE-WHITMORE
- WOODMAN, R., *The Victory of Seapower. Winning the Napoleonic War 1806-1814*. (Londen, 1998). 18 (1), 1999, 67-69 (C.O. van der Meij)
- WORSLEY, F.A., *Shackleton's Boat Journey* (Londen, 1999). 19 (2), 2000, 178-181 (C.O. van der Meij)
- WRIGHT, R.N.J., *The Chinese steam navy 1862-1945* (Londen, 2000). 20 (1), 2001, 81-82 (A.J. van der Peet)
- YATES, K., *Flawed Victory. Jutland, 1916* (Londen, 2000). 20 (1), 2001, 78-79 (G. Boven)
- ZANTEN, A.M. VAN zie HECK, W. VAN en A.M. VAN ZANTEN
- ZEE, A. VAN DER zie GRETHER, P., R. PARTHESIUS en A. VAN DER ZEE
- ZEE, H. VAN DER, 's-Heeren slaaf. *Het dramatisch leven van Jacobus Capitein* (Amsterdam, 2000). 20 (1), 2001, 85-86 (P.C. Emmer)
- ZEEBERG, J.J., P. FLOORE en R. GERRITSEN, *Nova Zembla. Recente expedities in het Noordpoolgebied* (Rijswijk, 1996). 17 (1), 1998, 58-59 (W.F.J. Mörzer Bruyns)
- ZONNEVELD, P. VAN, *Naar de Oost! Verhalen over vier eeuwen reizen naar Indië* (Amsterdam, 1996). 16 (1), 1997, 65-66 (J.A. de Moor)
- ZONNEVYLLE-HEYNING, C.E. zie SCHOKKENBROEK, J.C.A. en C.E. ZONNEVYLLE-HEYNING
- ZUIDHOEK, A., *Onze mooiste koopvaardijsschepen, deel 2. Vrucht/passagiersschepen, 1945-1970* (Alkmaar, 1993). 13 (1), 1994 (H.J.A. Dessens)
- ZUIDHOEK, A., *Onze mooiste koopvaardijsschepen, deel 3. Passagiersschepen 1945-1970* (Alkmaar, 1994). 14 (1), 1995 (R. Daalder)
- ZUIDHOEK, A., *Onze mooiste koopvaardijsschepen, deel 7: Aan Boord 1945-1970* (Alkmaar, 1996). 16 (1), 1997, 75-76 (F. Broeze)
- ZUIDHOEK, A., *Droomschepen van de Holland-Amerika Lijn* (Alkmaar, 1997). 17 (1), 1998, 77-78 (H. van Rijn-Bloom)
- ZUIDHOEK, A., *Vaart. Een eeuw scheepvaarttechniek in Nederland* (Alkmaar, 1998). 18 (1), 1999, 77 (A. Lemmers)
- ZUYDGEEST, M.P. zie LOOMEIJER, F.R., P.J. MOREE, J.P. VAN DE VOORT en M.P. ZUYDGEEST